דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום חמישי, י"א באדר תשמ"ז, 12 במארס 1987 • גליון 19065

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- היה צודק – החוכמה תצוץ / טדי פרויס
- מה מונע בעדה לחקור / זאב טריינין
- פרשת מזורייה / גדעון קוץ, פאריס
- לך תבין בוחני נהיגה / אריה ארד
- עמדות ועגבניות / יקיר צור
- בורסה וכלכלה (4–5) עכשיו (9) כל הארץ (10) ספורט (11) בידור (12)

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
מכנסי CARRERA
25% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת וקאדרה
רק היום

ביקורת בישראל: ניסיון שקוף להתחמק מחקירה ממצה

שביעות־רצון בארה"ב מהקמת „ועדת בירור" לפרשת פולארד

בירושלים מקווים עתה להפחתת הלחץ על ישראל • לאחר שבע וחצי שעות דיון התקבלה ההחלטה פה־אחד • צבי צור הסכים לכהן בוועדה השופט לנדאו ישיב היום • עתיד סלע יוכרע בתום החקירה

במשרדי המטה, אתמול בתל־אביב (צילום: יוסי אלוני)

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב והמדור המדיני של „דבר"

החלטת הקבינט להקים „ועדת בירור" שתבדוק את פרשת פולארד התקבלה בצורה חיובית על־ידי גורמים בגבעת הקפיטול בוואשינגטון, כך דיווחה אמש שגרירות ישראל בבירת ארה"ב.

פקידים בירושלים הביעו תקווה כי ההחלטה תפחית את הלחץ על ישראל והביקורת בקרב חברי קונגרס ובקהילה היהודית בארה"ב. נמסר כי אחד השיקולים שהביאו להחלטה על הקמת ועדת הבירור היה גל של דיווחים שהגיעו ביומיים האחרונים מארה"ב, בדבר הנזק שעלול להגרם אם לא ינקטו צעדים הולמים על־ידי הממשלה.

ההחלטה להקים ועדת בירור התקבלה פה אחד, בתום דיון שנמשך כשבע וחצי שעות. השרים קיבלו דיווח על השתלשלות הפרשה, על התגובות בארה"ב ועל צעדים אפשריים. את ההצעה להקים את הוועדה העלה שר האוצר משה נסים. מקורות ממשלתיים אמרו כי בין שרים הסכמה, כי נוכח הדרישות לחקירה אין להניח לבצעה רק באמצעות ועדה

(המשך בעמ' 2)

שולץ מתון ומרגיע

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב

מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, התבטא אתמול בצורה מתונה על פרשת פולארד והשלכותיה בעת זמנו עדות בפני ועדת ההקצבות של בית־הנבחרים בוואשינגטון.

לדבריו, חשוב לזכור את הבסיסים העיקריים ביחסי ישראל־ארה"ב ולנהל את המשבר כך „שלא נימצא יורים ברגל שלנו", מכיוון שהיחסים עם ישראל חשובים מאוד לארה"ב, ואלה יחסים שהתפתחו וגשלו במשך השנים על רקע חשוב.

עוד אמר כי הוא מקווה שהליכי החקירה בישראל יבהירו, ראשית לישראל עצמה, מה אירע בפרשה והוסיף כי בדמוקרטיה הליך של חקירה הוא אמנם מכאיב לפעמים, אך יש לו השפעה מחטאת.

יו"ר ועדת חוץ וביטחון – ל„דבר"

אבן: ועדת המישנה לא תוותר על חקירה

אבא אבן

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

עם כל הכבוד לשני האזרחים המכובדים שהממשלה מינתה כוועדת בירור בנושא פרשת פולארד, הכנסת היא ריבונית ועצמאית ואנחנו לא נוותר על אחריותנו לבדוק את הנושא הזה ולא נשנה שום תכניות, אמר אמש בשיחה עם „דבר" ח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת חוץ וביטחון ויו"ר ועדת המשנה לענייני השירותים החשאיים.

ח"כ אבן אמר עוד כי כפי שהנשיא רייגן מינה את „ועדת טאואר" לבדוק את פרשת עיסקת הנשק עם איראן, והסנט לא התפעל מכך במיוחד והחליט לנהל חקירה משלו, כך גם ועדת המישנה של ועדת חוץ ובטחון תמלא את תפקידה ותבדוק את פרשת פולארד בלי קשר לוועדת הבירור שמינה הקבינט. יחד עם זאת, ח"כ אבן אמר כי ייתכן שיהיה מקום ל„החלפת מסמכים" בין ועדת המשנה של ועדת חוץ ובטחון לבין ועדת הבירור שעל מינויה החליט אתמול הקבינט. יו"ר ועדת חוץ

(המשך בעמ' 2)

צ'קים וטלפונים מציפים את „המטה למען פולארד"

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

המטה של „אזרחים למען פולארד" שוכן ברחובות תל־אביב. במטה בכל מקום. אמנון דרור, אחד מיוזמי האגודה של „אזרחים למען פולארד", סיפר אתמול כי הוא איננו יכול לנהוג בשקט הביתה ביזון שעתיים, אותו ברטוריה ושומים לו בבית שיקום על סכומים שנעים בין 180 ל־1,000 שקל.

אמש עלו היומים, אמנון דרור, יאיר רוזלי, יהושע גלבוע ויהושע גלברד, ישיבה במשרדו של דרור ברחוב כרמיה 16 בתל־אביב. בישיבה רצו לדבר, בין היתר, על סדרי העברת התמיכות לאביו של ג'ונתן פולארד והוריה של אן פולארד. דרור אמר אתמול כי הסכום הגבוה ביותר שהועבר לאגודה עד כה היה מרשת חברות „סוסטר", שבעליה הוא יהודי קנדי. הרשת המסחרית העבירה לטובת בני משפחות פולארד 10,000 דולר [illegible] יש לנו עשרות טלפונים, אמר דרור. „ביום וכליל מתקשרים, מביעים הזדהות ומבקשים עם בני האוגו, זהר תופעה שלא ראינו".

בשלב זה עדיין לא יצרו חברי האגודה קשר טלפוני עם בני משפחת פולארד באמריקה, אבל אחרי חיפושים הגיעו לכתובת של בני המשפחה והם מתכוונים לשגר אליהם מכתבים שמגיעים אליהם מאזרחים ישראלים. גם הכסף ישלח אל בני המשפחה שנותרו, לדבריהם, ללא אגורה שחוקה לאחר המשפט.

„זה יעבור 24 שעות ביממה. מחר נלך לבנק כדי לראות את היתרות למען פולארד. את הכסף נעביר ישירות", אומרים הפעילים.

אמנון דרור מבקש לפרסם את הכתובת של הורי ג'ונתן פולארד. הרי היא לפניכם:

Dr. Morris & Mrs. Pollard
3540 Hanover Court
South-Bend
Indiana 46614
U.S.A

חריש ימליץ להסגיר מייד את נקש – ושריר יחפש נימוקים למה לא

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יגיש בימים הקרובים לשר המשפטים אברהם שריר חוות־דעת הקובעת, כי יש להסגיר את ויליאם נקש לצרפת לאלתר. חריש יקבע כי אין ולא יימצאו נימוקים נוספים, כדרישת בג"ץ, כדי למנוע את ההסגרה.

שר המשפטים, אברהם שריר, שהגיב על כך אתמול במסגרת המשדר „מוקד" בטלוויזיה, אמר כי לגבי השיקול שיקבע הוא פסק־דינו של בית המשפט העליון שניתן שלשום.

שריר אמר עוד, כי בתקופה הקרובה „בזמן סביר", יעסוק במציאת נימוקים כבדי־משקל כדי לבסס את טענתו שאין להסגיר את נקש לצרפת. לדבריו, אין הוא יכול לתת יד לשפיכת דם יהודי. הוא השווה את הצפוי לנקש בצרפת עם מאורעות שבאים לידי ביטוי בימים אלה במשפט דמיאניוק.

בהתייחסו לשאלה על חילוקי־הדעות והיחסים המשובשים השוררים בינו לבין היועץ המשפטי לממשלה, אמר שריר, כי הגיע הזמן לבדוק מערכת כפולה זו. שריר הטיל ספק

(המשך בעמ' 2)

רקע חבלני מיוחס לרצח הדס קדמי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

מחקירת המשטרה עולה כי רצח החיילת הדס קדמי לפני כשנתיים אירע בכל הנראה על רקע לאומני.

מפקד מרחב חיפה של המשטרה, תת־ניצב יעקב חביב מסר אתמול במסיבת עיתונאים כי הטיפול בפרשת הרצח הועבר ליחידה הארצית לחקירות פשעים, העוסקת במקרי רצח של חיילים שאירעו על רקע חבלני.

בידי המשטרה חשוד בשורה של מעשי אונס בתל־אביב

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שופטת בית משפט השלום בתל־אביב, אסתר קבן, עצרה אתמול לתשעה ימים חשוד במעשי אונס בתל־אביב, והוציאה צו איסור פרסום לגבי זהותו עד להשלמת מסדרי הזיהוי.

החשוד נעצר על ידי בלשי מחלק הבילוש הנשאי בתל־אביב, לאחר שהוברר כי ניסה לסחוט בחורה באמצעות הקלטה שביצע בהסתר בעת קיום מגע מיני עימה.

לאחר מעצרו הוברר כי החשוד מתאים לתאור שנתנה התיירת מיוגוסלביה שנאנסה בשבת ה־28 בפברואר 1987. בחקירתו הודה החשוד ששכב עם התיירת. התובע, פקד דוד מיטרני, אמר אתמול בבית המשפט כי יש צורך לחקור עדים רבים בקשר למקרה האונס של התיירת, ולבדוק אם החשוד קשור למקרי האונס האחרים בתל־אביב בעת האחרונה. במהלך דברי החוקר התפרץ החשוד בבית המשפט והוא הוצא מהאולם.

מושב ועידת „העבודה" ביוני יבחן המשך ממשלת האחדות

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מפלגת העבודה תקיים ביוני מושב שלישי של ועידתה, ועל הפרק יעמדו ההתפתחויות הפוליטיות ושאלת המשך כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית.

בפגישה עם כתבים העלה אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, כמה ממטרדי [illegible] של מפלגת העבודה מאז הרוטציה.

בהתייחסו לפירסומים כאילו [illegible] באחרונה ראשי הליכוד להעמיק את [illegible] עם מפלגת העבודה, אמר ח"כ ברעם [illegible] להיות מגובך כל עוד בממשלת ישראל אין [illegible] בין שני החלקים ובין שני המנהיגים".

על העיכוב במינוי השגריר לוואשינגטון, מתוך הרשימה שהגיש פרס לשמיר, אמר מזכ"ל „העבודה": „זהו הצעד המגוחך ביותר של ההסכם שהושג בתקופת ה„תפר" ו„רוצי לסיים אותו עד סוף מארס".

עד סוף מארס צריך לסיים גם את המשא־ומתן על כהונת ועד מנהל חדש לרשות השידור. בעיני ח"כ ברעם זהו „הנושא החמור ביותר. הליכוד נוקט טאקטיקה השוהה, הוא שיחות גבוך־קדוש בבדון, וקורמו אמר שזה קשור להסדר כללי הרבה יותר". לדעת ח"כ ברעם, „אין שום ספק שברגע שאורי פורת, מועמד הליכוד, הוא מנכ"ל, מפלגת העבודה תובעת את תפקיד יו"ר הוועד המנהל, ומתגבשת בה הסכמה שהמועמד יהיה ישראל פלג".

ח"כ ברעם הדגיש שגם כי מפלגת העבודה „לא תיזום עכשיו צעדים שיביאו להקדמת הבחירות ופירוק הממשלה". הכינוס הגדול שהוא מארגנת בשבוע הבא לא נועד, לפיכך, ללבות אווירת פירוק הממשלה, אלא לספק תשובות להתבטאויות של חברי מפלגה שסברו שמפלגת העבודה לא היתה די בהירה במסרים שלה באחרונה.

הסטודנטים באוניברסיטאות מתכנסים היום לתכנון צעדיהם

שר החינוך: אתנגד לשכר לימוד למיוחסים בלבד

שוטר עוצר סטודנט בהפגנה הסוערת, אתמול. (צילום: רחמים ישראלי)

מאת יעל אורמני, סופרת „דבר" בירושלים
ויעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

שבעה סטודנטים נעצרו אתמול וסטודנטית אחת נפגעה מבעיטת סוס בהפגנה של הסגנה אלימה בה השתתפו למעלה מ־2,000 סטודנטים מן האוניברסיטה העברית בירושלים, שמחו נגד העלאת שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה.

ההפגנה שהחלה אתמול בשקט הדרדרה לידי התנגשות אלימה בין סטודנטים לשוטרים, כאשר המפגינים ניסו לפרוץ למשרד האוצר וזאת בניגוד לתנאי הרישיון שנתנה המשטרה להפגנה. בשעה 1.00 בצהריים הגיעו הסטודנטים לאזור בנייני האומה בבירה ומשם צעדו בתהלוכה לעבר קריית הממשלה. הסטודנטים נשאו כרזות בנוסח „תנו צ'אנס להשכלה הגבוהה", „לא לאבד את הראש", „ההשכלה הגבוהה היא עתיד המדינה".

עם הגיעם לקריית הממשלה ניסו הסטודנטים להתפרץ לעבר משרד האוצר. שוטרים רכובים על סוסים הדפו אותם ומספר סטודנטים השליכו לעברם אבנים. השוטרים השתמשו בגאז מדמיע ובמהלך ההתכתשויות בין השוטרים למפגינים נעצרו שבעה סטודנטים וסטודנטית אחת נפגעה מבעיטת סוס.

השר דוד לוי שיצא אל המפגינים הבטיח כי יעשה כמיטב יכולתו, יחד עם שרים נוספים, „על־מנת שהסכום שייקבע יהיה ביכולתו של כל סטודנט לעמוד בו". הסטודנטים פתחו בשיר „אנו נתגבר", ויו"ר הסתדרות הסטודנטים בירושלים אורי ברזהר, אמר כי הסטודנטים יפילו את הממשלה.

יו"ר התאחדות הסטודנטים דוד ברמן אמר אחרי ההפגנה כי „השוטרים התנפלו עלינו עם אלות וגאז". ברמן אמר עוד כי במשך שנים מצאו עצמם הסטודנטים נפגעים על־ידי הממשלה. „הגיע הזמן שהממשלה תבין שהסטודנטים אינם פרה חולבת", אמר ברמן.

(המשך בעמ' 2)

הפעילים למען השחרור מפעילים לחץ על הנשיא

„תן חנינות למחתרת ונרכך את הביקורת על מסע גרמניה" – רמזה השדולה להרצוג

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

פעילי השדולה, למען שחרור אסירי המחתרת היהודית רמזו ללשכת הנשיא כי מתן החנינות לאסירי המחתרת היהודית לפני נסיעתו הקרובה לגרמניה ירכך את הביקורת המורשמעת בחוגי הימין על נסיעתו הקרובה לגרמניה.

מזכ"ל גוש אמונים דניאלה וייס, אמרה אתמול בראיון לעתון „אלף יוד": „במקביל לפולמוס על נושא מעשי המחתרת התעורר ויכוח על עצם הזכות לשבות או לפעול ציבורית למען החנינה. יש כאן שגיאה מכיוון שאנו נתונים במסגרת של שלטון דמוקרטי, אשר בה מותר לאזרח לפעול ציבורית ולהפגין ולמחות כל עוד הוא פועל על פי החוק. השביתות היו חוקיות ולכן אי הטיפול בבקשות החנינה הוא שהיה בניגוד לחובתו של הנשיא".

עוד אומרת המזכ"ל וייס: „הנשיא הבהיר כי טיפול בנושא החנינות הוא על בסיס אנושי והומני, מדוע אם כן מנע עצמו מלטפל באנשים על בסיס זה? מדוע הבהיר קבל העם כולו כי הוא נתון ללחץ ציבורי? כיום עבר המאמץ למען החנינה לפסים שקטים. תוצאות חיוביות צפויות בעתיד הלא רחוק והיה אם יתברר כי נשיא המדינה ממשיך לאטום ליבו על סבלן של המשפחות, על אף התחייבותם של אסירי המחתרת לא לשוב על מעשיהם, ועל־אף רצונו של הציבור בארץ לראות בשחרורם, נמצא שוב את הדרכים הציבוריות לבטא את רצונו של רוב הציבור ולהביא לשחרורם המהיר".

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) אמר אתמול בתגובה על תכנית ב„מבט שני" בטלוויזיה: מהמשדר עולה שאין בקרב אנשי המחתרת שום סימן להכאה על חטא ובמקום להצדיק עליהם את הדין הם שבו והצדיקו את מעשיהם הנפשעים".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תבע משר הדתות להפסיק את פעולת הרבנים הראשיים למען אסירי המחתרת ולהזהירם לבל יוסיפו על פעילות כזאת בעתיד.

ח"כ צבן כתב לשר המר כי נודע לו שהרבנים הראשיים פנו לבתי הכנסת לארגן בפורים התרמה לוועד הפעולה למען אסירי המחתרת היהודית. „התגייסות זאת של הרבנים הראשיים מהווה הריגה בוטה וחמורה מסמכות, פגיעה קשה ברשות השופטת והתערבות בלתי־נסבלת בזירה הפוליטית" כותב ח"כ צבן, שמציע לשר הדתות להמציא לידיעת הרבנים את הכרוז שפרסמו בשנת 1938, בעיצומם של המאורעות באוכלוסיה הערבית, הרבנים הראשיים דאז, הרצוג ועוזיאל, שגינו בתוקף פגיעה באוכלוסיה הערבית כפעולת נקם.

ח"כ דדי צוקר (ר"צ) פנה אתמול לנשיא המדינה וליועץ המשפטי לממשלה בתביעה כי יפעלו להפסיק לאלתר את הרתמותם של הרבנים הראשיים למבצע התרמה למען אסירי המחתרת היהודית.

היכן רישום הפגישה של צוות הפרקליטים?

חריש: הפרוטוקול על „הפגישה הלילית" לא נעלם – הוא חסוי!

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

פרוטוקול ישיבת הפרקליטים שנועדו לפני כחודש עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, בעניין „הפגישה הלילית" נעלם. באותה פגישה המליצו הפרקליטים להאשים את משתתפי הפגישה בסעיף של הטרדת עד בנסיבות מחמירות.

לפני כחודש נועד צוות הפרקליטים הבכירים מפרקליטות המדינה עם היועץ המשפטי לממשלה כדי לדון עימו בתוצאות הבדיקה שערכו בעניין הפגישה הלילית. חריש מינה צוות, ובו המשפטניות רחל סוכר, דורית בייניש, יהודית צור, לילי בורישנסקי, ופרקליט מחוז תל־אביב אהרון שרף. הצוות החליט פה אחד, כי יש ראיות מוצקות לכאורה כדי להעמיד לדין את כל משתתפי הפגישה, בסעיף של הטרדת עד בנסיבות מחמירות.

הפגישה שהתקיימה עם היועץ המשפטי לממשלה תועדה בפרוטוקול ובסיומה נמסר כי שמונה מכתבים זהים יישלחו למעורבים בפגישה הלילית ובהם ייאמר למשתתפים כי הם יכולים לשטוח השגות לטענות שהועלו נגדם על ידי צוות המשפטנים. נוסח המכתב סוכם במהלך הישיבה והוא מופיע בפרוטוקול הישיבה.

בעקבות פגישה זו השתררה מתיחות בין היועץ המשפטי לממשלה השופט יוסף חריש, לבין צוות הפרקליטים שמונה לבדוק את תיק החקירה המשטרתית. חוקרי המשטרה המליצו להעמיד לדין את כל משתתפי הפגישה הלילית אך ראש אגף החקירות במטה הארצי, ניצב יגאל מרכוס, צרף המלצה מנוגדת להמלצת הצוות החוקר, והעבירה ליועץ חריש.

היועץ המשפטי לממשלה היה שותף לדעת הפרקליטים, כי יש להעמיד לדין את כל המעורבים בפרשה, ואף נתן הסכמתו, בישיבה שקיים עמם, לנוסח המכתב שנועד למעורבים בפרשה. במכתב זה אמור היה חריש להודיע למשתתפי הפגישה כי הם רשאים לערער על ההחלטה בתוך שבועיים. למרות שחלפו מאז שלושה שבועות – לא נשלחו עדיין המכתבים אל משתתפי הפגישה הלילית. השבוע, כשנתגלה הדבר לאנשי הפרקליטות, הם נדהמו לשמוע כי הפרוטוקול, שפותק ממנו לא נמסר לאיש מן המשתתפים, להוציא את חריש, נעלם.

משרד המשפטים טען אתמול בתגובה, בשמו של חריש, כי הפרוטוקול לא נעלם אך הוא איננו מוכן להשיב על שאלות בנוגע לפרוטוקול או לישיבה, כיוון שמדובר בנושאים חסויים.

ספרי תנ"ך בצירוף „הברית החדשה" נאסרו לשמוש בהוראת מש' החינוך

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך הורה לכל בתי־הספר הממלכתיים, כולל בתי־הספר של התנועה הקיבוצית, שלא להשתמש בספרי תנ"ך שמצורפת אליהם „הברית החדשה".

בהוראה שפורסמה בימים אלה בחוזר המנכ"ל נאמר כי ספרים אלה מופצים על־ידי המיסיון והם אסורים לשימוש בכל בתי־הספר.

יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, ח"כ נחמן רז, הגיב בתדהמה על האיסור החדש: „זהו איסור מיותר".

סגן מנהל האגף לחינוך דתי מתי דגן, מסר בתגובה כי האגף מברך על הוראת המנכ"ל ויש איסור הלכתי על לימוד הברית החדשה. „הברית החדשה איננה ברית והיא נכתבה ביד אדם, ואילו התנ"ך יש לו משמעות של קדושה ועל כן אסור לכרכם וללמדם יחד".

דובר משרד החינוך הגיב: „ההוראה ניתנה לאחר שלמשרד החינוך הגיעו ידיעות על בתי ספר בתנועה הקיבוצית המלמדים תנ"ך עם הברית החדשה ולאחר שהתברר שלא היתה כל הוראה בנושא זה. מיותר להסביר מדוע יש הגיון בהוראה החדשה בבתי ספר בישראל. את התנ"ך צריך ללמוד כספר בפני עצמו ולא יחד עם שום ספר אחר או עם אמונה אחרת".

התנגדותם של חוגים חרדיים ללימוד התנ"ך עם הברית החדשה אינה נושא חדש.

מכון לבון

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי:

„התערבות אמריקאית במינוי סלע עלולה לפגוע בארה"ב"

מאת כתב „דבר"

בהתבטאות פומבית ראשונה בפרשת מינויו של אליעם אביאם סלע למפקד בסיס חיל האוויר בתל־נוף הביע אתמול הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי התנגדות ללחץ האמריקאי לביטול המינוי. בראיון עם השבועון „במחנה" אמר לוי כי התערבות האמריקאית במינוי סלע עלולה לפגוע גם בארה"ב.

„ננסה לתאר תסריט שבו היינו נותנים את המינוי לסלע עוד חודש, אחרי שהוא כבר האשם ואחרי שגזר הדין (לפולארד) ניתך", אמר לוי, „אז היום באמת לא היו אולי מדברים על סלע אלא היו אומרים: יש כמה ישראלים ואחד מהם סלע. אבל נדמה לי שלא היינו נמלטים מהעניין עצמו בהיבט של סלע, יותר מזה: לא היינו נמלטים מהכוכב והקשיים שכל מה שאנחנו קוראים פרשת פולארד עשתה לנו. האמריקאים הרי לא היו מקבלים את זה באהבה. אני לא מניח שפולארד היה יותר זכאי כתוצאה מזה או מקבל פחות מכה שקיבל. אני לא מאמין שכל מיני גורמים שיש להם עכשיו על הפרק את הרגישות בין יהודי לאמריקאי, היו פתאום חשים שהרגישות הזאת לא קיימת, כי סלע לא קודם. לכם בצער אני אומר שאנחנו צריכים להכיר בקושי הגדול שעומד בפנינו".

עוד אמר הרמטכ"ל ל„במחנה": מתוך הערכה שהאינטרסים הבסיסיים והאמונות המשותפות לנו ולאמריקאים הם מאוד חזקים ומאוד נרחבים, נצטרך לעמול לתקן את הנזק שנגרם, והנזק הזה יכולה להיות פגיעה דרסטית, כי הקשרים הם דרסטיים ונדמה לי, שבטווח ארוך, מתן פתח לכך שתהיה מעורבות במינויים של צה"ל, זה דבר שלא טוב לשני הצדדים, לא רק לצה"ל. אז גם אם ההחלטה קשה, אפילו קשה מאוד, אי אפשר להקל בה על־ידי זה שלא היה נעשה צער עכשיו. ואי אפשר, על מנת לתקן שגיאה אחת לעשות שגיאה אחרת שבה תהיה מעורבות חיצונית במינויים. זה יכול להיות דבר חמור שההשלכות שלו לא רק עלינו אלא גם על היחסים תהיינה חמורות מאוד".

לשקם יחסים

בתשובה לשאלה נוספת, אם מערכת הבטחון עומדת בפני התקררות יחסיה עם ארה"ב, אמר הרמטכ"ל לוי: „זו מערכת מאוד מורכבת של קשרים ויחסים. ארה"ב זה לא איש אחד. זה גופים שונים, זה אנשים, זה המימסד הבטחוני, שירות החוץ, שירותי המודיעין, זה הקונגרס, ואני מניח שאף אחד מכל הגורמים האלה לא מאושר במה שקרה, כמו שאנחנו לא מאושרים מכל מה שקרה. צריך לשקם יחסים אחרי משבר, הם נמצאים כיום במשבר, ואני מאמין שהעוצמה האמיתית שלהם תאפשר את שיפור היחסים בהמשך".

שר הפנים מסרב להצטרף למסעו של הרצוג בגרמניה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר הפנים לשעבר הרב יצחק פרץ, סירב להתלוות לנשיא המדינה בבקורו הממלכתי הקרוב בגרמניה.

פרץ הודיע השבוע ליו"ר הכנסת שלמה הלל כי מסיבות מצפוניות לא יוכל להתלוות לנשיא הגם שמדובר בפגיעה בכבוד הנשיא.

שלושה חכ"ים יתלוו אל הנשיא במסעו: דב בן־מאיר (מערך) אלי קולס (ליכוד), וח"כ יוסף בורג, במקומו של הרב פרץ.

נחנכה קריית החינוך ע"ש יגאל אלון בגליל

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

במעמד הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, בני משפחת אלון וחיילים רבים נחנכה אתמול בתל לבנה בגליל קריית חינוך חדשה לחיילי צה"ל שנושאת את שמו של יגאל אלון ז"ל שנפטר לפני שבע שנים.

בקריה החדשה לומדים בין 800 ל־1300 חיילים במחזורים שבין ארבעה לשישה חודשים להשלמת השכלתם היסודית והתיכונית.

תא"ל דגן אמר בטקס כי בחברה שבה השירות הצבאי הינו חובה, כל מי שאינו משרת בצה"ל, מלווה אותו הסטיגמה כל ימי חייו וקריית החינוך החדשה נועדה למנוע מצב זה.

הרמטכ"ל אמר בטקס כי זכות גדולה היא שהמרכז החינוכי נושא את שמו של יגאל אלון, מפקד ומחנך דגול.

פולארד

(המשך מעמ' 1)

פרלמנטרית, שלחברים יש שיקולים מפלגתיים ואחרים.

נסים גם הציע כי הוועדה תאויש על־ידי נשיא בית המשפט העליון לשעבר משה לנדאו והרמטכ"ל לשעבר רא"ל (מיל.) צבי צור. האחרון נתן את הסכמתו כבר אתמול, בשיחות שהתקיימו עמו במהלך הישיבה. השופט לנדאו אמור לתת את תשובתו היום. ההחלטה על הקמת ועדת הבירור תובא לאישור הממשלה בשבוע הבא.

עתיד סלע

בקבינט נידונה גם שאלת עתידו של אל"מ אביאם סלע, אולם לא התקבלה החלטה על כך. לדברי פקידים בירושלים אין להניח שתתקבל החלטה בעניין זה בטרם תגיש ועדת הבירור את ממצאיה. מלשכת ראש הממשלה נמסר כי שמיר, אשר קודם לכן התנגד ל"חקירה", הביע את שביעות רצונו מן ההחלטה על הקמת ועדת הבירור. שר החוץ שמעון פרס אמר אמש כי הבדיקה לא תהיה מוגבלת והוועדה תוכל לבחון את כל היבטיה של הפרשה.

על פי דיווח משגרירות ישראל בוואשינגטון סבורים מנהיגים יהודיים בארגונים מרכזיים כי ישראל תנקוט שני צעדים — חקירת פרשת פולארד ללא נסיון לחיפוי, וכן העברתם מתפקידיהם של אל"מ אביאם סלע ושל רפי איתן. נשיא הליגה נגד השמצה ברסון לינבסון עמד להגיע אמש ארצה, כדי להפגש היום עם אישים בכירים בירושלים, ולהציג בפניהם את חומרת המצב בעקבות פרשת פולארד־סלע.

מנכ"ל הליגה נגד השמצה, אברהם פוקסמן, כבר קיים אתמול פגישות עם פקידים בירושלים, בהן אמר כי ארה"ב מצפה מישראל כי תנהג בדיוק כפי שוואשינגטון עשתה — הן בחקירה והן בהשעיית אנשים מעורבים בפרשה — לאחר שנחשפו מכירות הנשק לאיראן.

מנכ"ל ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים, מלקולם הונליין, הגיע אף הוא אמש ארצה, ובשבת יגיע לכאן גם בוב אשר, נשיא השדולה למען ישראל (איפא"ק).

מאת סופרי „דבר" וכתבי עתים

לפרשת פולארד יש השפעה על פיקודיו של אל"מ אביאם סלע, אך לא על צה"ל — אמר אתמול דובר צה"ל תת־אלוף אפרים לפיד, בשיחה עם כתבים בנגב.

תא"ל לפיד אמר שלמרות שמעורבותו של סלע היתה שולית, ולא מתוקף סמכותו הצבאית, הרי חיילים קוראים עתונים, שומעים רדיו וצופים בטלוויזיה כמו כל אזרח, וכאשר מפקד נחשף בכל מיני הבטים זה כמובן משפיע על חייליו. יחד עם זאת הדגיש הדובר, שלא צפויות שום השלכות ישירות על הצבא. הצבא לא קשור בשום צורה במקרה ההוא, שהוא באמת מצער ביותר, אמר.

בשבוע הבא יגיע לישראל מזכיר צבא היבשה האמריקאי ג'ון מרש, כאורחו של שר הבטחון, מסר הדובר.

חייב וירשובסקי

ח"כ מרדכי וירשובסקי יצא אתמול נגד החלטת הקבינט על ועדת הבירור והגדיר אותה כ„נסיון שקוף וברור של הממשלה להתחמק מחקירה במצב כפי שיכולה לספק רק ועדת חקירה".

הודעת הקבינט

מאת סופרנו המדיני של „דבר"

להלן נוסח ההודעה שפירסם אתמול מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין בתום ישיבת הקבינט שעסקה בפרשת פולארד:

1. הקבינט דן היום במקרה פולארד.
2. כזכור הביעה בשעתו ממשלת ישראל את צערה בפני ארצות הברית על מקרה זה, שארע בחריגה ממדיניותה של הממשלה. היחידה שעסקה בכך בוטלה, והוצאו הנחיות למנוע השנות מקרים מאין אלה בעתיד. כן נקטה ישראל בצעד ללא תקדים, של שיתוף פעולה עם רשויות ארה"ב לחקירת המקרה, וזאת בשל היחסים המיוחדים בין שתי המדינות.
3. בגלל משמעותו המיוחדת של מקרה זה החליט הקבינט על כינון ועדת בירור בת שני חברים בקשר אליו. הועדה תגיש את דיווחה לממשלה. על הרכבה של הועדה תמסר הודעה בהקדם.
4. הממשלה תסייע לועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון הדנה בנושא במילוי תפקידה.

חריש ימליץ

(המשך מעמ' 1)

באפשרות שיקבל חוות־דעת אובייקטיבית מצוות משרדו ואמר כי אם לא תהיה לו חוות דעת כזו, יצטרך להתייעץ עם אנשים שאין להם דעה מראש. שריר אמר כי אינו מתרגש מפרישת עובדים בכירים ממשרד המשפטים. „תחלופה זה דבר בריא. אדם אחרי 20 שנה מחליט לעבוד למשהו אחר צריך לאפשר לו זאת. יימצאו אנשים אחרים שיבואו במקומם".

מאת סופרת „דבר" בירושלים

צוות בכיר במשרד המשפטים ילמד את החלטת בג"ץ בעניין הסגרת ויליאם נקש ויגבש המלצותיו לשר המשפטים אברהם שריר.

אתמול נועד שר המשפטים אברהם שריר לשיחה עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ועם מנכ"ל משרדו, מאיר גבאי, שעיקרה דרכי פעולה לאור ההחלטות.

נודע, כי היועץ המשפטי לממשלה אמר למקורביו כי הוא איתן בדעתו המקורית שיש להסגיר את נקש לאלתר.

הסטודנטים

(המשך מעמ' 1)

יצויין כי הפגנות הסטודנטים של הימים האחרונים נועדו לסכל את הכוונה להעלות את שכר הלימוד בשנה הבאה ליותר מ־2,000 דולר. השנה עומד שכר הלימוד, כולל האגרה, על כ־1,400 דולר לשנה.

היום יתכנסו נציגי הסטודנטים מכל האוניברסיטאות בארץ לתכנון המשך צעדיהם. בשבוע הבא צפוייה הפגנה נוספת של סטודנטים.

ועדת נבון

לקראת סוף חודש זה תסיים את עבודתה „ועדת נבון", שהתמנתה לבדוק את נושא שכר הלימוד באוניברסיטאות.

בפני הוועדה הועלו הצעות שונות, ביניהן הצעת ועד ראשי האוניברסיטאות, לפיה יועלה שכר הלימוד ל־2,000 דולר בסבסידיות המכשירות לקבוצות מכניסים יעלה השכר ליותר מ־3,000 דולר. הצעה נוספת הגבירה את ההעלאה בתחום של 1,600 דולר.

„לא אתן יד להעלאה בשיעור כזה שימנע אפילו מסטודנט אחד בישראל להתחיל או להמשיך בלימודיו האקדמיים", אמר נבון. „ההחלטה שתעמוד בפנינו היא האם ייקבע שכר לימוד שיאפשר לסטודנטים ללמוד, או שכר לימוד שיהיה למיוחסים בלבד", אמר השר.

תגובת המשטרה

מפקד משטרת ירושלים תת־ניצב יוסף יהודאי, אמר כי המשטרה לא השתמשה בכוח רב, אלא בהתאם לנסיבות. הוא הסביר, כי לסטודנטים אושרה תהלוכה ואסיפה בגן גרינצויג. „הם לא התכוונו להגיע לגן וניסו לפרוץ למשרד האוצר ולאחר שנזרקו אבנים על כלי רכב, נאלצנו להשתמש בגאז ולפזר אותם", הסביר תנ"צ יהודאי.

ההסלמה בהפגנה לא היתה מתוכננת, הסטודנטים הודיעו מלכתחילה, כי בכוונתם להגיע למשרד האוצר „ולעשות סמוך" כדבריהם. אך הם לא תכננו שחמומי מוח יזרקו אבנים. גם המשטרה בצידה, לא תיכננה להפעיל גז מדמיע, ולאף אחד מן השוטרים לא היו בעת השימוש בגאז מסיכות, והלכם נאלץ לשאוף את הגאז כמו המפגינים.

דובר „אל על" מסרב להגיב:

מחסור של 15 טייסים גרם הפסד 2 מיליון ד'

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

„אל־על" הפסידה בשנה האחרונה 2 מיליון דולר כתוצאה ממחסור בטייסים, ויותר מ־1,000 חודשי משכורת, אמרו אתמול לסופר „דבר" מקורות תעופתיים. לדברי המקורות חסרים ל„אל־על" כעת 15 טייסים לביצוע תקין של לוח־הטיסות שלה.

דובר „אל־על" התייחס בליגלוג לנתונים אלה, כשהוצגו לו על־ידי סופר „דבר", ואמר כי לא יגיב כלל עליהם.

המו"מ בין הטייסים ובין הנהלת „אל־על" מתחדש הבוקר, לאחר שאתמול נערכה אסיפה סוערת של הטייסים שנמצאו בארץ. האסיפה נערכה בהעדרו של יו"ר איגוד הטייסים הקברניט יצחק גונן הנמצא בחו"ל. באסיפה נשמעו התבטאויות קשות, בין היתר נגד מנכ"ל „אל־על" רפאל הרלב אישית. לדעת פעילי הטייסים נערכה האסיפה בעיתוי גרוע, ערב חידוש המו"מ.

בשבוע האחרון קיימו רק מגעים לא רשמיים בעניין הטייסים, לאחר שנציגי ההסתדרות הציעו, כי בשל הפער הרב בעמדות הצדדים אין טעם להפגיש אותם ליד שולחן המו"מ. לפי שעה עומדת הנהלת „אל־על" על תביעתה האולטימטיבית להנהגת סולם שכר מיוחד לטייסים שיתקבלו בעתיד.

עד שתתקבל תביעתה זו, אין היא מוכנה להיענות אף לאחת מבקשות הטייסים, גם לא בנושאים שאינם כרוכים בכל הוצאה כספית לחברה. כן הודיעה שלא תקבל לעבודה טייסים חדשים. הטייסים מצידם אומרים, כי לאחר שנענו לכמה מתביעות ההנהלה שיביאו לחסכון כספי ניכר לחברה, לא ידונו בתביעה להנהגת סולם שכר מיוחד לטייסים חדשים, עד שלא יינתן להם, מה שקיבלו עובדי הקרקע. בהסתדרות אומרים, כי תביעות הטייסים נמוכות ממה שקיבלו יתר העובדים. לפיכך תומכת ההסתדרות בעמדת הטייסים ותמיכתה משתקפת בעובדה, שסירבה לחתום על הסכם העבודה החדש בשמם.

מגעים בין 5 ארגונים פלשתיניים לכינוס משותף

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

חמישה ארגונים פלשתינאיים מקיימים בימים אלה מגעים אינטנסיביים בתוניס ובאלג'יריה במטרה לסלול את הדרך לעריכת כינוס מיוחד של „המועצה הלאומית הפלשתינאית" שבו יוכרז על איחוד מחודש של השורות באש"ף.

במגעים אלה נוטלים חלק נציגים מטעם הפת"ח, החזית הדמוקראטית, חזית השחרור הפלשתינית, חזית השחרור הערבית והמפלגה הקומוניסטית הפלשתינית. נציגי החזית העממית סירבו עד עתה ליטול חלק במגעים אלה, אולם ראש הארגון, ג'ורג' חבש, קיים בימים האחרונים שיחות בעניין יוזמת הפיוס באש"ף עם אבו־ג'יהאד עוזרו הבכיר של ערפאת.

המגעים לאיחוד השורות באש"ף קיבלו לאחרונה תנופה בעקבות הקרע שנוצר ביחסי אש"ף־ירדן ומלחמת השיעים נגד הפלשתינים בלבנון. נשיא אלג'יריה והמלך הסעודי פאהד — שנועדו אמש באלג'יר — ממריצים בסיעות הפלשתיניות היריבות להגיע לכלל הבנה ביניהן. המכשול העיקרי המונע לפי שעה השגת הסכמה בין שש הארגונים הפלשתינים על כינוס „המועצה הלאומית הפלשתינית" הוא התנגדותו של ג'ורג' חבש לכינוס המועצה בטרם יבטל ערפאת פורמאלית את הסכם ההבנה המדיני בין אש"ף לירדן וינתק את קשריו עם המשטר המצרי. אבו־ג'יהאד הציע לחבש שתביעותיו אלה תידונה במהלך כינוס „המועצה הלאומית הפלשתינאית" אולם חבש דוחה ככל הנראה הצעה זו. עתה עומדת על הפרק יוזמה לכנס את המועצה גם אם היא תוחרם על־ידי נציגי „החזית העממית" ונציגי הארגונים הפלשתינאים הפרו־סורים. מקורות ערביים העלו לאחרונה את הסברה כי התוצאה שחלה בסיעות ההידברות בין ארגון הפת"ח לקבוצת השמאל הפלשתינאיות נובעת גם מהמאמצים הנעשים עתה בזירה הערבית להביא לכינוסה של ועידת פיסגה ערבית בהשתתפות אש"ף.

אבן: ועדת המישנה

(המשך מעמ' 1)

ובטחון תולה את הסיבה להחלטת הקבינט על הקמת ועדת בירור כלחץ של כל הגורמים בוועדת חוץ ובטחון ובלחץ התקשורת לחקור את פרשת פולארד.

ועדת המשנה לענייני השירותים החשאיים עומדת להיוועד היום עם שר הבטחון יצחק רבין כדי לשמוע מפיו דיווח בפרשת פולארד. תהא זאת הראשונה בסדרת ישיבות שוועדת המשנה עומדת לקיים עם כל הגורמים הקשורים בפרשת פולארד, הן בדרג המדיני והן בדרג המבצעי־מקצועי, כדי ללמוד את כל העובדות בפרשה זאת.

ועדת המשנה תבקש לדעת הן את „העובדות בשטח" והן את הקשר בין הדרגים המבצעיים לבין הדרגים המדיניים. בתום הדיונים בנושא זה אמורה הוועדה להגיש את מסקנותיה והמלצותיה לגורמים הנוגעים בדבר.

ועדת המשנה

ועדת המשנה לענייני השירותים מורכבת משבעה חברי ועדת חוץ ובטחון: אבא אבן (יו"ר), שמחה דיניץ ומיכה חריש (שלושתם נציגי המערך), אהוד אולמרט, אליהו בן אלישר ודוד מגן (שלושתם נציגי הליכוד) וח"כ יוסף בורג (מפד"ל). מיכה חריש שוהה עכשיו בחו"ל ולא יחזור אלא בעוד מספר שבועות.

בישיבתה של מליאת ועדת חוץ ובטחון ביום ב' עם ראש הממשלה יצחק שמיר הועלתה הצעה שלהועדת המשנה לענייני השירותים החשאיים יצורפו שני נציגי סיעות אופוזיציה מימין ומשמאל שאינן מיוצגות בהרכב הקבוע של ועדת המשנה מפ"ם והתחיה. הכוונה היתה לצרף לוועדה את ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם ואת ח"כ רפאל איתן מהתחיה. השנים כבר התכוננו להשתתף היום בפגישה עם שר הבטחון. אולם בליכוד הובעה התנגדות לצירופן של נציגי מפ"ם לוועדה. גרנות ואיתן נתבקשו שלא לבוא לישיבה עם שר הבטחון ולהמתין עד שוועדת חוץ ובטחון תחליט רשמית על צירופם לוועדה. ישיבות של הוועדה שבהן תידון פרשת פולארד. אם יתברר שבמליאת ועדת חוץ ובטחון יש התנגדות לצירופם — הם לא יצורפו.

בינתיים כבר הודיע ח"כ גרנות ליו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן כי הוא „מסרב להיות מצורף אד הוק לוועדת המשנה לענייני השירותים של ועדת חוץ ובטחון לצורך החקירה, כביכול, של פרשת פולארד".

חוק התכנון והבניה 1965
תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% ולהקלה לקו בנין קדמי לפי הקו הבנוי ברחוב והקלה [illegible]

ברחוב תרס"א מס' 10 גוש 6983 חלקה 2 תיק בנין 28424 בקשה מס' 861882 בעל קרקע: בנין או המבקש בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

פולארד הסערה, החיכוכים, ההאשמות
• ישעיהו בן־פורת, אראל גינאי, רון בן־ישי

ריגול חפרפרת ישראלית בקהיר
• סמדר פרי

צבא שני האנשים שאהבתי אינם — נשאר רק אורן
• אביבה שאבי

יהודה ושומרון שכם, עשרים שנה אחרי
• יגאל סרנה, ענת טל־שיר

עסקים המתנות שמכינים לך לפסח
• שושנה חן

רונית ורדי שוקולד מריר. פרופ' האב מרסל ד'בואה איידס. אדם ברוך נחום גוטמן. עדית נעמן שחקנים, כניסה אחורית. דפי נאה הלף קליין.

המחתרת היהודית: איך השב"כ שבר את אנשי המחתרת:
• חגי סגל

מדורים של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר חיוה יריב.

במוסף לספרות: אורי סלע על המן, מקרה אורן. תמי שבק על סופרים בתחפושת. יעל זיידמן עם פרופ' מ. נקיס.

רשות ני"ע אמריקאית מאשימה ישראלי בגריפת 4 מיליון דולר

מאת דרור שרביט
סופר „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). — רשות ניירות הערך בארה"ב, מאשימה את הישראלי לשעבר נחום וסקביץ, אחד מהמנהלים הבכירים של שלוחת „מריל לינץ'" בלונדון בניצול מידע פנימי לגריפת רווחים בניירות ערך.

רשות ניירות הערך האמריקאית אומרת כי וסקביץ שימש כציר המרכזי של רשת משקיעים שניצלה מידע פנימי על עיסקות הון גדולות כדי לגרוף רווחים פרטיים. החשד כלפי וסקביץ הוא שבדרך זו גרף לכיסו 4 מיליון דולאר.

„מריל לינץ'" נחשבת לחברת הברוקרים הגדולה בעולם ומעסיקה רק בשלוחתה בלונדון למעלה מ־1,500 עובדים. וסקביץ המשמש כמנהל כללי של החברה בלונדון הינו אחד הדמויות הבולטות בשוק הכספים הלונדוני ונחשב כאן לבין הישראלים המצליחים ביותר בבריטניה. הוא עזב את ישראל לפני יותר מ־10 שנים והונו הפרטי מוערך במיליוני דולאר רבים.

שלוחת „מריל לינץ'" בלונדון התמחתה במתן פתרונות וגיבוי פיננסיים לעיסקות השתלטות ומיזוג של חברות שמניותיהן נסחרות בבורסה. במסגרת זו היו לוסקביץ ידיעות מוקדמות, בעלות ערך כספי רב על התפתחויות צפויות בשערי ניירות ערך בלונדון ובניו־יורק. על פי חשד רשות ניירות הערך האמריקאית השתמש וסקביץ במידע זה ביחד עם קבוצת משקיעים שריכזו סביבו כדי להפיק רווחים פרטיים.

ההערכות כאן הן שפרשת וסקביץ, הפוגעת גם ביוקרת חברת „מריל לינץ'" מהווה הסתעפות נוספת של פרשת בוסקי, איש הכספים היהודי שהודה בעבירות דומות ובעיסקה ששיחררה אותו מהעמדה לדין סיפר את כל הידוע לו על גורמים נוספים שפעלו ביחד איתו ושילם קנס בסך 100 מיליון דולאר.

בפרשת בוסקי נשמעו הרבה שמות עם צליל יהודי עתה נוסף להם גם שם עם צליל עברי.

אנדראוטי „המנהיג לכל עת" במירוץ נגד בחירות מוקדמות

מאת דן שחר, סופר „דבר" ברומא

רומא (מיוחד ל„דבר"). — שבוע אחרי התפטרותו הצפויה של בטינו קראקסי מראשות הממשלה, זימן אליו נשיא איטליה, פרנצ'סקו קוסיגה, את שר החוץ היוצא ג'וליו אנדראוטי, מהנוצרים־דמוקרטים, והטיל עליו הרכבת ממשלה חדשה.

המשבר הממשלתי הנוכחי מרחף בשמי החיים הפוליטיים באיטליה מאז יולי שעבר. אז, אחרי התפטרותו של קראקסי ואי־הצלחתם של הנוצרים־דמוקרטים להרכיב ממשלה בראשות אנדראוטי, הסכימו ביניהם הסוציאליסטים והנוצרים־דמוקרטים כי במארס 1987 תהיה רוטאציה; ומפלגת הרוב שיש לה 33 אחוז מהקולות הבוחרים, תעמוד בראשות הממשלה בשנה שנותרה עד הבחירות הכלליות, ב־1988. המפלגה הסוציאליסטית, עם 21 אחוז, ראתה במזכיר מפלגת הנוצרים־דמוקרטים, דה מיטה, או בנשיא המפלגה, ארנלדו פורלני, מועמדים טבעיים. את אנדראוטי לא רצו. וגם היום נשארו באותה דעה.

כשראה קראקסי כי מארס מתקרב ומפלגת הנוצרים־דמוקרטים עומדת בפני הרכבת ממשלת הרוטאציה — התפטר, ובכך פתח בתהליך מפרך וקשה של הרכבת ממשלה חדשה, כשאפשרות הכישלון של מועמד הנוצרים־דמוקרטים יותר מסבירה, כישלון שיביא בסופו של דבר לבחירות מוקדמות.

בחירות מוקדמות הן מצב נוח מאוד לסוציאליסטים היוצאים מראשות הממשלה אחרי ארבע שנים של שלטון פחות או יותר יציב, שהביאו להורדת האינפלציה מ־16 אחוז ל־4 אחוזים והעלו את איטליה למקום החמישי ברשימת המדינות המתועשות ביותר בעולם. בבחירות מוקדמות מקווים הסוציאליסטים לצבור כוח ולאגור קולות ממחנה הקומוניסטים.

מפלגת הרוב רצתה, מצידה, למנוע שהסוציאליסטים יובילו את המדינה לבחירות, ומכאן בא רעיון הרוטאציה של יולי. בכל מקרה עתה יהיו אלו הנוצרים־דמוקרטים שיובילו לבחירות, אם יצליח אנדראוטי להרכיב ממשלה, בעוד שנה. אם לא יצליח במשימה, הוא יעמוד בראש ממשלת מעבר של מיעוט חד־מפלגתי, מצב עדיף בסופו של דבר, מאשר לגשת לבחירות כחלק מממשלה אותה מנהיג סוציאליסט.

שלוש המפלגות הקטנות שלקחו חלק בממשלת החמש היוצאת, רואות באנדראוטי מתאים להרכבת הממשלה ומקוות שיצליח במשימה.

ביום שני, 9 במארס החל תהליך קשה, כמעט בלתי־אפשרי.

אנדראוטי שהצליח בעבר להרכיב חמש ממשלות מתוך 10 הפעמים בהן נקרא למשימה, החל אתמול את שרשרת ההתייעצויות עם המפלגות השונות, בתקווה שברגע האחרון ימצא מוצא למניעת בחירות מוקדמות. אם יצליח אנדראוטי להרכיב ממשלה (והכוונה ממשלת חמש מחודשת: נוצרים־דמוקרטים, סוציאליסטים, רפובליקנים, סוציאל־דמוקרטים וליבראלים) יהיה עליו להתמודד עם בעיות הממשלה הקודמת, כגון: מלחמה באבטלה שגברה למרות ההצלחות הכלכליות, רפורמות במערכת הבריאות, הכלכלה והמשפט.

הקומוניסטים לא רואים בממשלת־חמש חדשה תשובה לבעיותיה של איטליה. „אם אנדראוטי יצליח יהיה זה מוצא גרוע. לטובת המדינה, יש צורך בממשלה אחרת", אומרים הקומוניסטים.

יהודים בארה"ב הצטרפו לתנועה הציונית

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

למעלה מ־20,000 חברים חדשים, ביניהם דמויות בולטות בקרב מנהיגי יהדות ארה"ב, התפקדו לאחרונה לתנועת העבודה הציונית העולמית. בין המצטרפים החדשים לתנועת העבודה הציונית רבים הממלאים או מילאו בעבר תפקידי מפתח במועצת הפדרציות היהודיות בארה"ב ובארגונים יהודיים שונים וכן הוגי דעות יהודיים ואנשי אקדמיה בולטים.

בין השמות המפורסמים שהצטרפו לתנועת העבודה הציונית נמצאים סטיוארט הנדמייקר, סגן נשיא מועצת הפדרציות היהודית, הארגון בעל ההשפעה הרבה ביותר בקהילה היהודית בצפון אמריקה, רוברט שרייר, סגן נשיא איפא"ק, סנדי ניומן, יו"ר קבינט הנשים הצעירות של המגבית היהודית המאוחדת, אסתר לאה ריץ', חברת הנהלת מועצת הפדרציות היהודיות ויו"ר חברת המתנ"סים היהודים בארה"ב, מייקל ארלה, לשעבר יו"ר קבינט הצעירים של המגבית היהודית המאוחדת ובטי קלוץ, יו"ר הנשים במגבית היהודית המאוחדת.

ברשימת 72 מועמדי תנועת העבודה לבחירות לקונגרס הציוני הקרוב מצויים כמה שמות בולטים כמו מנחם רוזנסט מניו־יורק, המכהן כיו"ר האגודה של בני השואה בארה"ב, קלמן וולף, סגן יו"ר הקונגרס היהודי אמריקאי, וארתור הרצברג, מהוגי הדעות הבולטים בקרב יהדות ארה"ב. את רשימת מועמדי תנועת העבודה הציונית סוגרים דמויות כמו פרופסור מארי סירקין, בתו של נחמן סירקין.

קרן קיימת לישראל
מכרזים לעבודות במצודת שוני —

קרן קיימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לבצוע העבודות הנזכרות לעיל במצודת שוני (בכביש בנימינה – זכרון יעקב).
תוכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפס־הירק (מול משטרת קרית־חיים) במשרדו של מר א. קליין תמורת 150 ש"ח לכל מכרז אשר לא יוחזר.

מכרז 13/87 — עבודות נגרות בנין
סיור קבלנים ייערך ב־18.3.87 בשעה 9.00 בכניסה למצודת שוני.

מכרז 14/87 — עבודות בניה וביוב
סיור קבלנים ייערך ביום 18.3.87 בשעה 10.00 בכניסה למצודת שוני.
את ההצעות עם הצירופים הנדרשים יש להגיש לא יאוחר מיום 26.3.87 אל ועדת המכרזים לעבודות אגף הכשרת קרקעות ת"ד 45 קרית־חיים.
אין הקק"ל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-12	1	בהיר
אמסטרדם	-2	4	בהיר
בואנוס איירס	12	18	מעונן
הלסינקי	-18	0	בהיר
הונג קונג	21	22	מעונן
וינה	-5	2	בהיר
ורשה	-2	1	מעונן
טוקיו	2	8	מעונן
טורונטו	-15	-5	מעונן
יוהנסבורג	15	24	בהיר
לונדון	0	7	בהיר
ליסבון	13	19	מעונן
מדריד	8	20	מעונן
מונטריאול	-20	-10	בהיר
ניו יורק	-9	-2	מעונן
סאן פאולו	18	21	מעונן
פאריס	0	8	בהיר
פרנקפורט	-4	6	בהיר
ציריך	2	4	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	33	מעונן
שטוקהולם	-6	1	בהיר
שיקאגו	-6	-1	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מגיד מערכת: מרדכי ברקאי
עורך „דבר השבוע": טוביה מנדלסון
מנהל כללי: אהרון קראוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת רח' המלך ג'ורג' 18 בית מאזיה קומה 3 טלפון 242203 מ' 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111־2, מ. 33104

אבלים וכואבים על מות אשתי אמנו וסבתנו היקרה

ברומה (בלומן) שילדקרויט

על סדרי הלוויה נא להתקשר לטלפון: 03-473141.

המתאבלים:
בעלה: מאיר שילדקרויט
בנה: ד"ר יחזקאל בלומן ומשפחתו
בתה: אורה שפרלינג ומשפחתה
אחייניתה: שרה קיי ומשפחתה, אנגליה

החשש מנפילה בצפרניו של איוואן היה יותר גדול מהפחד מפני המוות

מאת אריאל בן־עמי, סופר „דבר"

במשך רוב הדיון אתמול המשיך יחיאל רייכמן ניצול טרבלינקה למסור את עדותו.

סניגורו השני של דמיאניוק ג'ון גיל חקר את העד בחקירה נגדית ונוזף בחומרה על־ידי השופט לוין, על התעקשותו לשאול את העד היכן נתלתה הכביסה במחנה ההשמדה, ועל היטפלות לפרטים שאינם ענייניים.

גם אתמול היתה החקירה הנגדית ארוכה ומייגעת ונועדה להתיש את העד, שזכר פרטים רבים מאימת מחנה ההשמדה. כשסיים הסניגור ג'ון גיל את חקירתו חקר את העד גם הסניגור הישראלי יורם שפטל, ולאחריו גם הסניגור מרק אוקונור.

השופט לוין איפשר לשלושת הסניגורים לחקור את העד ונזף בחומרה גם בסניגור אוקונור, שהביא דברים מפי העד, כביכול, אף שום לא נאמרו על־ידו כלל. השופט לוין גם נזף באוקונור על דברי התגובה שהשמיע לשופטים.

בתום החקירה בירך העד את בית המשפט ואת מדינת ישראל על שלקחו על עצמם לשפוט „את אחד מהפושעים הגדולים ביותר".

השופט לוין בירך את העד יחיאל רייכמן באריכות ימים והודה לו על עדותו.

לקראת תום הדיון החל אתמול להעיד רפ"ק אריה קפלן, מצוות החקירה המשטרתי. רפ"ק קפלן הוסווה כסוהר בכלא איילון ובהיותו דובר רוסית ניסה לדובב את דמיאניוק על עברו. הוא ימשיך הבוקר להעיד מטעם התביעה.

„בטרבלינקה להפוך 'דנטיסט' היתה זכות גדולה, כי הדנטיסטים הוכו פחות מאחרים, זו היתה קבוצה סגורה שהיו בה 20 יהודים", סיפר העד, שעסק בהיותו בטרבלינקה בעקירת שיני הזהב מפיהם של הקורבנות.

במהלך החקירה הנגדית התבקש העד לפרט בפרטי פרטים את החיים במחנה ההשמדה. הוא סיפר כי ב„שטאוך", השביל המגודר בו הובלו הקורבנות, נהגה קבוצה של עובדים יהודים לפזר חול לאחר כל טרנספורט. „פיזור החול נועד לכסות על דמם של הקורבנות", אמר העד. הוא התבקש גם לזהות מקומות מהתרשים של מחנה ההשמדה המוצב באולם הדיונים. העד הצביע על כל אחד ואחד מן האתרים במחנה ההשמדה.

אב בית הדין שופט דב לוין התפרץ בזעם לעבר הסניגור עו"ד ג'ון גיל, כאשר שאל היכן תלו כביסה בטרבלינקה. „מכל מה שהיה במחנה טרבלינקה, שנרצחו בו 850,000 בני אדם, חשוב לאדוני לדעת היכן תלו את הכביסה? האם אתה לא מפריז? האם אין גבול לשאלות? למה לבזבז את זמנו של בית המשפט? האם יחליט בית המשפט על פסק הדין, אם הנאשם עבר עבירה כל כך חמורה או לאו, לפי מקום תליית הכביסה?" נזף אב בית הדין בסניגור.

„מעולם לא חשבתי שיזדמן לי רגע בחיים, לעמוד ולהאשים את השטן הזה איוואן. לא הייתי בטוח שאי פעם הוא יגיע לידי אחי היהודים, שאיבדו את כולם, שם בטרבלינקה. בעיני היה איוואן שטן בכל השטנים האחרים. ככל שאני מתרכז יותר כך אני מתחיל להזכר יותר ויותר באירועים. מטרבלינקה אינני יכול להשתחרר. לעתים אינני ישן בלילה ומתעורר בזעקות. לא ניתן לזכור הכל. לא עלה בידם לשבור אותנו כליל. החזקנו מעמד בשארית כוחותינו", דברים אלה אמר העד יחיאל רייכמן בהמשך עדותו במשפט דמיאניוק.

העד נשאל בחקירה הנגדית, על ידי הסניגור, האם נפגשים הניצולים ביניהם והאם העד משתתף בפגישות אלה. „אני פוגש חברים מהטרגדיה הזו, ומצטער שפוגש מעטים כל כך".

העד סיפר כי את זכרונותיו ממחנה ההשמדה טרבלינקה, כתב שנה לאחר שנמלט במהלך המרד ממחנה ההשמדה. את הזכרונות כתב בבונקר בוורשה בשנת 1944. הזכרונות נכתבו בשפה האידית. הוא אמר, כי חברו הדפיס את הדברים במכונת כתיבה וערך אותה פרקים פרקים. הסניגור שאל את העד, אם זכרונותיו אלה מצויים עמו עתה בבית המשפט. העד השיב בחיוב, הוציא קובץ של דפים מתוך תיק יד שנשא עמו ולבקשת הסניגור, מסר את זכרונותיו הכתובים באידיש ב־69 דפים לבית המשפט. בית המשפט קיבל את הזכרונות כראיה, והורה לתביעה לתרגם את הזכרונות לעברית ולאנגלית ולהגיש את התרגום לבית המשפט ולסניגוריה. העד נשאל עוד אם תיאר בזכרונותיו את דמותו של איוואן. העד השיב בחיוב. „איוואן היה סוס גדול רחב חזק, בעל שער גוזז יקצין, גבוה, בן 25. ואזניים בולטות". כאשר נשאל כיצד ידע את גילו של איוואן השיב העד: „לא הבטתי בניירות שלו. הערכתי כי היה בן 25 לפי הופעתו. כך הוא נראה לי".

עוד נאמר במהלך העדות כי המרד פרץ מעט לפני המועד המתוכנן, כאשר הסימן המוסכם היה שתי יריות. „בזמן המרד עשינו הכל כדי להרוג את עצמנו מאשר ליפול בידיהם של הנאצים, מלחזור לשם. אם היו תופסים אותנו היו תולים אותנו ברגליים. מי יודע איזה צרות היו עושים לנו לפני שהיינו רואים את המוות. בשבילנו המוות היה טוב", אמר העד והוסיף: „אין ספק שהחשש מנפילה בצפרניו של איוואן היה גדול מחשש המוות".

בסיום עדותו עמד העד על רגליו, פנה לבית המשפט ואמר „מבקש להודות מכל הלב לבית המשפט של מדינת ישראל שלקח על עצמו את העונה לטפל באחד מגדולי השטנים. אני רוצה להודות למדינת ישראל שעשתה מאמצים רבים כדי להגיע לכך ולכל הארצות שעזרו בעניין זה. אני מקווה שכל איש הגון בעולם ייזכר בטרבלינקה דומות רבות ויעמוד על המשמר להגן על חיי אדם, תמיד ובכל אתר".

עדות השוטר הסמוי

„אתה יכול לתאר לעצמך, אם באים גרמנים למישהו ואומרים אתה צריך להיות אתנו, מי היה מסוגל לסרב. או לשם מה המשפטים נגדי", דברים אלה אמר ג'ון דמיאניוק במהלך מעצרו לאיש המשטרה רב פקד אריה קפלן.

רב פקד איש היחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים, דובר רוסית, הושתל כאסיר „צדיק" בכלא איילון, שם היה עצור ג'ון דמיאניוק, כסוכן סמוי. סיפור הכיסוי שלו היה – סגן מפקד האגף, איש שירות בתי הסוהר בדרגת רס"ר. רב פקד קפלן אמר בעדותו, כי תפקידו היה לנסות ולפתח תקשורת עם החשוד ולשאוב ממנו אינפורמציה בדבר מעשיו בתקופת מלחמת העולם השנייה. רפ"ק קפלן החל במשימתו במחצית אפריל 1986.

במהלך עדותו במשפט דמיאניוק אמר, כי נושאי השיחה עם דמיאניוק היו משתנים בתדירות גבוהה ביותר. הוא אמר, כי דמיאניוק השתמש במילה „ז'יד" להגיד יהודי. רפ"ק קפלן הסביר כי מילה זו הינה מילת גנאי ליהודים בשפה הרוסית ואילו המילה המקובלת לומר יהודי הינה עיברי.

רפ"ק קפלן סיפר, כי דמיאניוק שוחח עמו על התנאים במחנה השבויים הגרמני ואמר: „הייתי מוכן למות למען כיכר לחם. אילו היו אומרים לי תאכל לחם כמה שאתה רוצה, ואחר כך ירצחו אותך, הייתי מסכים".

זו התמונה שהביא איתו העד יחיאל רייכמן, בה הוא מצולם, בשנת 1945 עם משלחות חוקרים בטרבלינקה. (צילום: יצחק הררי)

המדינה נגד דמיאניוק

אוריאל בן־עמי

מה דוחף אותם לשם?

הציבור ממשיך לנהור לבנייני־האומה כדי לשמוע מקרוב את משפט דמיאניוק, למרות השידור הישיר בטלוויזיה, למרות השידור הישיר ב„קול ישראל" ובגלי צה"ל. הממתינים עומדים בתור ומוכנים שיתפנה מקום באולם הדיונים. רוצים לראות את הכל מקרוב יותר, להרגיש איזו שייכות בלתי מוסברת.

באולם הגדול שבו מתנהל המשפט אפשר למצוא את עמך ישראל. קשישים ניצולים היושבים בשורות הראשונות, מטים אוזן כדי לשמוע טוב יותר, מנסים לקלוט כל הגה בצימאון. השורה הראשונה נשמרת באדיקות קבע למכובדים: שרים וח"כים המזדמנים עם אנשי שלומם.

אתמול, כמו שלשום, תפסה משפחת אוקונור את מקומה בשורה הראשונה. הסניגור האמריקאי מבאפלו מחשיב את התקשורת. בהפסקה הוא מזנק מהבמה ומשחק חיבוק עם בני משפחתו למצלמות המצביעות אותו. אוקונור, סניגור אלמוני מבאפלו, עשה קאריירה עולמית בשידור ישיר ממדינת ישראל.

באולם הזה יושבים גם חיילים רבים שמגיעים לסדרת חינוך. קשה לפענח כאן את החידה, מדוע באים כולם לכאן? הבולטים ביותר באולם הדיונים הם בני הנוער הדתי חובשי הכיפות, ויותר מהם בולטים החרדים לבושי השחורים. לאיש אין תשובה מוסמכת לשאלה מה דוחף אותם לכאן.

המשפט מעורר גם התנגדות רבה בקרב עיתונאים המשקיפים עליו מן הצד [illegible] מצביעים על החרדים בזעם בכל מי שהגיעו להצגה הטובה ביותר בעיר.

באולם הסמוך לאולם הדיונים, שבו מוקרן המשפט מעל גבי מסך גדול יושבים רק חרדים. זהו המקום היחיד שבו הם מופיעים בקהל מעורב. כאן יש לגיטימציה לשבת בחברת אשה זרה. מין שילוב של יצרים בלתי מפוענחים. האמנם הזוועות מטרבלינקה מדברות אליהם יותר מאשר לציבור האחר? סימני השאלה האלה מטרידים.

עיתונאי עמית מעתון „המודיע" מנסה לפענח לי את החידה. גם הוא אינו יכול להשיב בבירור, מה הכוח הזה, שמושך את האנשים האלה פנימה. הוא טוען שהם מגיעים לכאן בגלל כוח התורה שלא נגנה גם בימי השואה, ומוסיף שראשי הישיבות מזכירים בכל פעם את אלפי היהודים שמתו על קידוש השם. בערפול היצרים הזה יש משהו מוזר. יהודים חילונים וחרדים, שאינם מדברים זה עם זה, באים לכאן, לאולם המשפט, לחוש את השואה. המשפט הזה מספק יצרים רבים, המתנקזים לתגובות זעם המסתננות בשקט לעבר הנאשם, שאשמתו עוד לא הוכחה: כל אימת השמדה מתנקזת בהצבעה לעבר האיש האטום, היושב שם בין שני שוטרים יהודים.

הסניגורים המתעתעים בזכרון העדים, כאילו מטלטלים את סיכוייו לעלות לעמוד התלייה. כל הספק הזה הופך כאן לאירוע סיפור מתח בלשי, עם ציפייה דרוכה לסוף טוב, שהוא הרע ביותר, אם זה לא הוא, היושב שם [illegible] האם תיעלם טרבלינקה עם זיכרונה?

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

שלוש הצעות לסדר היום בנושא הכתות המסטיות „הסוחרות בנשמות ילדינו"

שר הקליטה יעקב צור סבור כי נקודת המוצא בטיפול בכתות המיסטיות הוא הטיפול ביחיד, העומד בפני מערכת סיסטמטית של שטיפת מוח שמטרה שבירת הרצון והשתלטות על האישיות.

צור השיב בשם הממשלה לשלוש הצעות לסדר יום בנושא הכתות המיסטיות.

ח"כ מרים גלזר תעסה שפתחה את הדיון אמרה כי הכתות „סוחרות בנשמות ילדנו. חובה עלינו להגן על אלו שנלכדו ברשתן ואינם יכולים להגן על עצמם. הכתות גרועות מסמים". לדבריה צוברות כתות אלו כסף וכוח, והחוי מטרתן הסופית. גלזר תעסה הציעה להערך במהירות להקים צוותי הסברה, חינוך וצוותי פעולה. „העניין הוא בגדר דיני נפשות ממש", אמרה.

ח"כ עדינה סולודר (מערך) שאלה „האם לנו כחברה אין זכות להגן על עצמנו ועל כל פרט בתוכנו מפני תופעות הרסניות המגיעות ומהלהלות אלינו ומאיימות לעיתים דווקא על הרגישים, המתלבטים, על מחפשי התוכן והמשמעות והצידוק לחייהם?".

ח"כ אברהם שפירא (אגו"י) ניצל את הדיון כדי להתריע נגד התחלת איכלוס „מרכז השמד" המורמוני, שנעשית דווקא בימים שבהם מתנהל בירושלים משפט דמיאניוק.

דבריו של ח"כ הרב שפירא נאמרו במסגרת הצעה להסיר את הצעתה של ח"כ סולודר בנושא הכיתות המיסטיות. הרב שפירא הסביר, כי הוא עושה זאת לא משום שאינו רואה חשיבות בנושא, אלא להיפך. „בעקבות מימצאיה המדהימים של הוועדה בראשות ח"כ גלזר־תעסה, אנו חייבים לתת על כך את הדעת" אמר. אולם הוא ניצל אפשרות זו, לפי התקנון כדי למחות על התחלת איכלוס המרכז המורמוני.

ח"כ מנחם פורוש (אגו"י) ניצל את הדיון כדי לתקוף את הממשלה „בעיית הסמים היא חמורה ביותר. עדיין אין תרופה פלא נגדה. אולם דווקא בגלל זה עלינו לחפש בשורשים ולדאוג לחינוך נאות לנוער. האם יעלה על הדעת שדווקא עכשיו יבואו לקצץ בחינוך התורתי?"

„בוגרי החינוך העצמאי אינם נמנים עם מוכי הסמים" – אמר הרב פרוש, ודרש משר החינוך שלא לפגוע בנושא כה חשוב, שהוא בבחינת „צנור הנפש" של היהדות התורתית. „אל תגעו במשיחי" אמר ודרש משר החינוך ומכל הגורמים הקשורים לנושא זה לחשוב היטב ולשקול ביטול הקיצוץ בשעות הוראה.

שימוש בסמים

שר הקליטה יעקב צור אמר אתמול כי בשנה אחת מועבר סכום של מיליארד דולר בסחר בסמים.

צור, שענה על הצעות לסדר שעניינן השימוש הגובר בסמים מסוכנים, אמר כי לפי נתונים 200,000 איש משתמשים בארץ בסמים בצורה זו או אחרת. הוא הטעים כי אין תשובה פשוטה להתמודדות עם תופעה חברתית כמו זו הזולדת שימוש בסמים, והציע להתמודד עמה בדרך חינוכית. צור הביע ספק ביכולתו של המנגנון הממשלתי להתמודד עם הבעיה, הציע להקים פורום ציבורי לשם כך.

ח"כ סולודר אמרה כי בנגע הסמים יש לטפל על־ידי פתיחת מקומות, [illegible] שהוא מסופק, ועל־ידי אכיפת החוק לגבי הסוחרים המשתמשים.

השר לשעבר הרב יצחק פרץ, שדיבר בצורה נרגשת, אמר כי נגע הסמים פשט במדינה אחרי מלחמת ששת הימים כשהמתנדבים הכניסוהו לקיבוצים. „זאת בנוסף למכת נשואי התערובת וההפקרות", הוסיף.

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) אמר כי מעדויות שקיבל מגורמים שונים ברחבי הארץ, מסתבר כי נגע הסמים מחריף לא רק בגלל הגידול המתמיד במספר הסוחרים ובמספר המשתמשים בסמים, אלא גם בגלל השינוי בהרגלי הצריכה של ציבור צרכני הסמים. „הגידול המסוכן במספר צרכני סמים קשים בחברה הישראלית, הוא תוצאה מירידה משמעותית במחיר ההירואין בשוק הסמים העולמי ובשווקי הסמים הישראליים, ממטולה בצפון ועד לאילת בדרום" אמר. ועדה מיוחדת לגיבוש חוק הרשות הממלכתית הוא הציע לטיפול בנגע הסמים.

התפרעויות בגולן

מפקד המחוז הצפוני במשטרת ישראל מינה ועדה בה חברים שני קצינים בכירים לבדיקת האירועים שהיו לאחרונה בגולן. כך הבהיר אתמול שר המשטרה חיים בר־לב, בתשובה לשאילתה בעל־פה של ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם). הוא הוסיף כי גורמי בטחון שוקלים אפשרות להגלות מסיתים קיצוניים לסוריה.

בר־לב הבהיר כי האירועים בשבוע האחרון בגולן קשורים ליום השנה לעליה לשלטון של מפלגת הבעת הסורית, שחל ב־8 במארס. בנאום טלוויזיה פנה נשיא סוריה אל תושבי הגולן ודיבר על שחרור הגולן ועל התנגדות לשלטון הישראלי. למחרת החלו התקהלויות והתפרעויות, שלוו על־ידי גורמים מתסיסים מהאיזור.

בר־לב אמר כי משטרת ישראל פועלת לפי מדיניות ברורה מאוד בנושא הפרות סדר והתפרעויות. לדבריו במקרה זה כוח המשטרה שהגיע למקום הותקף מידית על־ידי המפגינים. עם הגיע התהלוכה לבקעתא הצטרפו גם תושבים מהכפר למתקהלים, וגם כוח משטרה שהגיע לשם סיוע הותקף. בר־לב אמר כי מכיוון שכוח המשטרה נמצא בסכנה של ממש השתמשו השוטרים בגאז מדמיע וירו באוויר.

שחיקת הגמלאות

בהתקפה חריפה על משרד האוצר, „המסרסר את כל המאמצים לפצות את גימלאי המדינה והרשויות המקומיות ב־26.7 אחוז על השחיקה שחלה בפנסיה שלהם בשלוש השנים האחרונות", יצאה ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) שהעלתה את הנושא על סדר יומה של הכנסת.

היא דחתה בתוקף את „כל ההתפלפלויות" של שר האוצר, המכוונות להתחמק ממילוי המלצתה של ועדת הכספים בנושא זה ודחתה את נימוקיו בנוסח „אין לי כסף".

„אילו היה שר האוצר פחות נדיב כלפי העשירונים העליונים ברפורמה במס שלו היה מספיק כסף גם כדי לשלם לאותם גימלאים" אמרה ח"כ גרוסמן והדגישה כי מדובר בציבור שהכנסתו בינונית ומטה, שכן „רק 5 אחוזים, מגימלאי המדינה ובכללם מנהלים וראשי מחלקות, הכנסתם מהפנסיה מתקרבת לשכר הממוצע במשק".

„אני מציעה לכל אלה שעדיין לא הגיעו לגיל הפרישה שיחשבו על כך שיבוא יום וגם הם יגיעו לכך" סיכמה ח"כ גרוסמן.

גם ח"כ רן כהן („רצ") תבע בתקיפות שהאוצר יפצה את הגימלאים עובדי המדינה בשיעור של 26.7 אחוז בגין השחיקה שחלה בגימלאותיהם. לאחר דברים קשים שנאמרו לו על־ידי הפנסיונרים קבע ח"כ כהן כי כאשר הדור שלנו פוגע ומבזה את דור ההורים הוא אינו יורק בפרצופם שלהם, אלא משול למי שמסתכל בראי ויורק בפרצופו שלו, „או אפילו בפרצוף ילדינו, אותם אנו מלמדים איך לנהוג בהורים".

ח"כ כהן קבע כי הגימלאים נפגעו פעמיים: פעם אחת כמו כל עובדי המדינה ופעם שנייה מאי־התאמת הגמלאותיהם למקבילים להם הממשיכים לעבוד. על כן התוצאה היא שרוב עצום של הגימלאים משתכר לבסוף בין 18-36 אחוז מההכנסה של בעלי התפקידים מהם הם פרשו. הנושא הועבר לוועדת הכספים של הכנסת.

יהודי ברה"מ

שר הקליטה יעקב צור השיב בשם הממשלה בסיום הדיון בהצעה לסדר של ח"כ ולדמן בעניין יהודי ברה"מ, והכנסת קיבלה את הודעתו.

„הכנסת בישראל שותפה ומזדהה עם מאבקן של 80 הנשים היהודיות אשר שבתו שביתת רעב בברה"מ ועם האמהות של מסרבי העליה אשר שבתו שביתת רעב בישראל. בשביתתן זו ביטאו האמהות והנשים את עוצמת השאיפה ונחישות המאבק הלאומי היהודי בברה"מ למען קיום וזכות היציאה והשיבה למולדת. הכנסת חוזרת ומדגישה בדאגה כי למרות כל הפרסומים הרי שאין כל שינוי לטובה במדיניותה של ברה"מ כלפי היהודים". „הכנסת הממשלה והעם בישראל יתמידו במאבק המדיני והציבורי למען קיום חיים יהודיים ולאומיים בברה"מ וכדי להבטיח לכל יהודי החפץ בכך את זכותו לצאת מברה"מ ולעלות לישראל. הכנסת פונה לפרלמנטים בעולם ומבקשת מהם להביע את הזדהותם ולהשמיע קולם למען המאבק היהודי בברה"מ".

נקש וח"כ אלוני

ח"כ הרב מנחם הכהן (מערך) גינה אתמול את „התקפתה הפרועה של ח"כ שולמית אלוני על שופט בית המשפט העליון מנחם אילון בעניין עמדתו בפרשת נקש". ח"כ הכהן אמר כי התקפותיה של ח"כ אלוני על השופט אילון מהוות בזיון בית המשפט ופגיעה חמורה בשלטון החוק בישראל. „כאשר פסיקתו של השופט אינה עולה בקנה אחד עם עמדתה של אלוני, מיד היא יוצאת בהתקפות חמורות ואינה שונה בעניין זה מהחוגים האנטי־דמוקרטים, שעצמאות שופטי ישראל היא לצנינים בעיניהם. מוזרים, שמי שרואה עצמה כ'מגן הדמוקרטיה' משתמשת בביטויים מסבדו גועניים נגד השופט אילון. אין זאת כי איבתה לכל מי שמוגדר דתי מעבירה אותה על דעתה" אמר ח"כ הכהן.

תואר יקיר התעשיה הוענק אתמול ל־14 תעשיינים ותיקים, במשכן הנשיא בירושלים, בהשתתפות טדי קולק, ישראל קיסר, דב לאוטמן ואישי ציבור אחרים. (צילום: יצחק הררי)

מחלוקת על תוספת שכר לעיתונאים ברשות השידור

מאת יעל אדמוני, כתבת „דבר" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת ייפגש היום עם הממונה על השכר באוצר הלל דודאי ועם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, בעקבות חילוקי דיעות שהתגלעו בין האוצר והפרקליטות לבין רשות השידור בדבר תוספת שכר ששולמה החודש לעובדים העיתונאים ברשות.

בעקבות פסיקת בית הדין לעבודה שולמה החודש לעובדי העתונות ברשות השידור תוספת שכר בת 6 אחוזים המשווה את שכרם לשכר העובדים בעתונות הכתובה.

התשלום שולם רטרואקטיבית מחודש אפריל 1985 ותוספת זו תעלה לרשות השידור סכום של כ־3 מיליון דולר. הנהלת הרשות העבירה את התשלום שיו"ר הרשות מיכה ינון, חתם במנו על מכתב התחייבות לפיו הנהלת הרשות תיישם מיידית את פסיקת בית־הדין ולא תערער עליה אם יזכו העובדים בתביעתם.

מחלוקת בוועד הארצי על נסיעת דראושה וחוסיין

מאת מרדכי הליליה, סופר „דבר" בנצרת

נסיעתם של יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות איברהים נימר חוסין וח"כ עבד אלוהאב דראושה למצרים מעוררת מחלוקת ויכוח בקרב חברי הוועד הערבי הארצי. חברי „חדש" בוועד מסתייגים מהנסיעה ומנסים לתת לה אופי אישי, ואילו שאר חברי הוועד תומכים בה.

ביטאונה של רק"ח בשפה הערבית, שתירגם הידיעה על נסיעת השניים מהעיתונות העברית, השמיט את הפיסקה בה נאמר שחוסין ודראושה הדגישו שנסיעתם תואמה עם שגריר מצרים בישראל ומטרתה העיקרית היא להבליט את תפקידם האמיתי של האזרחים הערבים הישראלים כגשר לשלום.

אחד מראשי הרשויות הערביות המקורבים לנימר חוסין אמר שהערכתם של אנשי „חדש" נבונה, וראשי הרשויות הערביות הבלתי מזוהים החליטו לתת לעצמם ביטוי פוליטי ערב הבחירות לכנסת.

דרישה למינוי ערבי למנהל מחוז בנצרת

מאת מרדכי הליליה, סופר „דבר" בנצרת

חבר הוועדה המרכזית של ההסתדרות מחמוד יונס ועמו מספר אנשי ציבור ערביים פנו השבוע בבקשה לשר החקלאות אריק נחמקין, למנות אחד משלושת עובדי משרד החקלאות הערבים במחוז נצרת כמנהל המחוז במקומו של המנהל המקומי יצחק בן־דוד הפורש לפנסיה בעוד מספר חודשים.

בפניה נאמר שמחוז נצרת של משרד החקלאות מטפל רק בחקלאים הערביים, הוא מיושב ב־40 כפרים ערביים חקלאיים ובהם 40 אגודות חקלאיות שבבעלותם 40,000 דונם. עוד מציינים הפונים שבמחוז נצרת שלושה עובדים ערביים מוסמכים למדעי הכלכלה והחקלאות, שהוכיחו עצמם בעשרות שנות עבודה. עוד נאמר שהמשרדים הממשלתיים מרבים באחרונה לדבר על השוויון והשילוב של האזרחים הערביים, ועתה יש לממשם הלכה למעשה.

ולאדימיר ליפשיץ ישוחרר בגלל מחלתו

פעילי עליה במוסקווה יפגינו מול ה„אוביר"

(ע). – פעילי עליה במוסקווה החליטו לערוך, בסוף החודש, הפגנה שקטה, כדי למחות על אי־מתן רשיונות יציאה למסורבי העליה לישראל.

על כך הודיעו פעילי העליה אתמול בשיחה טלפונית ממוסקווה עם המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בתל־אביב.

ההפגנה תיערך כדוגמת זו שהתקיימה בחודש שעבר מול משרד החוץ, אך הפעם – מול משרדי „האוביר" במוסקווה. הודעה על כך נמסרה לשלטונות בית־המועצות כנדרש בחוק.

ליפשיץ ישוחרר

אסיר־ציון ולאדימיר ליפשיץ, המאושפז בבית־החולים במחנה פטרופבלובסק בקמצ'טקה, ישוחרר בשבועות הקרובים, בטרם מיצה מחצית מעונשו, כנראה מחמת מצבו הבריאותי החמור.

אשתו אנה לליפשיץ בישרה זאת בשיחה טלפונית ממוסקווה.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

ירידות שערים וקליטת הצעים

ירידות בכבדות, מעורב בקלילות, עליות בבנקאיות

מאת שמואל רוזנבלום*

ירידות שערים נרשמו במרבית המניות החופשיות בבורסה תוך קליטת הצעים ונפח עיסקאות סביר. בסקטור הבנקאיות שבהסדר נמשכו הביקושים שלוּוּ בעליות שערים קלות. „גרגרת" השערים האחרונה בשוק היתה צפויה לאור החששות מרמות השערים, ומהידיעות האחרונות בתחום הכלכלי. אין ספק שמערך הפירסומים האחרונים, על אודות הצעות קרן המטבע הבינלאומית בדבר ביצוע פיחות זוחל במשק גרמו במישרין לריפיון מסויים שהצטרף בלאו הכי לריפיון הכולל והביא לירידות השערים. הנתונים הבסיסיים במשק לא השתנו, הורדת הריבית הצפויה, המדד בסביבות +2% לערך, השיפור הקטן בגרעון המסחרי, חוסר אלטרנטיבת השקעה טובה יותר, כל אלה „משחקים" לצד החשיבה על אודות בורסה סבירה. מנגד נזקקים הפעילים לתקופת זמן של התרגלות לרמות שערים חדשות וזמן זה עשוי להמשך כשבוע נוסף לערך. מרבית הסוחרים המקורבים מצויים עדיין בעמדת חשיבה אופטימית והם מצפים שבשבוע הבא תשרור מגמה חיובית יותר. צפיה זו מתבססת כאמור על קליטת ההצעים הנאה ונפח המחזורים בבורסה. המשחק הבורסאי הנוכחי מתרכז בעיקר בשלב הנוכחי במניות הקלילות כאשר מתבצעות בהן תנודות שערים חריפות למדי בזמן האחרון.

פעילות בקלילות

מניות גל תעשיות עלו ב־8.8% תוך מחזור של 299 ע.נ. כאשר עודף הביקוש עמד על כ־570 ע.נ. באחרונה מורגשת פעילות ערה במניות גל כנראה על רקע הנפקה צפויה. אליאנס עלו ב־6.8% וגם בהן מורגשת פעילות ערה מבעבר. ביקוש נאה במניות תים מחשבים סופק ללא שינוי בשער, הפעילות המתבצעת באחרונה במניות תים נראית כהעברת סחורה בין גורמים בורסאיים שונים. במניות תאת 5 נמשכו מחזורי עיסקאות גדולים ושערה נותר ללא שינוי. פעילות חיובית בלטה במניות קצבשטיין 1 ושערן עלה ב־3%, היצע בקצבשטיין 5 נקלט במהירות ללא שינוי בשער. פעילות ערה ביותר נרשמה במניות התכוף ששערן עלה ב־10%, התכוף 5 נותר ללא שינוי בשער והאופציה עלתה ב־11.5%. הפעילות בנ"ע של התכוף מוסברת כנראה על רקע מאזן חיובי והודעת הנפקה צפויה. מניות אוקטגון ירדו ב־6.7% לאחר עליות חדות למדי באחרונה, ירידת שער של 9.1% נרשמה במניות עיט 5 אף הן לאחר עליות נאות בתקופה האחרונה. למניות חירון נרשמו ביקושים נאים ועליות שערים זאת בעקבות הודעת החברה על רצונה להגדיל את הונה באופן בולט. במניות המסוחרות נמשכה פעילות ערה מלווה בעליות שערים חדות, מסוחרות 1 עלו +10% מסוחרות 5 קנים בפעם השניה. לפני זמן קצר למדנו שנתח גדול בשליטה במסוחרות עבר מקבוצת אייזנברג לחברת הקסטיל אידגר, נראה שהכמות החופשית בשוק המצויה למסחר קטנה ולפיכך הפעילות הספקולטיבית נוחה לביצוע. פעילות „קבועה" של קליטת הצעים המשיכה במניות עפר וסלע כשבהן מתבצעת פעילות המבטאת איסוף סחורה. פעילות עם תנודות ירידה בולטות נרשמה במניות – מלט, אגרין, טרומאבסכס, כלל ליסינג, אקרשטיין, אגגל ונוספות.

פעילות בכבדות

היצע של כ־15,750 ע.נ. בכלל תעשיות נקלט בירידה של 1.2% במחזור של כ־12,500 ע.נ.. מניות כלל תעשיות מהוות באחרונה ברומטר לפעילות הבורסאית ולמצב הרוח של סוחרי הבורסה. היצע של כ־20,000 ע.נ. בדיסקונט השקעות נקלט במחזור של 8,999 ע.נ. ובירידה בת 4.7%. חברה לישראל 5 ירדה ב־5.2%. אי.די.בי. פיתוח 3%–, חיפה כימיקלים 5.4%–, ים המלח 2.6%–, אלרון 0.8%–, טבע 2.1%–, מפעלי נייר חדרה 4.2%– במחזור של 146 ע.נ. מניות אורדים ירדו ב־3.8% אפריקה 1.8%–, נכסים 4.3–. הירידות במניות הכבדות לא הפתיעו את מרבית סוחרי השוק שציפו להצעים. חלק מהסוחרים אף ידע להסביר לאור המסחר שירידות השערים בכבדות בימים האחרונים הורידו אותן לרמת רכישה אטרקטיבית למדי. לדידם של הסוחרים עשוי יום המסחר הבא להצביע על התייצבות או לפחות ניצני התייצבות.

פעילות ערה במניות הנפט

מחזורי עיסקאות נאים המשיכו להרשם במניות הנפט לאור מערך השמועות על אפשרות מציאת נפט בקידוח כוכב 29, שכבר נמצאו בו סימני נפט באיכות טובה. דלק נפט 1 ירדה ב־5.4% ומגן 1 עלתה ב־5.2%, היצע בדלק 5 נקלט ע"י נציגי בטוחה ללא שינוי בשער. היצע במגן 5 נקלט בירידה בת 2.1%.

ידיעות הבורסה

כלל ליסינג – לחברה נרשם רווח של 1.33 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח קודם בשיעור 1.16 מיליון ש"ח. ההון העצמי של כלל ליסינג מסתכם ב־21.55 מיליון ש"ח.

חירון – החברה מתעתדת להגדיל את הונה הרשום פי כ־59, מ־510 אלף ש"ח ל־30 מיליון ש"ח. כזכור, רכשה החברה באחרונה בשותפות עם חברה זרה את קרקעות אתא שבאיזור כורדני בעיסקה בסך כספי של כ־4.6 מיליון דולר.

זיקית – החברה מתעתדת לגייס הון של כ־2 מיליון דולר ע"י הנפקת מניות 1 ש"ח ו־5 ש"ח וכתבי אופציה. החברה תגדיל את הונה הרשום.

אליאנס – החברה הרוויחה בשנת 1986 1.1 מיליון דולר בהשוואה לרווח קודם בשנת 1985 בסך 3.7 מיליון דולר.

אלקו – אורנים מקבוצת דיסקונט מכרה את מרבית אחזקותיה במניות אלקו.

התשואה בבנקאיות כ־17%

גם אתמול שררה אווירת מסחר חיובית בסקטור הבנקאיות שבהסדר ולמרביתן נרשמו עליות שערים שנעו בין 0.2% (בל"ל) עד 0.9% (דיסקונט א'). הפרסומים האחרונים על אודות הורדת הריבית למפקידים בפקדונות שקליים, בצירוף הערות קרן המטבע על אודות אפשרות ביצוע פיחות זוחל במשק גרמו במישרין לעניין מוגבר יותר בבנקאיות. הפסקת הפדיונות בקרנות הנאמנות הסולידיות הקטינה אף היא את ההצעים בסקטור הבנקאיות. פרשני שוק צופים שאם הרגיעה תימשך במשק, עשויות הבנקאיות להתייצב על תשואה שתנוע בין 16%–17% לערך. ניתן להניח שבתשואות אלה מעורבותו של בנק ישראל במסחר תקטן לשוליים. במידה והריבית השקלית תרד עוד בזמן הקרוב יגיבו הבנקאיות בהתאם.

מאזן הבינלאומי

אתמול נרשמו הצעים למניות הבנק הבינלאומי ופי.בי. ושעריהן ירדו כ־3.5%. ההצעים באו כנראה בתגובה לדו"חות הבנק, שהצביעו על קיטון ברווח של כ־46% לערך ברווחיות, בהשוואה לשנה הקודמת. הבנק הרוויח כ־11.8 מיליון דולר, וזוהי ללא ספק רווחיות נאותה ביחס לכלל המערכת הבנקאית. מנכ"ל הבנק, שלום זינגר צופה שיפור ברווחיות בשנת 1987. למרות הירידה ברווח נשאר הבנק הבינלאומי הפנינה בכתר של מערכת הבנקאות, ושנה „בינונית" לא תפגע, כנראה, בבנק.

* הכותב הינו יועץ השקעות

אורדים 1.0	2805	858	-5	-2	-1144
אורלון 1שח	3330	712			-245
אורלון 5שח	2090	1500			-408
בן-יקיר גת 1.0	10300	290			+13.0
ברנוביץ 1שח	4100	710			
ברנוביץ 5שח	• 3343	522	+33	+1.0	+90.0
• ביצוע חלקי 92.50%					
דנקנר 1.0	7050	160			-109
דוזקר 1.0	485	610	+20	+4.3	+760
דוזקר 5.0	330 תב	528	-19	-5.4	-448
דרעד 0.1	515	1468	-16	-3.0	-5921
דרעד 0.5	370 תב	4901	-41	-10.0	-10209
המכלול 1.0	1691 תב	270	-100	-5.6	-416
המכלול 5.0	1183 תב	2015	+108	+10.1	+3961
ה.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ה.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
בסיס הבנין 1.0	3320	3348	-150	-4.3	-3748
גב-ים 0.1	4440	1041	-100	-2.2	-1751
גב-ים 0.5	3815	1529	-45	-1.2	-1580
הכשרת הישוב 1.0	82750	247	-1400	-1.7	-320
ישפרו 1שח	5815	866			-670
ישראלום 1.0	1625	1399	-80	-4.7	-2859
ישרס 10.0	21001	226	+901	+4.5	+283
כנן פיתוח 1.0	11520	120	+20	+2	+105
כלל בלק 0.1	701	16556			+6805
לוביר 1.0	6238	334	-2		-846
לומיר 5.0	2479	607	-120	-4.6	-1673
מ.ת.ב. 1.0	425	4706	-11	-2.5	-6583
מ.ת.ב. אפ 2	273	5290	-9	-3.2	-10330
מ.ת.ב. אגח א	118.0	173716			+85686
מגורי בניה 1.0	822	3019			-2505
מישנאל 5שח	450	12643	-18	-3.9	-13173
מבריב 5.0	3007	1514			-682
מר-לו 1.0	950	1309	+26	+2.2	+1903
ליכנשטין 1.0	525 מ		-28	-5.1	-12454
ליכנשטין 5.0	173.0	31637	-4.0	-2.3	-25024
ליפשיץ 1.0	— הפסקת מסחר —				
ליפשיץ 5.0	— הפסקת מסחר —				
נאות אביב 0.5	11500	315	+500	+4.6	+249
נכסי אורדים 1.0	1310	938	-20	-1.5	-917
סהר השקעות 1.0	23000 תב	90.0	+1500	+7.0	+182
סהר השקעות 5.0	16900	150	+600	+3.7	+230
סולף 1.0	• 7583	89.0	-600	-7.3	-155
• ביצוע חלקי 60.10%					
סולף 5.0	3850				-106
עפר וסלע 1.0	740	2350			+103
עזד 3.0	1814 תב	2800	-170	-8.6	-3417
קיסריה 0.1	5020	487	-50	-1.0	-447
קיסריה 0.5	2521	1006			-1243
רובנוביץ 1שח	431	6964			+1001
רובנוביץ 5שח	250	11906			-4682
רובנוביץ אפ 2	1210	1182			+351
רובנוביץ אגח א	121.5	62005			+53720
רסקו מבכ	6150	71.0	-40	-7	-52.0
רסקו רג	5375	254	-275	-4.9	-417

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3605	211			+45.0
מטעי הדר 0.5	5125 תב	607	-170	-5.2	-625
מהדרין 1שח	7390	907	-160	-2.1	-2086
נכסי הדרים 1.0	1800	2422	-60	-3.2	-2874
פריאנד 5שח	2374 תב	1282	-160	-6.3	-2747
שו-הד 0.1שח	• 4344	2790	+567	+15.0	+3049

תעשייה

מזון וטבק

אסמא 1.0	1501	643			-546
גולדפרוסט 1 ש"ח	3110	31.0			+1.0
גולדפרוסט 5 ש"ח	2205 תב	678	-245	-10.0	-678
גולדפרוסט אפ 1	1375	202	+25	+1.9	+92.0
דובק מב ש	6440	2071	-120	-1.8	-1551
דובק מב מ	6435	1535	-85	-1.3	-926
תלכל 1.0	1080	1111	-40	-3.6	-1075
תלכל 5.0	816	558	-1	-.1	-358
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
מבשלת בירה 1.0	32100	59.0	-800	-2.4	-50.0
מבשלת בירה 5.0	28500	81.0	-1000	-3.4	-178
יצהר 1שח	1490	102			-25.0
יצהר א 5שח	849	2299	-8	-.9	-3821
יצהר אפ 2	598	1534	-2	-.3	-998
מן 1שח	789	3203	-1	-.1	-1657
מן 5שח	408	3608	+6	+1.5	+7185
סנפרוסט 1.0	15400	322	-300	-1.9	-402
עלית 0.1	23610	183			+11.0
עסיס 5שח	510	8659			-1367
שלמה אבגל 1.0	• 3200	105	-199	-5.9	-259
• ביצוע חלקי 88.20%					
שמן מבכ ש	5900	491			-93.0

טקסטיל והלבשה

ארגמן 1.0	925	7671			-865
אתא 1.0	1630	261			-222
אופנת ברוך 1 שח	700	3294	-20	-2.8	-2006
אופנת ברוך 5 שח	504	4018	-24	-4.6	-3071
אופנת ברוך אפ'	497	1670	-12	-2.4	-3080
ארגמן רג ש	16600	80.0	-100	-.6	-186
דלתא-גליל 1.0	4700	324			-203
דלתא-גליל א 3.0	3730	335	-20	-.5	-345
מסוחרות כאחד 1.	5408 תב	1101	+492	+10.0	+1137
מסוחרות כאחד 5.	2189 קנ		+104	+5.0	+5854
ויסלט 1.0	2060	268	-30	-1.4	-128
ויסלט 5.0	1550	946			-40.0
חדרנון 1.0	9817	233	+97	+1.0	+191
זיקית 1.0	3050	1074			-116
זיקית 5.0	2220	3108	+100	+4.7	+2251
לודזיה 0.1	3234	277	-66	-2.0	-154
לודזיה 0.4	2450	1657			+215
ליבנת 1שח	990	924	-40	-3.9	-1996
מיס גליקר 1.0	750	855	-8	-1.1	-1068
מקס 0.1	4800	158	+50	+1.1	+184
מקס 0.5	2785	442	-30	-1.1	-353
עיט 1.0 במה	800	2331	-2	-.3	-1786
עיט 5.0 במה	400 תב	9049	-40	-9.1	-13268
עמק 1.0	423	7320	-12	-2.8	-7825
פולגת א 1שח	4250	564	-100	-2.3	-928
פולגת ב 5שח	3150	2250	-70	-2.2	-2274
פוליגון א 0.6	14250	505	-150	-1.0	-229
פרגוד 1.0	4799	105	-1		-245
גיבור ספורט	16910	416	-90	-.5	-188
תעש רוגוזין 1.0	2850	608	-50	-1.7	-912

מתכת ומוצריה

אקמנון 5.0	2800 תב	414	-200	-6.7	-345
אורדן 10.0	8787	229			-114
אורדן 50.0	7900	64.0	+90	+1.2	+64.0
אלומית 1.0	7275	15.0	+75	+1.0	+15.0
אלומית 5.0	5000	10.0	+100	+2.0	+50.0
כבלים ש	46000	50.0	-700	-1.5	-39.0
התכוף 1.0	11096 תב	466	+1009	+10.0	+506
התכוף 5.0	5850	755			-103
התכוף אפ	6300 תב	474	+650	+11.5	+624
דיקה 1.0	5565	396	+255	+4.8	+173
דיקה 5.0	2500	994	+90	+3.7	+581
קופסאות פח 1.0	4400	5425			+1744
קופסאות פח 5.0	4300	284			-157
מתכת סדום 1.0	3171	1035			-381
כבלי ציון 1.0	2552	325			-99.0
כבלי ציון 5.0	1500	1121	-50	-3.2	-1516
כבלי ציון אפ 3	601	2095	-39	-6.1	-1277
מרכן 1.0	1238 תב	537	+113	+10.0	+549
מתכת קרמני 1 שח	353	6135			-836
מתכת קרמני 5 שח	211	27385			+4183
גוזשון 0.1	42900	11.0			-6.0
גוזשון 0.5	16000	89.0	+500	+3.2	+336
פקר פלדה 1.0	21500	113	-655	-3.0	-112
קינג 1.0	1280	1580			+1320
קינג 5.0	677	2942	-33	-4.7	-5400
קליל 1.0	2610	307			-614
קליל 5.0	2080	610			-174
שלדות 5.0	12900	927	-150	-1.2	-1052
תעשיות לכיש 1.0	1250	680	-1	-.1	-166
תעשיות לכיש 5.0	791	3498	-39	-4.7	-4103

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 5.0	602000	53.0	-12000	-2.0	-73.0
אליק 0.1	8670	497	-400	-4.4	-295
אליק 0.25 ש	5058	3445		•	-162
אליק 0.25 ב	• 5300	500	-65	-1.2	-155
• ביצוע חלקי 95.00%					
אלקטרה 0.1שח	2290	1145			-562
אלקטרה א 0.5שח	1465	2545			+1236
אלקטרה אפ 5	1250	3379			-1602
אלקטרה אגח 3	142.0	31011	-3.0	-2.1	-81278
אלרון 3.0	510000	25.0	-3900	-.8	-43.0
אורית 0.02שח	30000	65.0	-1500	-4.8	-194
כלל תעש אלקטר	2605	2097	-60	-2.3	-2630
ספקטרוניקס 1.0	2980	1028	-50	-1.7	-1065
ספקטרוניקס 5.0	2221	1425	-50	-2.2	-3078
פריכמנגר 1שח	747	602			-708
פריכמנגר 5שח	580	2700	-2	-3	-1640
ציקלון 1שח	2575	40.0			
ציקלון 5שח	1180	575			-75.0
קצבשטיין אילד 1.	6860	359	+201	+3.0	+289
קצבשטיין אילד 5.	4675	438			-379
ת.א.ת. 1.0	1840	1465	-30	-1.6	-959
ת.א.ת. 5.0	834	18526			+4679
ת.א.ת. אפ 1	21798	107	-10	-.1	-70.0
תדאה 1שח	1040	9224	+35	+3.5	+12697

מוצרי בניה

אי.ת.בנל בנין 1.	1260	2528			+1050
אי.ת.בנין אפ א	788	5914	-44	-5.3	-24281
אי.ת.בנין אגח א	127.0	18839			-17369
אלקול 5.0	9955	50.0	-45	-.5	-25.0
אקרשטיין 1שח	1085	3807	-55	-4.8	-4113
אקרשטיין 5שח	817	2441	-40	-4.7	-6903
אקרשטיין אפ א	534	8978	-40	-7.0	-16326
אקרשטיין אג"ח 1	128.5	24003	-3.5	-2.7	-49148
בסון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בסון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	1580	250			-218
בר-סון 5.0	659	1404			-215
טרומאבסכס 1.0	9650	25.0	+50	+5	+25.0
טרומאבסכס 5.0	4300 תב	248	-290	-6.3	-351
מ.ל.מ. 1.0	850 תב	1550	-65	-7.1	-1431
מ.ל.מ. 5.0	635 תב	180	-65	-9.3	-300
מודל השק 1שח	739	1319			-284
מואיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מואיקה ולפמן 5	14800	.1	-200	-1.3	-5.9

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	21270	412			-149
אליאנס ב 200.0	2810 תב	2478	+180	+6.8	+1694
גל תעשיות 1.0	23540 תב	299	+1900	+8.8	+536
גל תעשיות 5.0	19600	189	+800	+4.3	+108
דקסטר 1.0	3300	98.0	-100	-2.9	-329
דשנים 0.1	5247				
דשנים 0.5	1540	550			-139
חיפה כימיקל 10.0	858 תב	17271	-49	-5.4	-24623
טבע 0.01 ש"ח	11750	1295	-250	-2.1	-1855
ליפסקי 1.0	3950	330			-695
ים המלח 1שח	3800	7079	-100	-2.6	-9814
פטרוכימים 10.0	605	13539	-13	-2.1	-26402
מקסימה 1.0	8767	63.0	+87	+1.0	+6.0
מקסימה 5.0	5526	275	-140	-2.5	-565
נקה 1שח	8000	260			-268
סנו 1.0	24000	168	-1130	-4.5	-224
סנו 5.0	20300	153			+112
פריקלאס 1 ש"ח	621	8129	-9	-1.4	-11099
פריקלאס אפ 1	244	13600	-17	-6.5	-24308
קרס כימיקל 1.0	6250	336	+51	+.8	+294
ת.ג.ל. 1.0	4987	480	+230	+4.8	+866
ת.ג.ל. 5.0	• 4257	353	+203	+5.0	+159
• ביצוע חלקי 94.10%					
תיא 5.0	18400	104			-75.0
פרומדום 10.0	22070	220	-400	-1.8	-357
תרז א 5.0	11000	75.0	+299	+2.8	+101

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שח	239	7103	-8	-3.2	-28168
דפרון 1.0	9980	1.0			-1.0
דפרון 5.0	6750				
ת.מ.נ. 1.0	7700	367	+202	+2.7	+443
יאה 1שח	6063	204			-67.0
לבידי אשקלון 1.	626	3886			-5886
לבידאשקלון אפ1	1050	452			-504
מולט ב 0.5	54770	27.0	+270	+5	+16.0
מפעלי נייר 10.0	440500	146	-19500	-4.2	-275
סקאבריה 1.0	3900	342	+65	+1.7	+270
רים 0.1	2440	143	+10	+.4	+4.0
רים 0.4	1924	900	+60	+3.2	+376
תעל ב 0.2	18000	259			+57.0

תעשיות שונות

אגרין 1.0	12000	289	-600	-4.8	-160
אגרין 5.0	5370 תב	1382	-580	-9.8	-2203
חמישה יוד 1.0	10615	46.0	+105	+1.0	+31.0
ה.ג.פולק 1שח	2265	781			-232
ה.ג.פולק 5שח	1480	500	-20	-1.3	-622

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	12120	420	-140	-1.1	-931
כור בב 1.0	1284000	.6	-26000	-2.0	-2.5
כלל תעשיות 1.0	2580	12458	-30	-1.2	-15784
מנועי טכנולוגיה	575	1853			-1666

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	8100	357	-210	-2.5	-561
אידיבי פתוח 2.0	8700	3263	-270	-3.0	-5204
אינקוגה 1שח	99.0	54293	-1.0	-1.0	-74636
אלגר ש	17100	223			-58.0
אלגר מ	• 17100	55.0	-485	-2.8	-111
• ביצוע חלקי 80.40%					
אלרן ש	5280	1489	-110	-2.0	-1797
אלרן מ	5400	166	-50	-.9	-33.0
אמישר בב 1.0	28000	8.6	+500	+1.8	+11.6
אפיק 1.0	320	13588	+5	+1.6	+16052
אפיק 5.0	281	7741	+11	+4.1	+3175
בזלת השקעות 1שח	2024	1899	+75	+3.9	+1003
דנבאר 0.1	623	3509	-6	-1.0	-2551
דנבאר 0.5	456	1600	-19	-4.0	-3761
חברה לישראל 1שח	18400	519	-600	-3.2	-710
חברה לישראל 5שח	16100 תב	524	-880	-5.2	-1004
וולפסון 0.1	146500	.7	-1000	-.7	-.9
וולפסון 1.0 ש	29500	156	-1500	-4.8	-205
אבמא א 0.5	25698	135			-27.0
פועלים השק ש	10200	1814	-500	-4.7	-2391
דיסקונט השק ש	5530	8999	-230	-4.0	-20085
מזרחי השק ש	30400	85.0	-1600	-5.0	-274
כור השק אגח 124	13900	4.0	-15	-.1	-4.0
חירון 1.0	4334	441	+40	+.9	+693
חירון 5.0	1700	2952	+62	+3.8	+2757
ישום השקעות 1שח	239	17598	-8	-3.2	-30747
יצוא ש	14100	228	-600	-4.1	-302
ירדן א 0.1	3500	304	+80	+2.3	+1109
כלל ישראל 10.0	1460	12224	-50	-3.3	-12209
כלל ישראל 50.0	1314 תב	3581	-146	-10.0	-5060
לנדק 1שח	2810	155	+50	+1.8	+225
לנדק 5שח	1200	327	-25	-2.0	-537
מגור 1שח	748	1783	-2	-.3	-2114
מגור א 5שח	450	1334			+820
מגור אפ ב	329	1785	-11	-3.2	-4988
מגור אג"ח 1	119.0				-7030
עוז השק ב 0.1	4735 קנ		+225	+5.0	+2143
עוז השק ב 0.5	2670 קנ		+138	+5.1	+5830
פז השק ש	3680	2481	-185	-4.8	-2326
פמה א 0.1	12692	72.0	+1		+125
פמה 0.5	8300	413	-300	-3.5	-617
פרץ ב 0.2שח	• 8810	560	+10	+.1	+90.0
• ביצוע חלקי 96.40%					
קרדן 1שח	203 תב	27468	-11	-5.1	-55217
קרדן 5שח	178.0	26905			-11542

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

אינטרגאמא 5.0	6330	893	-120	-1.9	-838
מאיר עזרא 1.0	1325	1835	+30	+2.3	+1528
כלל סחר 1שח	414	35415	-18	-4.2	-74880
כלל סחר אפ ד	334	24496	-18	-5.1	-78994
כלל סחר אגח 2	145.5 תב	50800	-8.5	-5.5	-101504
קריסטל 1.0	1115	4289			+2725
רפק 0.1	31500	.7			+39.2
רפק 0.5	12440	93.0			-7.0
שופרסל א 2.0	11050	413			+64.0
שופרסל ב 10.0	9430	1650	-150	-1.6	-1526

שרותים

דלק ג 0.1שח	5320	7910	-225	-4.1	-10545
הראל 1.0	2670	38.0	+50	+1.9	+38.0
הראל 5.0	2094	45.0	-15	-.7	-71.0
ספנות הספקה 0.1	23150	50.0	+150	+.7	+28.0
ספנות הספ' 0.5א	11500	741	+250	+2.2	+781
קרור 0.1	1245	2452			+149
קרור 1.0	313	73276			+60700
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי קרזה 0.1	5111	398			-148
מוסכי קרזה 0.5	• 1394	2550	+14	+1.0	+625
• ביצוע חלקי 99.20%					
קונסורסיום 0.1	• 3579	495	+80	+2.3	+439
• ביצוע חלקי 88.50%					
קונסורסיום 0.5	2680	283	+60	+2.3	+518
קופל 1.0	• 4843	127	+50	+1.0	+91.0
• ביצוע חלקי 90.80%					
קופל אפ 1	• 3266	133	+80	+2.5	+159
• ביצוע חלקי 86.90%					

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	5999	10.0	-201	-3.2	-11.5
גלי זוהר 5.0	4320	63.5	+162	+3.9	+11.5
מלונות דן 1.0	1720	274	-60	-3.4	-896
מלונות דן 5.0	1435	989	-35	-2.4	-1361
חוף האלמוג 0.1	6295	127	+40	+.6	+152
כנס 1שח	2201	120	+18	+.8	+310
מלונות ירדן 1.0	2840	367	+5	+.2	+194

מחשבים ושרותי מחשוב

איכות 1שח	1611	1379	-88	-5.2	-2080
דטה מיכון 1.0	11000	246			-202
ת.י.ל.ן. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעגא 1.0	10839 תב	208	-1000	-8.5	-160
כלל מחשבים 1.0	13100	80.0	-100	-.8	-5.0
מ.ל.ל. 1.0	12900	60.0	-129	-1.0	-55.0
מ.ל.ל. 5.0	4235 תב	333	-350	-7.6	-333
משוב 1.0	730	786			+638
משוב אפ 1	598	1595			-1595
ניקוב 1שח	14201	175	+1		+37.0
ניקוב 5שח	7370 תב	918	+630	+9.4	+311
ניקוב אפ 2	5150	302	+65	+1.3	+588
תים מחשבים 1.0	1070	12875			+6070

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 1.0	706 תב	626	-38	-5.1	-782
ארזן מבנים 5.0	349	1174	+4	+1.2	+118
אזורים 1שח	1149	31580	-45	-3.8	-47796
אזורים אפ 1	790	5430	-40	-4.8	-10103
אזורים אגח 3	143.5	13621			+8168
אילון 1.0	517	17132			+3440
אל-רוב 1.0	1560	986			-817
אבנרים 1שח	3750 תב	488	-350	-8.5	-260
אפריקה 0.1שח	50200	308	-700	-1.4	-455
אפריקה 1שח	43400	469	-800	-1.8	-642
אפריקה אפ 5	27470	60.0	-500	-1.8	-70.0

שערי המניות

בנקים מסחריים

[illegible]

א.ב.ג.ה. ש	24200	23.0	+350	+1.5	+23.0
המסבות 0.1	2010	3479	+20	+1.0	+3373
המסבות א 0.5	1161 תב	9116	+61	+5.6	+10522
המסבות אפ 2	1760	1107	+44	+2.6	+602
כללי לא בהסדר	25900	256	+400	+1.6	+133
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	4830	4544	-160	-3.6	-11908
פ.י.ב.י. 0.5	5770	4977	-200	-3.4	-9119

[illegible]

אידיבי רג 100.0	91200	493	+850	+.9	+1377
אידיבי ב 100.0	90500	14.0			-2.0
אידיבי בב א 2.0	548500	1.0	+500	+.1	+4.0
אגוד 1שח	67700	91.0			+192
דיסקונט ב	115700	5.0			-2.0
דיסקונט א	116650	150	+1000	+.9	+375
דיסקונט שה ב	13680	209			-397
המזרחי ש	37520	1089	+300	+.8	+1867
המזרחי מ	37400	30.0	-150	-.4	-32.0
המזרחי שה 9	17100	80.0	+370	+2.2	+220
הפועלים מבב	95000	1.7	-3000	-3.1	-9.3
הפועלים ש	61710	1491			-895
הפועלים מ	61900	167		•	+36.0
כללי א 1.0	157750	68.0	-250	-.2	-68.8
כללי שה 7	7720	32.0	+200	+2.7	+53.0
בלל מסוק 100.0	39190	1793	+70	+.2	+1847
בלל שה 11	14800	255	+100	+.7	+268
מימון ומסחר 1.0	52100	6.0	-150	-.3	-6.0
מימון ומסחר 5.0	26500				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	34600	11.0	-1400	-3.9	-15.0
לאומי משכנתא' ש	9190	180	-160	-1.7	-229
לאומי משכנתא' מ	9140	135	-210	-2.3	-106
כרמל ש	5850	81.0	-50	-.9	-32.0
כרמל שה 1	3785		-74	-1.9	-29.0
בנין ב 5.0	10565	23.7	-485	-4.4	-65.5
פת כשב ש	4180	789	-100	-2.3	-1275
משכן ב ש	3780	662			-39.0
עצמאות 0.1	15640	65.0			+39.0
טפחות מבכ ש	23400	50.0			-45.0
טפחות רג ש	23700	137			-157
טפחות שה 1	9698	200	-107	-1.1	-131
טפחות שה 2	4898	385	-17	-.4	-163
יעקור 1.0	1870	245			+55.0
יעקור 5.0	1170	4581			+1386
מירב 1.0	7880	167	-20	-.3	-314

מוסדות מימון

שלמון א ש	871	12943	-35	-3.9	-13317
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	12305	42.0	-50	-.4	-38.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1280	1189			+326
תירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	27990 תב	88.0	-3110	-10.0	-247
כלל ליסינג 0.5ב	21330 תב	1085	-2370	-10.0	-1862
כלל ליסינג אג"ח1	18399	95.0	-301	-1.6	-135

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	287	22663	+7	+2.5	+23847
ארדש 0.1	1600	424			+30.0
ארדש א 0.5	890	761			+162
בטוח משנה 0.1	700	549	+15	+2.2	+460
בטוח משנה 0.5	325 תב	52150	+22	+7.3	+63839
הדר 1שח	362	5541			-41.0
הדר 5שח	226	11870	-8	-3.4	-9259
הדר אפ 2	190.0	12650	-1.0	-.5	-2508
הסנה 1שח	415	25681			-21250
הפניקס 0.1	715	17551			+2906
הפניקס 0.5	642	2564	-33	-4.9	-3529
המסחר-הראל 1.0	6700	10.0			
המסחר-הראל 5.0	3760	325	+10	+.3	+117
מנורה 1.0	2620 תב	61.0	-178	-6.4	-100
מנורה 5.0	1589	187	-11	-.8	-64.0
סהר פיננסי ב	7800	1058	-380	-4.7	-1322
סקוריטס 1שח	1359	1344	-40	-2.9	-1895
צור ש	393	3087			+887
ציון החזקה 1.0	13785	28.0	+500	+3.8	+18.0
ציון החזקה 5.0	4250	8.0	+190	+4.7	+237

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	8960	179			-51.0

מ.ב.ג. 1.0	9050 תב	715	+450	+5.2	+1257
מ.ב.ג. 5.0	5340	1219	-70	-2.1	-2047
פראגל ב 0.03שח	9600	394	+400	+4.4	+468
נפטא ש	3000300	5.0			-5.0

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	4500 תב	371	-259	-5.4	-2025
דלק חיפושים 5.0	3060	2962			-757
דלק נפט אפ 2	2140	2198			+1695
מן חיפושי נפט	28805	61.0	-200	-.7	-73.0
י.ו.א.ל. 5.0	5757	2061			+202

נסחרות במט"ח

גזית מ	225				-1106

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5388.85	5373.15
אבוקה	525.97	515.91
אגד	236.21	231.66
אדיר	1562.08	1531.45
אדם	2697.70	2645.30
אופיר	1820.53	1806.99
אור	417.56	408.59
אורון	155.26	152.16
אורלי	254.56	252.71
ארז	763.55	748.79
אריאל	3724.70	3652.48
אריס	5121.61	5098.09
איתן	709.19	694.92
אילן	569.31	557.62
אלמוג	667.64	654.64
אריך	722.53	708.7
אש	178.07	177.28
אשל	180.81	177.25
אתגר	225.05	222.93
ברולת	2710.74	2660.75
ברוש	529.35	519.23
ברק	544.90	534.28
ברקת	849.88	833.22
בריש	1451.23	1441.60
גבע	1038.73	1018.80
גרן	725.87	711.98
גיא	9511.41	9370.36
גיל	3154.76	3095.50
גלית	592.73	585.72
דוכבן	412.52	408.61
דוכיפת	718.94	705.15

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
דולב	219.68	215.03
דרור	1452.23	1425.02
דנוק	251.88	246.98
דליה	530.89	521.11
דרון	421.39	413.50
דקל	436.56	428.15
הדס	418.27	416.85
הוד	502.05	492.86
זהבית	2749.33	2692.01
זהר	19807.85	19518.43
זיו	18190.22	17924.47
זמיר	1086.87	1066.05
זהרית	146.26	143.52
חלימן	128.79	128.25
חלמיש	626.29	623.28
חן	135.93	133.66
טוס	1335.72	1305.20
טל	5620.87	5555.43
יובל	815.04	801.54
יהלום	2449.92	2404.19
יסודות	427.97	424.00
יערה	665.15	648.73
כוכב	1251.95	1227.76
כחל	131.17	128.60
כלנית	586.12	575.18
כספית	719.44	712.28
כרמל	146.60	143.72
כתר	1120.41	1098.73
להב	4523.52	4437.65
למשקיע	113116.59	111854.68

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
לפיד	435.04	424.55
לקט	1728.81	1689.23
לשם	986.28	967.34
מבטר	1217.96	1194.75
מבטח	3511.43	3479.90
מגן	234.45	231.06
מטוך	3477.82	3445.70
מגל	744.78	740.31
מור	2012.42	1984.60
מזרן	954.50	958.99
מטה	27356.43	26923.74
מיסר	925.20	907.26
מעוז	4417.39	4334.77
מעיין	751.06	736.85
מקשה	1014.88	995.64
מרגלית	1433.15	1405.64
מרוה	113.18	112.79
מירום	1193.33	1170.40
נגה	27239.92	26848.28
נטף	1014.60	995.66
נטע	519.79	509.95
ניל	6876.53	6778.75
סביון	621.91	609.98
סגולה	131.58	128.98
סלע	979.20	974.75
סנונית	714.75	700.90
סער	824.28	808.92
ספיר	536.49	533.83
עויר	917.56	900.40
עדית	2575.16	2527.53
עידן	7392.89	7288.86

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	1193.48	1168.00
עמת	2611.24	2586.45
עפרוני	667.78	653.26
ערמון	141.50	138.81
פ"א	1621.03	1609.64
צבר	553.82	542.38
צופית	708.56	695.47
צוק	118.12	117.65
צמיר	1081.87	981.07
צמיחה	8520.64	8398.45
צורת	1744.43	1710.08
קלע	2260.07	2248.79
רוגית	18475.41	18296.25
רימון	118.07	117.81
רקפת	722.29	709.29
רשף	751.65	735.78
שבים	800.73	785.38
שחם	939.06	916.01
שירה	427.05	424.05
שמיר	360.34	357.84
שגב	958.16	939.77
שחק	914.96	892.75
שקד	179.23	175.70
תאנה	245.59	245.38
תדהר	575.87	573.00
תירוש	304.95	498.99
תמר	217.11	212.97
תפוח	201.04	199.69
תרשיש	1422.23	1412.41
תשרי	477.54	475.92

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה (100% הצמדה)		
4001	628029.0	
4002	620727.0	
4003	602318.0	
4004	686674.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-331 תשואה 2.28%		
4101	357.3	-3.2
ק-332 תשואה 2.72%		
4102	142.8	+.5
4103	137.2	+.4
4104	133.0	+.5
4301	133.0	+.5
ק-333 תשואה 2.87%		
4302	126.1	+.1
4303	125.2	+.1
4304	123.3	+.1
ק-335 תשואה 2.66%		
4305	114.1	+1.0
ק-338 תשואה 2.92%		
4105	110.5	+.1
4106	107.7	+.1
4107	104.4	
4108	102.6	+.1
ק-339 תשואה 5.05%		
4109	99.6	
ק-351 תשואה 2.98%		
4201	123.9	+.1
4202	121.8	+.2
4203	119.4	+.1
4204	118.5	+.1
4205	116.3	+.1
ק-352 תשואה 3.04%		
4206	113.9	+.2
4207	113.6	+.2
4208	112.1	+.2
4209	109.7	+.1
4210	106.9	+.2
4211	103.7	+.2
ק-353 תשואה 2.96%		
4212	102.3	
4213	99.9	-.1
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.90%		
3601	38125.0	+246.0
3602	35115.0	+228.0
3603	32656.0	+216.0
ק-202 תשואה 2.96%		
3604	29308.0	+218.0
3605	26750.0	+203.0
3606	25199.0	+195.0
ק-203א תשואה 3.00%		
3607	23326.0	-319.0
ק-203ב תשואה 2.75%		
3608	22273.0	+302.0
ק-203ג תשואה 3.00%		
3609	21011.0	+16.0
ק-204א תשואה 2.86%		
3610	19044.0	+14.0
ק-204ב תשואה 2.92%		
3611	18719.0	+122.0
ק-204ג תשואה 2.65%		
3612	18362.0	-131.0
ק-205א תשואה 2.40%		
3613	17450.0	-127.0
ק-205ב תשואה 2.53%		
3614	16659.0	+19.0
ק-205 תשואה 2.27%		
3615	15552.0	+12.0
3616	14240.0	+11.0
ק-206 תשואה 2.46%		
3617	13322.0	+10.0
3618	12643.0	+10.0
3619	11631.0	+9.0
ק-207 תשואה 2.17%		
3620	11145.0	+9.0
3621	10590.0	+8.0
3622	9553.0	+7.0
ק-208 תשואה 1.87%		
3623	9279.0	+15.0
3624	8744.0	+15.0
ק-209 תשואה 2.52%		
3625	7743.0	+6.0
3626	7163.0	+6.0
3627	6644.0	+5.0
ק-210 תשואה 2.48%		
3628	6129.0	+5.0
3629	5744.0	+5.0
3630	5431.0	+4.0
ק-211 תשואה 2.30%		
3631	5037.0	+4.0
3632	4747.0	+4.0
3633	4485.0	+3.0
ק-212 תשואה 2.44%		
3634	3921.0	+3.0
3635	3783.0	+3.0
3636	3644.0	+3.0
ק-213 תשואה 2.57%		
3637	3397.0	+2.0
3638	3163.0	+2.0
3639	2896.0	+2.0
ק-214 תשואה 2.55%		
3640	2388.0	-9.0
3641	2071.0	-7.0
ק-215 תשואה 2.28%		
3642	1885.0	+56.0
3643	1634.0	+49.0
ק-216 תשואה 2.40%		
3644	1447.0	+2.0
3645	1305.0	+1.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.48%		
3701	1095.0	-5.0
ק-232 תשואה 2.26%		
3702	906.1	-8.8
ק-233 תשואה 3.45%		
3703	743.6	-6.7
3704	637.1	-5.7
ק-251 תשואה 3.48%		
3751	335.8	-3.6
ק-252 תשואה 3.55%		
3752	134.7	-.6
3753	129.4	-.5
ק-253 תשואה 3.57%		
3901	125.1	-.6
3902	119.1	-.6
3903	118.3	-.6
3904	116.4	-.6
ק-254 תשואה 3.53%		
3754	118.0	+.1
3755	113.5	
3756	112.8	+.1
3757	110.7	+.1
ק-255 תשואה 3.47%		
3758	109.1	+.7
3759	108.8	+.7
3760	107.3	+.7
3761	105.0	+.7
3762	102.3	+.7
3763	99.1	+.6
ק-256 תשואה 3.53%		
3764	96.9	+.1
3765	94.6	+.1
ק-271 תשואה 3.39%		
3791	100.3	-1.4
3792	98.5	-1.4
ק-291 תשואה 3.47%		
3826	117.7	+.1
3827	115.3	
3828	114.6	+.1
3829	112.4	+.1

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-292 תשואה 3.50%		
3850	110.1	+.1
3851	109.7	
3852	108.3	+.1
3853	105.9	
3854	103.2	+.1
ק-311 תשואה 3.22%		
3861	105.5	+1.2
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
3205	— הפסקת מסחר —	
3206	212000.0	
3210	212200.0	
3211	201200.0	
3212	200000.0	-2245.0
3213	195400.0	
3214	193296.0	
6%		
3501	178000.0	+500.0
3502	175000.0	
3503	165574.0	
3504	155586.0	-300.0
3505	151800.0	
7%		
3521	150850.0	
3522	145300.0	
3523	139700.0	+3500.0
3524	145300.0	
3525	145714.0	
3526	141500.0	
3527	139000.0	
3528	136000.0	
3529	137100.0	
3530	130900.0	
3531	130800.0	
3532	129800.0	
3533	128500.0	-100.0
3534	120600.0	
3535	120600.0	
3536	119450.0	
3537	119200.0	
3538	115600.0	
3539	112700.0	
3540	112700.0	
3541	107200.0	
3542	109500.0	
3543	102000.0	
3544	103400.0	
ק-701 תשואה 0.80%		
3545	102119.0	+74.0
3549	96629.0	+70.0
3552	88858.0	+62.0
3554	92623.0	+67.0
3555	92623.0	+67.0
ק-702 תשואה 0.92%		
3546	102433.0	+74.0
3547	102160.0	+75.0
3548	102022.0	+74.0
3550	96919.0	+67.0
3551	96464.0	+68.0
ק-703 תשואה 1.13%		
3553	87677.0	-615.0
ק-704 תשואה 0.35%		
3556	89038.0	+1132.0
3558	89130.0	+1173.0
3559	85966.0	+1135.0
3560	81561.0	+1114.0
ק-705 תשואה 0.94%		
3557	88874.0	+83.0
3572	81059.0	+77.0
ק-706 תשואה 0.92%		
3561	80287.0	+58.0
3571	80017.0	+58.0
ק-707 תשואה 0.90%		
3573	80587.0	+95.0
3574	74506.0	+88.0
3577	74401.0	+89.0
3578	68705.0	+82.0
ק-708 תשואה 0.96%		
3575	73906.0	+71.0
3576	73657.0	+70.0
3579	68102.0	+65.0
ק-710 תשואה 0.89%		
3583	49917.0	+89.0
3584	47569.0	+87.0
3585	45166.0	+84.0
ק-711 תשואה 0.89%		
3586	40981.0	+100.0
3588	42691.0	+104.0
3589	38974.0	+95.0
ק-712 תשואה 0.98%		
3587	42783.0	+32.0
3591	39052.0	+28.0
3592	39000.0	+29.0
3593	38921.0	+28.0
ק-713 תשואה 0.95%		
3590	38724.0	+28.0
3595	36960.0	+27.0
ק-714 תשואה 0.88%		
3594	37237.0	-61.0
3596	35650.0	-61.0
3597	35507.0	-61.0
מלוות אחרים (100% הצמדה)		
תדיראן 52א	630360.0	25/02/87
משכב 252	615651.0	25/02/87
תדיראן סד' 1	124.6	-.2
תדיראן סד' 2	121.1	-2.2
5% מלוה פיתוח ומדינה (בריבית צמודה צמודה)		
2001	150400.0	
2002	150600.0	
2003	143400.0	
2004	145000.0	
2005	135500.0	
2006	139500.0	
2007	140200.0	-200.0
2008	136500.0	
2009	137700.0	
2010	137800.0	
2011	134700.0	-100.0
2012	133000.0	
2013	135200.0	
2014	152400.0	
2015	131800.0	
2016	131050.0	-50.0
2017	128700.0	
2018	128800.0	-200.0
2019	126300.0	
2020	124500.0	
2021	124800.0	
2022	116500.0	
2023	119000.0	
2024	109200.0	
2025	110050.0	-50.0
2026	110000.0	-600.0
2027	105000.0	
2028	106000.0	
2029	100400.0	
2030	105000.0	
2031	97600.0	
ק-101 תשואה 1.00%		
2032	100237.0	-1266.0
2034	94854.0	-1250.0
ק-102 תשואה 1.05%		
2033	95865.0	-294.0
2035	86298.0	-287.0
ק-103 תשואה 1.15%		
2036	89659.0	+65.0
2038	85484.0	+62.0
2040	82425.0	+60.0
ק-105 תשואה 1.00%		

הסידרה	השער	השינוי בנק'
2041	77634.0	+56.0
2052	71572.0	+52.0
ק-106 תשואה 1.13%		
2051	78133.0	+57.0
ק-107 תשואה 0.17%		
2053	73651.0	+2128.0
2055	68188.0	+2059.0
ק-108 תשואה 0.70%		
2054	66644.0	-110.0
2056	61725.0	-107.0
ק-109 תשואה 0.32%		
2057	62997.0	-1758.0
2059	57394.0	-1658.0
ק-110 תשואה -1.41%		
2058	59482.0	+40.0
2060	55088.0	+37.0
ק-111 תשואה 0.95%		
2061	40720.0	-331.0
2062	37221.0	-311.0
2063	35525.0	-306.0
5% מלוות אחרים (בריבית צמודה צמודה)		
בלל 156 ש	127096.0	04/03/87
בלל 156 בש	122562.0	10/03/87
בלל 156 בש	124138.0	15/01/87
בלל 156 ש	122000.0	15/02/87
בלל 156 תה	117506.0	03/03/87
מגמיק 7ב	121387.0	15/01/87
מגמיק 7ב	117843.0	15/01/87
מגמיק 7הב	114429.0	01/02/87
מגמיק 7הה	114429.0	18/02/87
מגמיק 73ב	106833.0	01/02/87
מגמיק 75ב	102697.0	15/01/87
מגמיק 75אב	97845.0	15/01/87
מגמיק 75ב	95521.0	15/01/87
מגדיק 74ב	127579.0	15/01/87
מגדיק 74ב	95461.0	15/01/87
הדלים		
ב 19	102.0	-2.8
ב 20	101.5	-.8
ב 21	102.0	-3.0
ב 22	102.2	-.8
ב 25	93.4	10/03/87
ב 24	94.8	+.2
25	92.5	-2.2
26	92.7	10/03/87
27	93.0	
28	93.5	
29	95.0	10/03/87
30	100.0	+2.0
31	100.0	
32	93.2	+.2
33	102.7	10/03/87
34 מר"ב	102.5	-1.0
35 מר"ב	103.6	+.6
36 מר"ב	108.0	10/03/87
אגרות חוב בלתי צמודות בנקים		
מגיב 24 ש	86.1	28/12/86
מגיב 25 ש	85.1	26/01/87
מגיב 26 ש	85.1	26/01/87
מגיב 28 ש	88.8	12/01/87
מגיב 30 ש	84.3	19/02/87
אגרות חוב צמודות לדולר		
יוד סד' 1	110.0	
אגרות חוב צמודות לדולר (70% הצמדה)		
לקט 2 ש	118264.0	+3445.0
מירב 38 ש	109273.0	+3183.0
6001	113110.0	+2209.0
6002	106509.0	+3102.0
6003	105000.0	+2000.0
6004	101450.0	+2010.0
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	170.3	+.6
סד' 2502	168.0	+1.7
סד' 2503	162.0	+1.7
סד' 2504	160.0	+.5
סד' 2505	155.1	+.1
סד' 2506	147.3	+.3
סד' 2507	143.5	+2.6
ק-604 תשואה 7.10%		
סד' 2508	109.1	+.4
ירושלים-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 10.44%		
7001	248.9	-1.5
7002	236.5	-1.5
ק-902 תשואה 10.80%		
7003	228.1	+2.6
7004	210.0	+2.5
ק-903 תשואה 10.41%		
7005	194.2	
ק-904 תשואה 10.35%		
7006	183.0	+1.2
ק-905 תשואה 10.48%		
7007	169.9	-.8
7008	161.5	-.7
ק-906 תשואה 10.42%		
7009	162.0	-4.5
ק-907 תשואה 10.24%		
7010	153.8	+1.0
ק-908 תשואה 10.50%		
7011	144.3	-.1
7012	139.2	
ק-909 תשואה 10.00%		
7013	133.1	+1.4
ק-910 תשואה 10.50%		
7014	114.2	-2.2
ק-911 תשואה 10.50%		
7015	95.2	+1.1
7016	97.4	+1.1
7017	96.4	+1.2
7018	96.1	+1.1
7019	96.5	+1.1
7020	96.3	+1.1
7021	95.4	+1.1
7022	95.1	+1.2
ק-951 תשואה 10.43%		
7201	92.1	-.4
7202	90.2	-.5
7203	89.9	-.5
7204	90.3	-.5
7205	93.6	-.4
ישראלבנקי צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.00%		
6101	15109.0	-11.0
ק-802 תשואה 4.08%		
6102	7571.0	-183.0
ק-803 תשואה 3.50%		
6103	7005.0	-6.0
ק-804 תשואה 3.89%		
6104	6330.0	-6.0
6105	5996.0	-5.0
ק-805 תשואה 3.90%		
6106	5812.0	-5.0
6107	5597.0	-5.0
ק-806 תשואה 4.11%		
6108	3978.0	+59.0
6109	3781.0	+56.0
6110	3715.0	+56.0
ק-807 תשואה 4.51%		
6111	3035.0	-20.0
6112	2939.0	-20.0
ק-808 תשואה 4.76%		
6113	1950.0	+14.0
ק-821 תשואה 5.51%		
6151	756.4	-.3
6152	724.2	-.2
ק-822 תשואה 5.41%		
6155	637.9	+2.7
6154	626.1	+2.7

שערי מטבע חוץ ביום 11.03.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.001	1.58	1.65	1.58	1.65	1.58	1.65	1.6124	1.6326	1.6139	1.6341	1.6124	1.6327	1.6216
1 מארק גרמני	—	0.85	0.89	0.85	0.90	0.85	0.89	0.8671	0.8780	0.8701	0.8810	0.8669	0.8778	0.8730
1 לירש"ט	-0.001	2.51	2.62	2.53	2.65	2.52	2.64	2.5702	2.6024	2.5771	2.6093	2.5674	2.5997	2.5873
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2610	0.2643	0.2609	0.2641	0.2609	0.2641	0.2624
100 ינים יפאניים	+0.001	1.03	1.08	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0508	1.0639	1.0499	1.0630	1.0507	1.0648	1.0555
1 גולדן הולנדי	—	0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7689	0.7785	0.7704	0.7800	0.7696	0.7793	0.7731
1 פרנק שוויצרי	+0.003	1.01	1.06	1.02	1.07	1.01	1.06	1.0336	1.0465	1.0360	1.0490	1.0349	1.0479	1.0392
1 כתר שוודי	—	0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2495	0.2526	0.2496	0.2527	0.2493	0.2525	0.2506
1 כתר נורבגי	+0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2313	0.2342	0.2315	0.2344	0.2315	0.2344	0.2327
1 כתר דני	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2310	0.2339	0.2312	0.2341	0.2308	0.2337	0.2323
1 מארק פיני	—	0.35	0.36	0.35	0.37	0.34	0.37	0.3550	0.3594	0.3553	0.3598	0.3548	0.3593	0.3570
1 דולר קנדי	—	1.19	1.24	1.19	1.25	1.18	1.24	1.2096	1.2248	1.2102	1.2253	1.2093	1.2245	1.2158
1 דולר אוסטרלי	+0.001	1.02	1.12	1.07	1.15	1.07	1.15	1.1038	1.1177	1.1048	1.1186	1.1037	1.1175	1.1101
1 ראנד דרא"פ	-0.002	0.50	0.60	0.52	0.78	0.49	0.68	0.7699	0.7796	0.7712	0.7808	0.7710	0.7807	0.7746
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4175	0.4227	0.4202	0.4254	0.4193	0.4246	0.4216
10 שילינגים אוסטריים	-0.001	1.21	1.26	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2344	1.2499	1.2355	1.2510	1.2341	1.2496	1.2419
1000 לירטות איטלקיות	-0.001	1.19	1.26	1.20	1.28	1.19	1.27	1.2224	1.2378	1.2245	1.2397	1.2224	1.2378	1.2283
1 סל"י (ECU)	+0.001	—	—	—	—	—	—	1.8051	1.8277	1.8067	1.8293	—	—	1.8155
1 דינר ירדני	-0.002	4.52	4.80	4.40	4.68	4.45	4.71	—	—	—	—	—	—	4.6864
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.14	0.15	0.12	0.17	—	—	—	—	—	—	0.1526
1 לירה מצרית	—	0.79	0.84	0.78	0.83	0.76	0.82	—	—	—	—	—	—	0.8189

ביטוח / דו שלם

תכנית העבודה של „הסנה" ל־1987 תדגיש ריווחיות ולא היקף

תכנית העבודה של קבוצת הסנה לשנת 1987 תשים את הדגש על השגת רווחיות ויתומית בכל העסקים הקיימים בקבוצה בענף האלמנטרי. במטרה להשיג רווחיות ולנפות עסקים בהם יש הפסדים.

במסגרת התכנית יבוצע מעקב שוטף ברמות השונות החל מרמת החברה, רמת מנהלה אזורית, רמת סניף וכל סוכן, כאשר כל דרג יצטרך להבחן על מידת הרווחיות המושגת בו. עסקים שיתגלו כגרועים, כלומר עתירי תביעות, ינופו. עסקים חדשים, שברבותם הפרמיות הנכונות יוצרים הפסדים כמעט תמיד, לא יתקבלו.

יצוין כי גם בשנה האחרונה העדיפה „הסנה" לוותר על עסקים לא רווחיים, לטובת חברות אחרות.

הצטרפות מלאה של „מועדון השקם" ל„דולב"

מועדון השקם החל בימים אלו לפעול במסגרת „דולב" מקבוצת „הפניקס".

למרות המועקה סביב פרשת הפניקס־חכמי מתברר כי ההצטרפות מלאה, וחברי המועדון שהיו מבוטחים במסגרת „אושיות" עוברים ל„דולב".

במסגרת המועדון יקבלו חבריו הנחות בביטוחי רכב כפי שנקבע על ידי המפקח, כלומר שעבור הנחות שמותרות לקולקטיב רגיל.

חוגים בענף הביטוח מעריכים כי נסיונות „הסנה" לטרפד את מועדון השקם לא יצליחו. מהנהלת השקם נמסר כי היא מרוצה מההסדר שאיפשר לחברי המועדון להשיג תנאים מיוחדים.

גידול 25% בתביעות רכב

עליה של כ־25 אחוז בהיקף התביעות המוגשות בענף הרכב מורגשת באחרונה. חוגים בענף טוענים כי אם תמשך מגמה זו גם בעתיד עשוי הענף כולו להקלע למשבר ולצבור הפסדים. הסיבות לעליה הניכרת בהיקף תביעות רכב רכוש נובעות מריבוי נסיעות עקב מחירי הדלק הזולים ופגעי מזג האויר.

בחברות הביטוח מציינים כי גרמות להם הוצאות רבות בשל עלית מחירי החלפים.

„איתן" תתמקד בביטוח חיים

חברת הביטוח „איתן" בבעלות בנק המזרחי מועמדת למכירה, במסגרת מדיניות בנק המזרחי לממש נכסים. בין המתעניינים ברכישה קונצרן „כלל".

חברת „איתן" תציג בקרוב את מאזנה השנתי שיראה על רווחיות סבירה בדומה לתוצאות שהציגו בדו"ח חצי שנתי.

תכנית העבודה של החברה לשנת 1987 מתמקדת „בפיתוח מכירות ביטוחי חיים".

לדברי מנהל החברה, גבריאל מי זהב, מתכוונת החברה להגביר את מכירות ביטוחי החיים ובעיקר ביטוחי סיכון לסוגיהם או ביטוחים הכוללים מרכיב גבוה של ביטוח סיכון. בחברה מצפים כי ההתמקדות בביטוח חיים תשפר את רווחיות החברה ותגדיל את חלקה בשוק הביטוח.

ראשי משק העובדים סיכמו עקרונות שילוב „סולל בונה" ו„שיכון עובדים"

רפי אדרי יהיה יו"ר מועצת המנהלים של חברת האחזקות. אהוד שילו – מנכ"ל. נתן פרנקל ועמי הירשטיין ינהלו שתיים משלוש חברות הבת. מרדכי גור – יו"ר חברות הבת. תכנית ההבראה תקבל תאוצה

מאת מוריה אבנימלך

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, יו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיוון, יו"ר מועצת המנהלים של סולל בונה, מרדכי גור, ויו"ר שיכון עובדים, רפי אדרי, סיכמו בעליפה את עקרונות שילוב „סולל בונה" ו„שיכון עובדים" כדלקמן:

★ תוקם חברת אחזקות עליונה ובראשה הנהלה אופרטיבית מצומצמת.

★ יו"ר מועצת המנהלים של חברת האחזקות יהיה רפי אדרי ומנכ"ל החברה יהיה אהוד שילה.

★ להברה יהיו 3 חברות בת: סולל בונה – ישראל עם נתן פרנקל מנכ"ל. סולל בונה איכות־דרך עם עמי הירשטיין מנכ"ל. שיכון עובדים מרחב שטרם מונה לו מנכ"ל. בין המועמדים נזכר שמו של יצחק בן דב, לשעבר ראש כור – כתבת וכיום יו"ר יובל־גד ומכתין לתפקיד אופרטיבי.

לכל חברת־בת תהיה מועצת מנהלים משלה, ומרדכי גור יכהן כיו"ר של שלוש מועצות המנהלים.

ביצוע השילוב בין „סולל בונה" ל„שיכון עובדים" אינו בא במקום תכנית ההבראה אלא מאפשר להתקדם בה בארבעה מסלולים:

★ צמצום עובדים

„סולל בונה" מתכוונת לשחרר עד סוף יוני 1500 עובדים נוספים, כמחציתם בתקורות ועובדי ניהול וכו'.

★ מימון הפרישה. כיוון ב„סולל בונה", יהיה מהלוואה [illegible]. בינתיים, כידוע, מעכב האוצר את הדיון בבקשת ההלוואה.

★ הרחבת הפעילות

„סולל בונה" צופה להרחיב היקף העבודות השנתיות ל־350 מיליון דולר לפחות. האיחוד עם „שיכון עובדים" ישפר את מעמדה כלווה ויעמיד לרשותה אמצעים נזילים, שיאפשרו לה להיכנס לתחום יזמות פרוייקטים.

★ כיסוי גרעונות שוטפים

ל„סולל בונה" יש כיום גרעון תפעולי שוטף. „סולל בונה" מתכוונת להשיג הון הדרוש לתפעול בהיקף 22 מיליון דולר משני מקורות: מכירת נכסים לגופים פרטיים בסך 14 מיליון דולר ובהחזר רבית בסך 5 מיליון דולר. ההכנסות מנכסים אלו לא ישמשו להחזר חובות לבנקים אלא להפעיל שוטף.

★ אמנה בין ההנהלה והעובדים

הנהלות „סולל בונה" והעובדים הגיעו לסיכומים לגבי צמצום מספר העובדים ב־1500 והתאמה תכנית של שכר העבודה באופן שיאפשר לחברה לקבל עבודות במחירי השוק. אמנה בין העובדים וההנהלה, לאו דווקא במסמך כתוב, אמורה להפוך הבנה זו לסיכום מחייב.

הפיטורים ב„סולל בונה" נעצרו בהעדר מימון

פסק זמן בשיחות לחתימת אמנה

מאת חיים ביאור

תהליך הפיטורים ב„סולל בונה" הופסק בגלל העדר כספים למימון פיצויי הפיטורים. גם השיחות המתקדמות לקראת אמנה בין ההנהלה לוועדי העובדים בקונצרן לא חודשו.

„סולל בונה" אמור לפטר 1,500 מעובדיו, בנוסף לכ־3,500 שכבר פוטרו מהקונצרן במשך השנה שחלפה. ההנהלה וועדי העובדים הסכימו שהפיטורים יושלמו עד סוף יוני השנה ועד כה בוצעו הפיטורים של כמה מאות בלבד מבין ה־1,500.

הנהלת „סולל בונה" תכננה לשלם פיצויי פיטורים בגובה 150 עד 200 אחוז, בהתאם למסקנותיה של „ועדת גת", שישולמו מכספי הלוואה בסך 25 מיליון דולר שהאוצר אמור להעמיד לרשות הקונצרן. האולם עד כה ההלוואה „מוקפאת".

ב„סולל בונה" נותרו 6,000 עובדים. חלק ניכר מהמועמדים לפיטורים מועסקים באיזור הצפון, שם אין לקונצרן פרוייקטים בשמקומיים ושורדת אבטלה גלויה.

במקביל הופסקו השיחות בין הוועדה ההסתדרותית בראשות מאיר בת לבק נציגי העובדים וההנהלה ב„סולל בונה", שנועדו לשמש שלב פותח למשא ומתן רשמי לקראת אמנה בין ההנהלה לבין ועדי העובדים.

הפסקת השיחות נובעת בעיקר מחשש של חלק מוועדי העובדים בקונצרן מפגיעה במעמדם, אם תחתם האמנה. הוועדים מבקשים להמשיך לשמור בידם עמדות כוח, כגון השפעה על פיטורים, ניידות וקידום עובדים בעוד שההנהלה תבעה במסמך שהגישה לצמצם את מספר הוועדים בקונצרן לאחד או שניים ולשלול את זכותם המסורתית של הוועדים להתערב בתחום הניהול.

בגלל הקפאת מחירי מלט:

הכנסות „נשר" קטנו ב־1986 ל־127 מיליון דולר

הדוחות הכספיים יצביעו על רווח של כ־2 מיליון דולר.

מכירות „נשר" ב־1986 הסתכמו ב־127 מיליון דולר, בהשוואה למכירות של 149 מיליון דולר ב־1985.

כמות המלט שנמכרה בשתי השנים – דומה. הירידה בהכנסות נובעת מירידה במחירי המלט, במונחים דולריים.

המשבר בענף הבנייה לא פגע בהיקף מכירות המלט אך השפיע על הרכבה: מכירות מלט בתפזורת, המשמש לפרוייקטים גדולים – הצטמצמו ואילו מכירות מלט בשקים – המשמש לפרוייקטים קטנים, לבניית וילות או לשיפוצים – [illegible].

„נשר", בבעלות „כור" ו„כלל", תציג רווח לשנת 1986 של כ־2 מיליון דולר, לעומת הפסדים של [illegible] מיליון דולר אשתקד. בשנים קודמות היו ל„נשר" רווחים גדולים שתרמו לשיפור התוצאות הכספיות של שני הקונצרנים.

השינוי בהרכב מכירות „נשר" משקף את התפתחות בענף הבנייה בשנה האחרונה: ביקוש גדול של המיגזר הערבי, גידול בשיפוצי דירות ובבניית בתים חד־משפחתיים וכן ביקוש של פרוייקט שיקום שכונות. אלו יוצרים ביקוש לאביזרי בנייה, לאביזרי בנייה וכן ביקוש לשירותי אדריכלים. לעומת זאת ירידה בפרוייקטים גדולים – עבודות עפר, מבני ציבור ובתי־תעשייה גדולים, המתבטאים בירידת היקף ההזמנות מחברות בנייה ומקבלנים.

לאחרונה, כ־6 שבועות לאחר הקפאת מחירי הדלק ב־27%, אישר משרד התעשייה ל„נשר" להעלות מחירים ב־5%.

רוזוליו: המועצות המפעליות יהיו לקבע בחברת העובדים

מאת ניסן פרידמן

המועצות המפעליות יהיו להופעת קבע במפעלי חברת העובדים. חברת „כור" היא הראשונה הפועלת בכיוון זה, כך הודיע מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, בתשובה לשאילתא של חבר הועדה המרכזת, חיים ליכטנברג, יו"ר ועד עובדי יכין־חקל.

רוזוליו ציין ש„כור" הכשירה כבר בחודש החולף מנחים למועצות המפעליות. המנחים אינם חברי הנהלה או חברי ועדי עובדים, כדי שיפעלו באורח ניטרלי.

לאחר „כור" יכנסו לנושא חברת הביטוח „הסנה" ו„בנק הפועלים" במטרה להגשים את הרעיון בכל מפעלי חברת העובדים.

מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר חברת העובדים, ח"כ ישראל קיסר, ציין את הצלחת קיום המועצות המפעליות בשנה החולפת ואת הפיכתן לחלק מתפיסת הניהול במשק ההסתדרותי. לדבריו, לפחות אחת לשנה תתכנס המועצה המפעלית של העובדים ואחת לשנה תתכנס גם מועצת חברת העובדים.

ורטהיימר ממתין לתשובת „פראט אנד ויטני" בעניין מנועי בית־שמש

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

התעשיין סטף ורטהיימר ממתין בימים אלה לתשובת החברה האמריקאית, פראט אנד ויטני כדי להחליט על התקשרות עם מפעל מנועי בית שמש. בתוך השבועות הקרובים אמורה החברה האמריקאית לייצור מנועים להבהיר את עמדתה באשר למועמדותו של ורטהיימר כשותף למפעל המנועים בבית שמש.

ורטהיימר חזר באחרונה מביקור בחברה בארה"ב, שם דן עם נציגי פראט אנד „ויטני" באשר לשותפות האפשרית. כן דן עמם באפשרויות קבלת עבודות מחברה זו אם ייכנס כשותף למפעל.

כתבנו מציין כי בנוסף לסטף ורטהיימר עומדת על הפרק עדיין מועמדותן של שתי חברות ישראליות אחרות, „אלול" ו„אורמת". האמריקאים מעדיפים יזמים פרטיים כשותפים במפעל במקום שותפות ציבורית שהוכחה עד כה בלתי יעילה לחלוטין בפרויקט מנועי בית שמש.

הכנסות בתי הארחה בקיבוצים ב־1986 – 30 מיליון דולר

3.3 מיליון דולר הושקעו במתקנים תיירותיים ברמת רחל

מאת דויד מושיוב

הכנסות רשת בתי ההארחה בקיבוצים הגיעו ב־1986 ל־30 מיליון דולר. בתי ההארחה צופים, כי גם 1987 תהיה שנה טובה.

מנכ"ל האירוח בקיבוצים יאיר אלוני מסר כי בתי ההארחה משקיעים 4־3 אחוזים מהכנסותם בפעילות שיווקית – כמיליון דולר בשנה האחרונה. לבתי ההארחה בקיבוצים משרדים באירופה ובארה"ב וכן בערי ישראל.

התפוסה הממוצעת בבתי ההארחה בקיבוצים בשנת 1986 היתה 58 אחוז, גבוהה מהממוצע בענף כולו.

השנה מצפים כי מספר הלינות של תיירים מחו"ל יגיע ל־550,000, לעומת 400,000 לינות בשנת 1986. סך כל הלינות בבתי ההארחה בקיבוצים (ישראלים, תיירים) הוא [illegible] מיליון בשנה.

בימים אלה הושלמה בקיבוץ רמת רחל בניית מתקנים חדשים באתר התיירות בהשקעה של 3.3 מיליון דולר. בין השאר הושלם אגף חדש לבית ההארחה ובו 79 חדרים, שני אולמות לקונגרסים, מסעדה גדולה ועוד. ענף התיירות מכניס לקיבוץ 2 מיליון דולר מהכנסה שנתית כוללת של 3.5 מיליון דולר.

חברה ישראלית תקים מפעל לחומרי הדברה במדינה מזרח אירופית

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת יישום ביוטכנולוגי מירושלים מנהלת מו"מ מתקדם עם חברה שוויצרית להקמת מפעל לחומרי הדברה ביולוגיים במדינה מזרח אירופית מסוימת.

החברה השוויצרית היא חברת קונסאלטינג סוויד אנד אינבסטמנט מהפיד צוג בשוויץ והיא מיוצגת בארץ על ידי חברת גל אינטרנשיול מחיפה. החברה השוויצרית עוסקת בקידום פרויקטים טכנולוגיים במדינות מסוימות באסיה ובמזרח אירופה. כיום היא נמצאת בקשר עסקי עם מספר חברות תעשייה ישראליות בתחומי האלקטרוניקה והביוטכנולוגיה.

„קדמני" קיבל הזמנה למנוף ב־1.4 מיליון מרק

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת האחים קדמני מכפר ירכא העוסקת בעבודות מתכת קיבלה באחרונה הזמנה בסך 1.4 מיליון מרק גרמני. מדובר בהזמנה לייצור מנוף ענק עבור חברת קיקס הגרמנית. המנוף אמור להשלח לארה"ב. באחרונה מנהלת החברה מו"מ מתקדם לקבלת עבודה נוספת לעבודות במיליון דולר.

נוכח הזמנות אלה ואחרות מעריכים במפעל כי מבחינת תעסוקה שנת 1987 מובטחת. קדמני מייצא את רוב תוצרתו לחו"ל הן ביצוא ישיר והן ביצוא עקיף כאשר המפעלים משמשים כקבלני משנה של חברות ענק באירופה וארה"ב ומבצעים עבודות לפי הזמנה.

פרויקט מסחרי חדש יוקם במקום שוק לוינסקי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

פרויקט גדול של מרכז מסחרי ומשרדי יוקם בקרוב במקומו של שוק לוינסקי בדרום תל־אביב. באחרונה השלימה העירייה את פינוי בעלי הרוכבים הבודדים שעוד נותרו במבנה הישן. בקרוב תהרוס חברת עזרה ובצרון את המבנה ובמקומו יוקם מבנה קומפלקס של חנויות, משרדים וחניון. הפרויקט יקיף כ־2,000 מטרים רבועים של חנויות ומשרדים כולל החניון.

החברה העירונית עזרה ובצרון סיימה באחרונה לפצות את בעלי הרוכבים במקום והיא תחל בקרוב בביצוע עבודות ההריסה באתר.

תדיראן מכרה ב־86 ב־476 מיליון דולר

מאת סופרת „דבר"

מכירות תדיראן בשנת 1986 הסתכמו ב־476 מיליון דולר כדלקמן (במיליוני דולרים):

ציוד קשר צבאי	139.8
תקשורת	100.1
מערכות צבאיות	123.7
סכבולוגיות ורכיבים	71.7
תאורה וחשמל	41.0

מכירות המערכות הצבאיות כוללות מכירות „אלישרא" בשני החודשים האחרונים של השנה.

מכירות „תדיראן" פיגרו אחרי התחזיות המוקדמות, במיוחד בתחום הרכיבים, בהם התברר בדיעבד, כי גודל השוק קטן במה שהוערך בתחילה.

בהתבסס על נתוני המכירה ועל נוסחת התמלוגים, קיבלו בעלי יחידות מו"פ־של־„תדיראן" ־ירידה־בשיעור 25.8% לעומת לעומת 30% בתחזיות המקוריות.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

דירות ובתים · הצעות עבודה · מכוניות · ריהוט למכירה · עסקים · משרדים · מכונות שטיפת כלים · מחשבים · הכרזות · ריפוי והרזיה · ירושלים · חיפה · הצעות עבודה · שדרים · פוליש וניקיון · בתי"ס ושיעורים · מכירות · רוצים לקנות · ריפוי והרזיה

למשרד לתיירות פנים בחולון דרושים
★ פקידת תיירות עם נסיון לעבודה מתצלת
★ מקדמי מכירות
טלפונים: 03־845791, 03־889022

מנת דם חיים לאדם
וזכור: תרומת דם אחת מצילה חיי אדם
לתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

למלון ויז'ניץ בני־ברק דרושות חדרניות
764824
765944

אגודת השומרים בע"מ
לסניף ת"א והמרכז דרושים:
1. מפקח שמירה עד גיל 45, עבר ללא דופי, פרופיל רפואי גבוה, תושב גוש דן רשיון נהיגה 5 שנים לפחות, דובר ערבית.
2. עוזר למפקח שמירה עד גיל 25, עבר ללא דופי, פרופיל רפואי גבוה, תושב גוש דן, רשיון נהיגה 3 שנים לפחות.
לקביעת ראיון להתקשר לחנה 7511482, 7519001

הודעה
על פרסום תשקיף של „אלמוג" – קרן צמודה בנאמנות לתשלומים שוטפים

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות־ערך התשכ"ח–1968, כי ביום 12.3.87 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על שם בנות 100 יחידות לתעודה או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים כדלקמן:

הצעה במחיר מופחת:
החל מ־13.3.87 משעה 8.30 ועד 16.4.87 בשעה 9.45 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 0.75% או פחות.

הצעה רגילה
החל מ־16.4.87 משעה 9.45 ועד 11.3.88 בשעה 9.45 מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 1.50% או פחות.

מדיניות ההשקעות של הקרן:
על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:
לפחות 80% מכלל השקעות הקרן יהיו באגרות־חוב, בהן הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן (כלל אגרות־חוב מסוג ברירה).
כפוף לאמור לעיל וכל עוד הוראות חוק מס־הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה)(הוראת שעה), התשמ"ה–1985 (כולל תיקון מס' 1) וכל הוראה דין אשר תאריך תוקפו, לא תשונינה או תבוטלנה, תשקיע הקרן לפחות 75% מנכסיה באגרות־חוב הנסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה.
הטבות למחזיקי יחידות בקרן זו מוענקות לנישומים מסויימים מכח חוק מס־הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה)(הוראת שעה), התשמ"ה–1985 (כולל תיקון מס' 1) וכל הוראת דין אשר תאריך תוקפו.
בכפוף להוראות הסכם הנאמנות והחלטות מועצת המנהלים של מנהל הקרן, תחלק הקרן דיבידנד חודשי במזומן בשיעור שייקבע מעת לעת על־ידי מנהל הקרן.
יתכן ויווצר מצב בו סכום התשלום השנתי המצטבר, אותו התחייב מנהל הקרן לשלם על־פי תשקיף זה יכלול גם הכנסה מהפרשי שער, מהפרשי הצמדה וממימוש ניירות־ערך.
עותק מהתשקיף והעתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותק מהתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות להשגת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן הנ"ל.

מנהל הקרן:
הפועלים – ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמנים:
בנק הפועלים בע"מ.
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

הפועלים הנפקות בע"מ
הודעה
על התוצאות הנפקה של אגרות חוב (סדרה 3) בערך נקוב כולל של 20,625,000 שקל חדש.

עפ"י תשקיף החברה שפורסם ביום 4.3.87, הוצעו לציבור בדרך של מכרז, אגרות חוב רשומות על־שם, 1997־1991 (סדרה 3), צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב כולל של 20,625,000 שקל חדש.

רשימת החתימות נפתחה ביום 10 במרץ 1987 ונסגרה בו ביום בשל הזמנות יתר.

נתקבלו 194 הזמנות לרכישת אגרות החוב מהסדרה הנ"ל בסכום נקוב כולל של 62,683,900 שקל חדש.

המחיר שנקבע במכרז הוא 108.5%.

הוחלט להקצות את אגרות החוב בשיעורים דלהלן:
הזמנות במחיר מעל 108.5% בוצעו במלואן.
להזמנות במחיר של 108.5% נקבע שיעור ההקצאה של 45.76065% מסכום ההזמנה.
הזמנות במחיר הנמוך מ־108.5% נדחו.

י"א באדר תשמ"ז – 12 במרץ 1987.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

צילמו האשה אגב מעשה מגונה, אכלו – והסתלקו

(ע). – תושבת נצרת עלית בת 27 הסכה לשתקנית מורנו בעל כורותה, לאחר ששני תוקפים הדיר לדירתה הכריחו אותה להצטלם עמם בעירום, תוך איומי אקדח.

הצעירה המבוהלת התלוננה במשטרה, כי השניים פרצו שלשום, סמוך לשעה 10 בערב לביתה, לאחר ששברו את אחד מחלונות הדירה. לאחר מכן ביצעו בה מעשים מגונים באיומי אקדח.

הם לא הסתפקו בכך ואילצו אותה להצטלם בעירום לסירוגין, כשאחד מהם מצלם והאחר מאיים עליה באקדח ומבצע בה תוך כדי כך, מעשים מגונים.

אולם בכך לא הסתיימה הפרשה. לאחר שביצעו את מעלליהם, הם ניגשו למטבח, התיישבו ליד השולחן וערכו לעצמם סעודה מכל מה שמצאו במקרר, ולאחר שהשביעו את רעבונם – הסתלקו מהמקום.

בעקבות תלונתה של הצעירה ותיאורה את השניים, נעצרו אתמול בבוקר תושב נצרת כבן 30, העובד בתחנת דלק בעיר, ובדואי כבן 40 מהשבט ערב אל שיבלי, כחשודים במעשה.

אסיפות מחאה ב„אלישרא" בגלל המיזוג עם „תדיראן"

מאת חיים באור,

סופר „דבר" לענייני עבודה

המהנדסים, הטכנאים והפקידים במפעל האלקטרוניקה „אלישרא" בבני ברק מקיימים ביומיים האחרונים אסיפות מחאה בשעות העבודה בטענה, שהמיזוג בין „אלישרא" לבין „תדיראן" מתבצע בלא תיאום מראש עמם.

אתמול התכנסו לאסיפה המהנדסים והטכנאים, ואילו היום בשעה 11 יתכנסו הפקידים. עובדי הייצור במפעל ממשיכים בעבודתם כרגיל.

ועדי המהנדסים, הטכנאים והפקידים קיבלו רשמית רק שלשום דיווח מפורט על השינויים הארגוניים ב„אלישרא". השינויים כוללים, בין היתר, איחוד של מפעל המערכות של „תדיראן" בחולון עם מפעל „אלישרא", מיזוגן של חברות בת משתי החברות, מינוי הנהלה חדשה וכה רוב של אחד ל„תדיראן" ועוד.

הוועדים חוששים, שהארגון מחדש המיזוג עם „תדיראן" יגרמו לפיטוריהם של כ־300 עובדים.

הנהלת „אלישרא" הבהירה לוועדי העובדים, כי בדעתה לדון עמם על הסכם המיזוג, ואולם הוועדים מטעימים, כי „מתבצעות עובדות בשטח".

מנכ"ל „אלישרא" זלמן שלו, מסר ל„דבר" בתגובה, כי חששם של ועדי העובדים „טבעי אך מוגזם". לדבריו, במסגרת הרה־ארגון, שפיטורו ייעשו, יפוטרו לא יותר מכמה עשרות עובדים, לאחר שתושג הסכמה עם הוועדים. „תנאי העבודה והשכר ב„אלישרא" הם מהמשופרים בארץ", הוסיף שלו.

איגוד קציני הים: מינהל הספנות עורך קנוניה עם חברות הספנות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר" בחיפה

שלוש תאונות חמורות אירעו לאניות צי הסוחר, מאז שנשרפה בינואר השנה אנית המשא „הדר" – עובדות אלה התגלו במכתב חריף, ששיגר איגוד קציני הים למינהל הספנות עם העתק לשר התחבורה.

הקצינים מאשימים את המינהל בשינוי המדיניות בענף הספנות ובקנוניה עם חברות הספנות נגד האינטרסים של חברי האיגוד. מינהל הספנות הכחיש את ההאשמות אלה.

התאונות היו: התנגשות האניה „נגב־אורון" בתעלה אנגלית, תקלה של האניה „צים־קילונג" שתחתיתה נבקעה בנמל באמריקה והתנגשות האניה „צים־מונטריאל" בעת תמרון בשתי אניות זרות בפיראוס.

במכתב טוען האיגוד, כי המינהל לא ערך חקירה בנושא זה ולא ראה לנכון לשגר צוות חוקר לבדיקת הנסיבות של השריפה באניה „הדר", תוך שהוא מסתפק בממצאי חקירה של חברות הביטוח ושלטונות נמל טריייסטה שבאיטליה. לעומת זאת להוט המינהל לחקור קצינים החברים באיגוד על עבירות קלות כאובדן עוגן, ואילו נגד הקצינים, המקובלים על הנהלות חברות הספנות – לא מוגשות כל תלונות.

כהוכחה לקנוניה, לדבריהם, עם חברות הספנות מציין האיגוד, כי ראש מינהל הספנות שבתאי לוי הוא חבר במועצת המנהלים של „צים".

האיגוד קובל גם שראש המינהל אינו מעביר לאיגוד את תיק החקירה בתאונה של האניה „צים־ליבורנו", שעלתה על שרטון בנמל בואנוס איירס והתהפכה. לדברי הקצינים, האשמים לכך היו סוכני חברת הספנות. הנהלת „צים" האשימה את קציני האניה באחריות לתאונה זו והגישה נגדם תביעה משפטית.

כדוגמה נוספת למדיניות ה„איפה ואיפה" של המינהל אמר נציג האיגוד ארז עברי, כי המינהל סגר תיק חקירה נגד רב חובל, המקובל על הנהלת החברה, אף שהפר כללי בטיחות. לעומת זאת מתנהל משפט נגד רב חובל „מן השורה", שערך תרגול הצלה בסירות, כדי לעמוד על כושרו של צוות אניתו.

ראש מינהל הספנות שבתאי לוי הגיב, כי בפרשת „צים־ליבורנו" מתייבים כללי ה„סוביודיצה". באשר להאשמות אחרות של האיגוד הוא השיב, שאין שינוי במדיניות המינהל. „הנני דוחה טענות לקנוניה בין חברות הספנות למינהל", השיב שבתאי לוי לאיגוד.

במסכות אלה לא השתמשו מעולם בחג הפורים, אך הן מוצגות עתה בתערוכה מיוחדת לקראת החג במוזיאון רוקפלר בירושלים. בתערוכה מוצגים שנמצאו ברובם בחפירות בארץ־ישראל, ביניהם מסכה בת 9,000 שנה. בן יותר המוצגים – גם רעשנים עתיקים, ששימשו ככלי נגינה.

(צילום: נחום סלפק)

יו"ר האגף לארגון מקצועי: לשכות העבודה הפרטיות – עושק העובדים

(ע). – מדריך למקומות עבודה מאורגנים יצא בימים אלה לאור, מטעם אגף הארגון ומוסדות הפועלים של הוועד הפועל של ההסתדרות. יו"ר האגף גדעון בן ישראל הציג את המדריך במסיבת עיתונאים, שבה הכריז על כוונת ההסתדרות להילחם בעבודה הבלתי־מאורגנת.

המדריך כולל 10,000 מקומות עבודה בכל רחבי הארץ ומקיף את כל ענפי הייצור והשירותים. הוא בנוי משני חלקים: האחד לפי מיקום גיאוגרפי, והשני לפי ענפי הכלכלה השונים.

יו"ר אגף הארגון אמר, כי שנת 1987 הוכרזה כשנת הארגון. במרוצת השנה יעשו כל המערכות ההסתדרותיות מאמץ משותף להילחם בתופעת מקומות העבודה במפעלים עתירי הידע הטכנולוגיה, שם רווח במיוחד הנוהג של חוזים אישיים.

כן ייערך מאבק בקבלנים פרטיים ההופכים מספקי עבודה למעסיקים, ובמיוחד בלשכות העבודה הפרטיות. גדעון בן ישראל אמר, שההסתדרות מתנגדת בכל תוקף לחוק שעבר בקריאה ראשונה בכנסת, ושבא להעניק לגיטימציה ללשכות העבודה הפרטיות בהגבלות מסויימות.

בן ישראל הודיע, שמתן אפשרות ללשכות הפרטיות לפעול פירושו, – עושק העובדים. זאת, מכיוון שהלשכות הפרטיות לוקחות מן העובדים אחוז מסויים ממשכורתם.

עוד הציג נתונים מדאיגים, על עבודה בלתי מאורגנת של פועלים מהשטחים.

בהסתמך על מספרים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 1985 הועסקו בענף הבניה 71,700 ישראלים ו־43,300 פועלים מיהודה ושומרון וחבל עזה. באמצעות שירות התעסוקה הגיעו מהשטחים רק 8,000 עובדים, ומכאן ש־32,000 עובדים נכנסים לעבודה בישראל מהשטחים בצורה בלתי מאורגנת.

תופעה זו [illegible] מבחינה לאומית, חברתית ואנושית, – ציין יו"ר האגף לארגון מקצועי.

גדעון בן ישראל אמר, כי ב־1985 חל גידול של 13.9 אחוז בחברי ההסתדרות [illegible] לגידול באוכלוסיה, וב־1986 היה הגידול 140 אחוז.

עם זאת לא [illegible] במספרים של הנושרים מן המערכת ההסתדרותית, אולם, לדבריו, סקר הראה, כי רוב העוזבים את ההסתדרות, עושים כן עקב אי שביעות רצון משירותי קופת חולים.

(אריה ארד) ילדים ממצפה רמון עולים על מטוס „ארקיע", שחנך אתמול את קו־התעופה בין תל־אביב לעיירה. את הקו חנך שר התחבורה חיים קורפו בטיסה מיוחדת מירושלים. הקו יופעל פעמיים ביום.

נגמרה השביתה ב„פרוטרום" לאחר תשלום מקדמה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

כ־100 מעובדי האחזקה במפעל „פרוטארום" שבעכו המשיכו אתמול זה היום השני ברציפות לשבות מעבודה, אולם הם נעתרו לבקשת מנכ"ל המפעל אריק מרקמן ואפשרו את מעבר כלי הרכב בשער המפעל. זאת לאחר שהמנכ"ל הודיע, כי ישלם לעובדים מקדמה בסך 200 ש"ח.

הודעה זו באה בסתירה להודעת מנכ"ל המפעל משלשום, כי לא יעביר מקדמה כלשהי עד לסיום המו"מ. הודעת ההנהלה גרמה לשינוי בהחלטת מזכירות מועצת הפועלים, שעמדה להכריז על סכסוך עבודה ב„פרוטארום" לאור אי־ביצוע הסכם קיבוצי להסכמי המסגרת שנחתמו באוגוסט 1986.

שוטר ניצל ממוות הודות לצעיף על צווארו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

צעיף, שהיה כרוך סביב צווארו של בלש מהיחידה המרכזית במרחב הגליל, הציל את חייו. זאת בעת שסוחר סמים ניסה לדקור את הבלש.

יחד עם חבריו עצר הבלש שלשום בלילה שמונה עבריינים בעת ביצוע עסקת סמים. הבלשים החלו לערוך חיפוש על גופם של החשודים, ואז שלף לפתע אחד מהם, תושב הכפר סמורה, סכין, ובקש את השוטר בצוואר.

למזלו של הבלש נתקעה הסכין בצעיף, שהיה כרוך על צווארו, ושיסעה את הצעיף לשניים. הפגיעה בצווארו של הבלש היתה קלה, ולאחר טיפול רפואי – שוחרר לביתו.

מאסר עולם לרוצחו של חנוכה מכפר יונה

שני הרוצחים כרכו שקית ניילון סביב צווארו של החנווני וחנקו אותו למוות

(ע). – מאסר עולם נגזר אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל אביב על אליהו חלפון מכפר יונה, שהורשע ברצח חנווני בן 71 משוק נתניה ובשדידת כספו.

בית־המשפט, בראשותה של השופטת שולמית ולנשטיין והשופטים יעקב קדמי ועדנה שצקי, פסק, כי חלפון חנק למוות יחד עם אשה אשורוב. את קרבנם, בשדה קוצים, ליד איזור התעשייה של נתניה, בלילה של ה־3 בנובמבר 1985.

נאשם נוסף שהיה מעורב בפשע, אלכסנדר יוסיפוב, הודה בעסקה על פי כתב אישום מתוקן ודינו נגזר, קודם לכן, ל־14 שנות מאסר. יוסיפוב העיד לאחר גזר דינו ומסר פרטים על הקשר לביצוע הרצח ועל מהלך הרצח עצמו, כפי שבוצע לפני עיניו.

בהכרעת הדין אומרים שלושת השופטים, כי חלפון ויוסיפוב המתינו להנווני שסגר את חנותו, במכוניתו ליד חנותו. חלפון הציע לו הסעה לביתו בכפר יונה, שם התגוררו שניהם.

חנוכה, שהכיר את חלפון שנים רבות, נענה להזמנה ונכנס למכונית. אולם השניים הסיעו את חנוכה לאיזור התעשייה של נתניה, שם חיכה להם אשורוב. נאשם זה, שמת לאחר המעשה, נכנס למכונית, וכאשר הגיעו השלושה למקום שומם וחשוך, תפס אשורוב בצווארו של חנוכה וחנק אותו עד שהתעלף.

חלפון נהג־אחר־כך את המכונית לתוך פרדס, שם העבירו את חנוכה ואשורוב שקית ניילון, כרכו אותה סביב צווארו של חנוכה וכל אחד מהם משך בשקית, עד שחנקו את קרבנם.

השלושה שדדו אחר־כך את כספו של המנוח וזרקו את גופתו לפרדס.

במשפט נאמר, כי החנווני עסק במס"ח ובמתן הלוואות. הוא תמיד נשא בכיסו חבילת כסף גדולה, הראה אותה לאנשים בשוק והתפאר בה.

חלפון, על פי עדותו, היה שקוע בחובות. יוסיפוב העיד, כי כמה שבועות לפני הרצח נכנס חלפון למצוקה בגלל חובות.

נעמ"ת קוראת להקלות־מס ולבחינת שכרן של הנשים

(ע). – מוביל נעמית מאשה לובלסקי יצאה אתמול בתביעה לשר האוצר משה נסים, להקמת ועדה שתבדוק את מערכת השכר וממס ההכנסה של האשה העובדת. היא דיברה בכינוס בוועד הפועל בתל־אביב.

לובלסקי התייחסה בדבריה לתוצאות מחקר, שערך באחרונה המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות, על שכרן של הנשים בענפי המזון, הטקסטיל וההלבשה. לדבריה השכר בענפים אלה מגיע בקושי לשני־שלישים מהשכר של הגברים באותם הענפים.

לפי דרישתה של מוכ"ל נעמ"ת, המליצה הוועדה על הכרת הוצאות האשה העובדת בגין יציאתה לעבודה, לצורך הקלות במס.

כן הומלץ לפתוח תיק עצמאי במס הכנסה לאשה עובדת נשואה, כך שלא תצטרך לדווח על הכנסותיה באמצעות בעלה, ולהחזיר הוצאות רפואיות של אשה נשואה עובדת ישירות אליה ולא באמצעות בעלה.

כיום, אין התחשבות בהוצאות האשה נוכח יציאתה לעבודה.

אזרחים למען פולארד

את התרומות נא להעביר לחשבונות הבאים:

בנק לאומי סניף לב דיזנגוף ת"א 274422־40

בנק הפועלים סניף לב דיזנגוף ת"א 383100

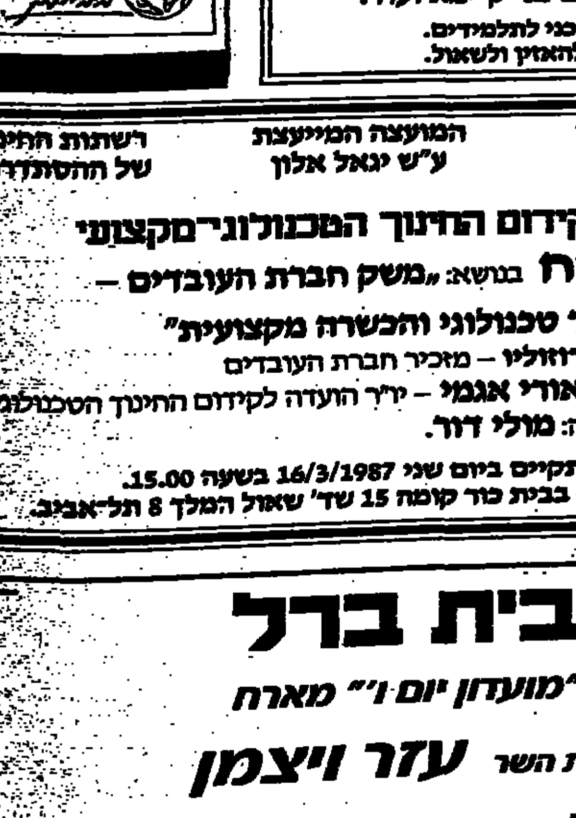

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות

קול־ישראל – כל צבעי הרשת

האזינו!!

מודיעים על

יום שידורים לרגל „חודש הצרכנות":

מחר יום שישי 13.3.87 מ־8.00־11.30

במסגרת השידורים יוכל הציבור לקבל מידע בנושאים צרכניים שונים הכרוכים באבטחת המוצר ואיכותו כולל, צעצועים, מזון, קוסמטיקה, חומרי ניקוי, מוצרים בני קיימא ועוד.

ייערך חידון צרכני לתלמידים.

הציבור מוזמן להאזין ולשאול.

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

מסמך

מדוע בגדתי במולדתי, אמריקה, והחלטתי לרגל למען מולדתי, ישראל...

ג'ונתן פולארד:

חיי כמרגל ציוני

נייצא ונחיה

היעד: להכפיל הייצוא עד 1995

מוריה אבנימלך

סטייק ברוטב חרדל. וציאניד

ספרות מתח בישראל

ורדה צימרמן

אמיר אורן, חגי אשד, אמנון דנקנר, ניבה לניר, אריאל רוזן־צבי, חיים גורי, עליזה ולך, טובה צימוקי, יעל פישביין, אהוד מנור, טלי זליגר, יגאל תומרקין, ישראל לנדרס, דפנה עבר־הדני מירי פז, יצחק בן־נר, יגאל משיח

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

אנחנו על הקו!

06-597575

הפעלנו את קו הייצור, ויש לנו טלפון חדש.

פולירם

חומרים פלסטיים מתקדמים

מושב רם און, ד.נ. מגידו 19205, טל. 06-597575, טלקס: ATT. POLY 26552, פקס. 06-593481.

פולירם-אומר ומעשה

לאמנון קרויזר

משתתפים בצערך במות

אמך ז"ל

דבורה וראובן מלי

לנחום, דבוריק ולדרור

אבלים אתכם על

נעמי

שאיננה

משפחת בי"ס אלון (עמישב) רמת־גן

יקירתנו

נעמי גונן

איננה

הלויה תתקיים ביום ה' יא' באדר תשמ"ז (12.3.87) בשעה 14.00 בבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בשעה 13.20 במרכז רמת־אפעל.

המשפחה

חברת העובדים · המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון · רשתות החינוך של ההסתדרות

הוועדה לקידום החינוך הטכנולוגי־מקצועי

רב שיח בנושא: „משק חברת העובדים – חינוך טכנולוגי והכשרה מקצועית"

בהשתתפות: הח' דני רוזוליו – מזכיר חברת העובדים

הח' אורי אגמי – יו"ר הוועדה לקידום החינוך הטכנולוגי

מנחה: מולי דור.

המפגש יתקיים ביום שני 16/3/1987 בשעה 15.00

באולם הרצפלד – בבית כור קומה 15 שד' שאול המלך 8 תל־אביב.

תנחומינו לבני המשפחה

במות עליהם בן עידנו

אברמסון חיים ז"ל

ממייסדי ה„ארגון"

עורך הספר „וישניבה בפי שהותה"

ארגון יוצאי וישניבה

על פטירתו של

נחמן גבל ז"ל

אבל

בית כור

בית ברל

„מועדון יום ו'" מארח

את השר **עזר ויצמן**

בנושא: **השלום, הממשלה ומפלגת העבודה**

ביום שישי י"ב אדר תשמ"ז

13 במרס 1987, בשעה 12.00 בצהריים

בבית ברל, בחדר האוכל

יד טבנקין

ביום א', 15.3.87, בשעה 09.00 יתקיים ב„יד טבנקין" – אפעל

יום עיון בעקבות ספרו של אשר מניב: „חולשתו של הכוח" – משקלו של הכוח ביחסים בינלאומיים ובסכסוך ישראל־ערב.

משתתפים: אלוף ישראל טל; ח"כ אבא אבן; פרופ' אריה הראל; פרופ' יאיר עברון; אשר מניב.

מנחה: שלמה לשם.

יום העיון יסתיים בשעה 13.00. אוטובוסים לאפעל: 35 מהתחנה המרכזית; 55 מתחנת רכבת צפון, רח' ארלוזורוב, ת"א.

לחברתנו אשכנזי תקוה

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף חולון א'

ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו המצטיין

יהונתן אניספלד

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

הלויה היום, יום חמישי י"א באדר תשמ"ז (12.3.87) בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

העובדים המצטיינים בחברת החשמל

דבר היום

רע במיעוטו

ב־24 בנובמבר 1985, יומיים לאחר שנודע כי ליד שגרירות ישראל בוואשינגטון נעצר אחד ג'ונתן פולארד, הופיעה בעמוד זה לראשונה ההערכה שתהיה זו מהדורה חדשה של „עסק הביש" במצרים ב־1954. הדרג המדיני הבכיר בישראל זילזל במסקנה זו. נדרשו לו יותר מ־15 חודשי הסתבכות כדי להגיע לנקודה שבה תוטל חקירת הפרשה ההיא, בוועדת בירור בהשתתפות נשיא בית המשפט העליון, ורמטכ"ל בדימוס: אז יצחק אולשן ויעקב דורי, כעת משה לנדוי (אם יסכים) וצבי צור.

ועדת אולשן־דורי לא הגיעה לממצא חד־משמעי, אך די היה בכך להביא להתפטרות לבון. התפתחות פוליטית זו אירעה אף שלבודקים לא היו סמכויות ועדת חקירה ממלכתית מכוח חוק, שנולד רק בעקבות החוליות הבאות בשרשרת פרשת לבון. לכן ראוי להעריך את גודל הישגו של הלחץ הציבורי המתבטא בהחלטת הקבינט אתמול. משלילה מוחלטת לכל חקירה נאלצו המתנגדים לסגת לקו הגנה מתפשר, משהו בין לא־כלום לבין גירסה חדשה של ועדות אגרנט וכהן. לולא חברו הקריאות בתקשורת ובכנסת, הנעת גלגל חקירה באמצעות תלונה ליועץ המשפטי ונחישות יו"ר ועדת החוץ והבטחון אבא אבן לקיים חקירה בוועדת המשנה לשירותים, היו מתנגדי החקירה בקבינט ממשיכים להתבצר מאחורי טענתו המחוררת של שמיר שלפיה הכל ידוע למי שאמור לדעת ואל לזולתו לדעת דבר.

בינתיים ועדת הבירור אמורה להביא גם להפוגה ארעית בלחץ האמריקאי על ישראל בפרשה זו, אך מי שמקווה לחקות את דגמי „ועדת טאואר" ואחיותיה בקונגרס בפרשת איראן הקונטראס, צריך לזכור שהתקשורת והביקורת על כשלונות הממשל לא השתתקו בעת החקירות. במישור המשפטי־מדיני יימשך גם המיקוח על שיתוף הפעולה הישראלי בפרשה. במיקוח זה, אביאם סלע הוא שחקן וקלף גם יחד. המיקוח לא יסתיים קודם להרחקת סלע ורפי איתן מתפקידיהם, אך מוטב להתנותה בביטול ההליכים נגד הישראלים, במקום להעניק ויתור זה כשי חינם לאמריקאים.

הקמת ועדת הבירור תסייע בהתמודדות על אמון הציבור הישראלי והאמריקאי, אם החקירה תענה על התהיות הרבות המהדהדות בפרשה. בפעם האחרונה שבה קיוותה הממשלה להסתפק בוועדת שניים לבירור פרשה בטחונית היתה בעניין השב"כ (מאיר זורע ויוסי גינוסר), וזו היתה רק תחילתה של הפרשה. מוטב שכל העדים שיוזמנו אל לנדוי וצור יאמרו את האמת במלואה.

עמדות ועגבניות

מאת יקיר צור

במלון „נוף ערד" בערד התקבצו בסוף השבוע שעבר צעירים יהודיים מארה"ב, מקנדה ומישראל לדיון ביחסי ישראל והתפוצות. הפגישה התקיימה במסגרת פרוייקט „עוצמה", המשותף ל„פורום הישראלי" ולמועצת הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה. מול קבוצת צעירים מצפון אמריקה התייצבה קבוצה של ישראלים צעירים – סטודנטים, קציני צה"ל ומדריכי נוער. היתה זו הזדמנות לבחון מקרוב את יחסם של בני הדור הצעיר בקהילות היהודיות בקנדה ובארה"ב לישראל ואת עמדותיהם בשאלות העליה, החינוך היהודי והפלורליזם הדתי, מול עמדות עמיתיהם בישראל.

במסגרת פרוייקט „עוצמה" הגיעו לארץ לתקופה של 10 חודשים 53 צעירים וצעירות בני 20־24, שנבחרו מקהילות יהודיות שונות ברחבי ארה"ב. מסלול שהייתם בארץ עובר דרך אולפן קיבוצי בתניתה ואחר־כך דרך כפרי עליית הנוער. בימים אלה הם מסיימים בקטיף עגבניות במושבי הערבה. אחר יפעלו בפרוייקט שיקום השכונות. כל אחד מהם התחייב, כי בשובו לארצו יפעל שנה בהתנדבות בקהילתו.

נקודה מרכזית בדיוני קבוצות העבודה השונות היא שאלת חופש הדת בישראל והיעדר הפרדה בין דת ומדינה בישראל. האם יש מקום ליהדות רפורמית בישראל אם לא, ואם כן, האם הפונקציות שהיא ממלאה זהות לאלו שממלאת היהדות הרפורמית בארה"ב. הישראלים ברובם הגדול סבורים שהאורתודוקסים הם השומרים על היהדות ושהיהדות לדידם, פירושה שמירת מצוות ולפיכך האורתודוקסים הם שומרי הדת. בארה"ב, לעומת זאת, כל זרמי היהדות הם מסגרת לפעילות היהודית ולזהות היהודית. פונקציה זו איננה נחוצה בישראל, גורסים הישראלים, מפני שבארץ אין לאדם יהודי כל ספק בעצם היותו יהודי. אבל, טוענים האמריקאים, גם בישראל יש לאפשר לכל זרמי היהדות להתקיים ולו רק כדי להבטיח את חופש הבחירה.

הישראלים לוחצים בנושא העליה. יש בהם האומרים, שאם לא תהיה עליה בסופו של תהליך, אז טוב שהתקיימה הפגישה הזו, אבל אין על מה לדבר. איך אפשר לשכנע יהודים המתגוררים בארצות השפע לוותר על הטוב החומרי ולעלות לישראל? האם שינוי קו ההסברה של שליחי העליה עשוי לעזור? אחד הישראלים סבור שיש לשים את הדגש לא בהיבט

(המשך בעמוד 8)

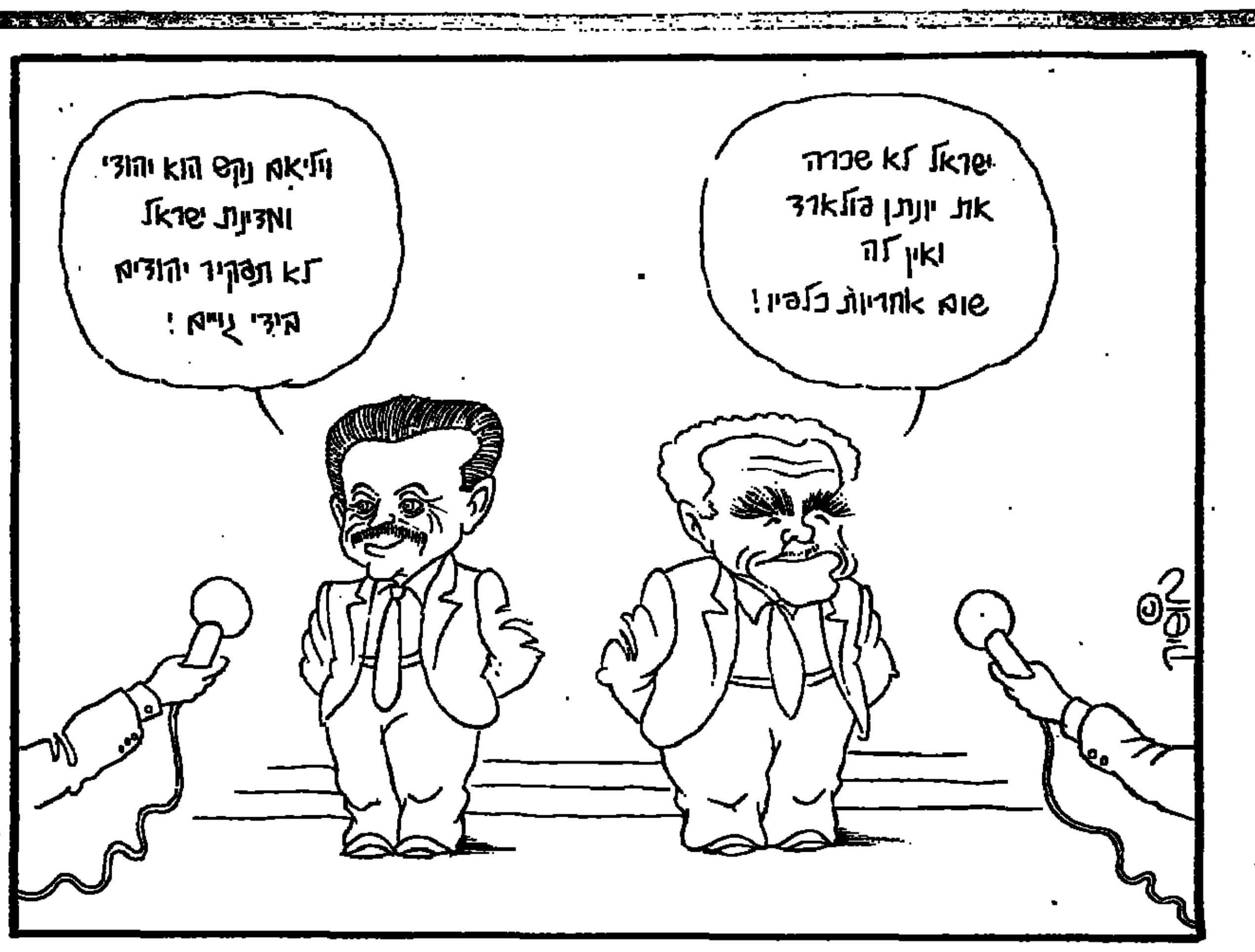

היה צודק – החוכמה תצוץ

מאת טדי פרויס

אם מפירים את כללי המשחק, אין זה משנה עוד אם מפירים אותם בחוכמה או בטיפשות. הטיפשות היא עצם הנסיעה בשמאל הכביש, ואפילו בהילוך שני

לכאורה אין מכנה משותף, לבד מטיפשות, לכלכלה הנכונה, ל„לביא", להסתבכות האיראנית, לפרשת השב"כ ולמקרה פולארד ונקווה שאין הפתעות טמונות בצינור הדרום־אפריקאי. את מעשי הטימטום האלה, את האטימות והשלומיאליות, לא ניתן לתרץ ב„מוח היהודי" בלבד. בין מקבלי ההחלטות בישראל נמצאים גם אנשים אינטליגנטים, ואף אחד מהם אינו מטורף. את כל מעשי הכסל וההחלטות אין לזקוף איפוא לזכות הגניוס היהודי. לעומת זאת, כמה שיישמע הדבר מוזר, חסר תבלין אחד במרקחת הפוליטית שממשלות ישראל האחרונות רקחו לנו: מוסר הכרה בכללי המשחק.

מדינאים שפויים אינם נוהגים בהתאם לכללי המשחק רק מתוך דבקות בעשרת הדיברות ו/או האוונגליונים; הם נוהגים כך משום שביסוד המוסר מונחים שיקולים של תועלת, חוכמת חיים וצרכים מעשיים. למשל, האיסור על גניבות והאיסור על גילוי עריות, איסורים התקפים בכל החברות. מובן שהאיסור על גזילת פרי עמלו של הזולת, והאיסור על משכב אב עם בתו, מכילים יסודות מוסריים. אם חברה תכיר בגניבה כבמעשה לגיטימי, לא ייוותר באותה חברה מי שייצור ואם אין מייצרים, לא יישארו אוביקטים לגניבה. חברה שמרובים בה הגנבים מהמייצרים, לא תוכל להתקיים קיום תקין. דומה המצב בתחום גילוי עריות. כמעט כל חברה, למעט אי־אלה יוצאים־מכלל, בנויה מתאים משפחתיים. אם ישכב אב עם בתו או אם תשכב עם בנה, ייווצרו הצטלבויות שיהרסו את המבנה החברתי. הקללה שהטילה התורה על גילוי עריות נשענת גם על צרכי הקיום הביולוגי.

ישראל הטרום־בגינית נהגה, בדרך כלל, על־פי כללי המשחק, אף שמלחמת הקיום שנכפתה עליה הזמינה פאולים, הגוררים כרטיס צהוב. הברחות נשק מתחת לחוטמם של משקיפי או"ם, הבאת עולים „בלתי חוקיים" והפרת הפסקת־אש, היו פאולים מן המניין. רק פעם אחת נתפסנו בעבירה „אסורה", בניגוד לעבירה „מותרת": העסק־הביש ב־1954. שריפת מתקנים של מדינה ידידותית כדי לשסות אותה בארץ אוייב היו מעשים בנוסח חסמבה, בלי החן של משובת־נעורים (אף שהיינו אז נער רך, בן שש שנים בלבד). מאז למדנו משהו ופרובוקציות מעין אלה נמחקו מסידור העבודה הישראלי.

אחרי עליית בגין לשלטון השתנו הדברים. הוא הפר הסכמים, לפחות את רוחם אם לא בהכרח את לשונם. המשחק בהתנחלויות בסיני במהלך המו"מ עם מצרים, הפילפול היורידי על הניהול בגדה, ההתנפלות על מדינאים זרים לארדווקא עיניים, סיפוח הגולן וההתנפלות על לבנון היו מכות מתחת לחגורה, ולא אחת השוו אותנו ללוב ולאוגנדה. פה ושם התבטא היחס בסאנקציות (זמניות), שבגין הגיב עליהן בצעקת „אין אנו רפובליקת בננות" (באוזני שגריר־ארה"ב לואיס, שמחה על סיפוח הגולן). בגין מצא הנמקה „אידיאולוגית" למעשי קראפי שלה: אנו ילדי השואה, שכל העולם כלא־רהב"כ נגדנו וממילא אין טעם להתנהג כמדינות מן הישוב.

יורשיו של בגין לא הרבו להתנפל על מדינאים זרים ופליטות־פה כמו של יצחק רבין („בבלות", על הצרפתים) לא היו פרי השקפת־עולם, כפי שהיו אלה של בגין. יצחק שמיר ומשה ארנס, שהם לא פחות קיצוניים מבגין בהשקפת עולמם, היו מוכנים להאזין לביקורת, לעתים אפילו להתנצל. הם לא שאגו בראש חוצות „אסר היהודי", אולם הזרעים שבגין זרע בכל־זאת נבטו ונשאו פרי. למשל, ההתחכמות בעניין הסגרת ויליאם נקש „הפליאה" של אריאל שרון על ש„ממהרים להסגיר יהודי בידי גויים". פרשת נקש היא פאול, המחייב מתן כרטיס צהוב, אך כאן מדובר „רק" בצרפת, מדינה עם קופה של שרצים מבחינתנו. לא כן הדבר לגבי ארצות־הברית. שום בר־דעת לא יזכיר אותה בנשימה אחת – מבחינתנו – עם צרפת, אף־על־פי שהמנכ"ל־שגריר־ח"כ אליהו בן אלישר קרא בשעתו „לכופף לאמריקאים את היד". זה בכל זאת היה רק בן־אלישר. מקובל, גם על שמיר וארנס ואפילו על שרון, כי זו ידידה שאין שניה לה ושרק מדינות מעטות זכו לבעלת־ברית כמותה. ואף־על־פי־כן הצלחנו לסבך אותנו ואותה בפרשה מזוהמת, לפי כל קנה־מידה, כמו הספקת הנשק לאיראן. שום נימוק מוסרי לא הובא בחשבון כששלחנו טילים וחלקי חילוף לפאנטומים של האיאטוללה. ומאחר שאנו יהודים ממולחים שלחנו לא סתם טילים, אלא טילים מיושנים. היהודי תמיד פיקח מהגוי...

החוק שאינו טעון הוכחה, שהיהודי פיקח מהגוי, הדריך גם את מגייסיו של פולארד. קשה למנות את כל פירורי האיוולת שליוו את מבצע הנפל, אך לא הפירורים היו גולת־הכותרת של ההבלים אלא העוגה עצמה: לגייס קצין־בין של מדינה ידידותית כדי שישמש המרפרת, מעשה כזה תואם את הגיונם של אידי אמין וקדאפי. אלא שלשניים־אלה אין־די ידידים שאפשר לשתול בשורותיהם סוכן. ביל היידן של ג'ון לה־קארה אמנם נשתל בידי הרוסים, אך לא בקרב הצ'כים או הבולגרים, אלא בקרב האויב הבורגני הבריטי. נדרשו מוח יהודי, חריפות תלמודית והכרה ש„כל העולם נגדנו" כדי לחדור לבית הצופן של צי ארה"ב ואחר־כך לטעון, שהחדירה הוכיחה את נוכלותם של האמריקאים: עובדה שהם לא העבירו לנו כל מה שידעו. זכות היוצרים על טיעון זה שמורה לח"כ גאולה כהן, אך רבים קנו ממנה את הנימוק בדבר רוטשילד המנוול, שאמנם נותן לנו כמה דוקאטים, אבל את רוב ממונו הוא שומר לעצמו.

מי שיאמר כי גם האמריקאים מרוויחים

(המשך בעמוד 8)

פרשת מזורייה

מאת גדעון קרן, פאריס

למחרת מתן גזר־הדין במשפטו של הטרוריסט עבדאללה נפלה הפצצה: מי שהיה מקורבו ופרקליטו בשלב קודם, נחשף כסוכן השירותים החשאיים של צרפת ומשך מטר גינויים באמצעי התקשורת – על תפקידו השני, כמובן

ז'ורז' איברהים עבדאללה לא פינה את מקומו בכותרות לאחר העונש שנגזר עליו; הוא מתחלק במקום זה עם גיבור תקשורת חדש שצץ מיד בתום המשפט. פרשת מזורייה היא המשכה של פרשת עבדאללה, ומי שהוציא אותה עכשיו, ודאי שרצה בהמשך. ז'אן פול מזורייה, עד יום שני השבוע פרקליט בלשכת עורכי הדין של פאריס, התוודע בסוף השבוע לאזרחי צרפת מעל מירקע הטלוויזיה, במשך דקות ארוכות, במסגרת מהדורות החדשות וזמן ממושך עוד יותר בתוכנית הספרותית הפופולארית.

איש צעיר, חיוור, בעל הבעת פנים ילדותית, בן שלושים ושתיים היום. „לא הייתי רק עורך־דין," התוודה ברומטיות מאופקת, כמו שצריך. „הייתי גם סוכן חשאי. בגדתי, אך העדפתי את חובתי האזרחית על פני גלימת עורך הדין". מזורייה בגד בז'ורז' איברהים עבדאללה, שהיה לקוחו מאז נעצר באוקטובר 1984 בליון ועד שלהי 1986. היכרותם החלה עוד לפני כן. הפרקליט הצעיר היה אוהד מובהק של חוגי השמאל הקיצוני מנעוריו, ובכל זאת הופתע, לדבריו, כשיום אחד ב־1982, ממש כמו באגדות, נכנס למשרדו ולחייו גבר גבה קומה ומזוקן שהציג עצמו בשם „אלכס". הוא ביקש ליצור קשר עם אנשי „פעולה ישירה" ועם הפעיל הפרו־פלשתינאי פרדריק אוריאק שאותו ייצג אז מזורייה במשפט גרושין. בקיץ 1984 יחזור אליו „אלכס" המרשים ויבקש ממנו להעביר שדר לחברו מוחמד אל מאנסורי שנעצר בטריסטה, איטליה, וברשותו חומרי חבלה. שמו האמיתי של „אלכס" הוא ז'ורז' איברהים עבדאללה ומזורייה מבין שנקלע לתוך מערך הטירור של „הסיעות הלבנוניות המהפכניות המזויינות". לאחר שמפקיד עבדאללה בידיו פיסת־נייר שאחר כך מתברר לו כי זו הודעה על פיגוע בפאריס שבו יהרגו שני חבלני משטרה, מחליט מזורייה המבוהל לפנות למשטרה וזוכה לביקור של נציג שרותי הריגול הנגדי אשר מציע לו להתגייס למען המולדת.

מזורייה מסכים. במשך שנתיים ימלא תפקיד „פרנואידי", כדבריו: הפרקליט הסוכן. מצד אחד לא נמחה הרושם העז שהותיר אצלו עבדאללה. אולי אפילו יותר מרושם טוב. „אתה מרתק אותי", הוא כותב ללקוחו הנבגד, „אני חייב לראות שוב את זקנך". אבל מאז מעצרו של עבדאללה הוא מוסר לשירותים החשאיים כל שדר שמוטל עליו להעביר לסוריה או לאיטליה שם הוא מתנדב לשמש כפרקליטם של שני אנשי „הסיעות", אל מנסורי וז'וזפין עבדו. שם הוא פוגש גם את האשה שרצחה את יעקב ברסימנטוב: ז'אקלין המתכנה „נטלי". הוא מעביר שדרים מוצפנים רבים. בעצמו מעולם לא הצליח לפענח את מה שנכתב שם, אבל אנשי השירותים הצרפתיים גילו את הצופן במהירות. הדברים הגיעו לידי כך, שעבדאללה עצמו, בהתארך מעצרו, התחיל לשכוח את הצופן. ובכל זאת, לא עלה בידי השירותים הכל־יכולים לסכל את פיגועי הדמים בפאריס שנועדו להביא לשיחרורו של עבדאללה. מזורייה החליט לפרוש משני תפקידיו, לא לפני שעבדאללה בישר לו שבגלל חוסר זהירותו „נהרגו רבים מאנשינו" (ייתכן, אפוא, שהשירותים הצרפתיים או אחרים חיסלו כמה מאנשי ה„סיעות"), אבל ש„חקירה פנימית ניקתה אותו מכל חשד".

למחרת גזר הדין בפאריס דלפה הפצצה. עיתונאי מ„ליבראסיון" לורן גאלי עומד לפרסם ספר בשם „הסוכן השחור" ובו כל וידויי מזורייה. והפרקליט שיצא מן הכפור גנב את ההצגה מן המחבל השפוט. הוא עורך לספר מסע פרסום גאוני, כדמות שלילית המעוררת בוז ורחמים כאחד ותחת מטר ביקורת מכל הצדדים: העיתונות, לשכת עורכי הדין וסניגורו של עבדאללה ז'אק ורז'ס שתבע בזעם קודש את ביטול המשפט, אם כי מבחינה משפטית יכולים הגילויים, אם בכלל, לפגוע רק במשפט המוקדם שנערך לעבדאללה בליון, כאשר נדון לארבע שנות מאסר על עברות קלות יחסית. מזורייה היה אז שותף להגנה.

מעניין, הזעם הציבורי הופנה כולו כלפי תפקידו של הפרקליט „הבוגד" כסוכן חשאי. איש לא ראה פגם בשירותי התקשורת שסיפק לרשת המחבלים. לפרקליט, ניתן להסיק, אסור להיות סוכן אבל מותר לו להיות טרוריסט. עורך הדין ורז'ס הוא דוגמה טובה. מזורייה חזר אל ממלכת הצללים בתום חשיפתו המהירה והקצרה ובעקבותיו יגיעו לשם, בוודאי, ההמחאות מן המוציא לאור. הפרשנים ציינו במנוד־ראש שעתה צפויה סכנה לחייו הן מצד הטרוריסטים והן מצד השירותים. מכל מקום, עדות זו נועדה אולי לערער את אושיות משפט עבדאללה אך יחד עם זאת חשפה גם את אוזלת ידם היחסית של השירותים הצרפתיים והפריכה את טענות סגן מנהל שירותי הבטחון במשפט בדבר „חוסר חשיבותו" של עבדאללה.

עוד מערכה בדראמה שאינה חדלה להפתיע.

לך תבין בוחני נהיגה

מאת אריה ארד

העברת המבחנים למכונים פרטיים עשויה לחלץ את הנושא ממגבלות התקציב, תקני כוח־האדם ושעות העבודה. מובנת התנגדות משרד־התחבורה לכך, אבל לא של הבוחנים

מאבקם של בוחני משרד־הרישוי נגד הרפורמה במערך מבחני־הנהיגה ממחיש את אחד האבסורדים שבחיינו, אך גם את הסתירות שבמאבקים מקצועיים מסויימים. לא זו בלבד שאסור שהבוחנים ינצחו, אלא גם מבחינתם הם עצמם מוטב שיפסידו במאבק נואל זה.

בכל הרשויות הציבוריות העובדים עובדים קשה ובתנאים גרועים מכפי שהיה ראוי שיעבדו, ועם זאת הם הסופגים את הזעם הציבורי על השירות הלקוי שלא באשמתם. משרד־הרישוי הוא אחד הגרועים שבמוסדות הביורוקראטיה הממשלתית. הוא נוגע בעניין חיוני לפרט – הרשות לנהוג במכונית פרטית, על כל ההיבטים המעשיים והרגשיים הכרוכים בדבר – והוא עושה זאת במירב אי־הנעימות, בפנים זועפות ובשבעים ושבע הכבדות שלא לצורך. התורים הארוכים, ימי העבודה היורדים לטמיון, החשש משרירות־לב הוליד במשרד זה שחיתות בהיקפים מדהים. אולם כרגיל במקרים כאלה, העובדים הם הראשונים המסייעים להנהלה, ששיקולה העיקרי הוא כיצד לשמור על עוצמתה באמצעות שירות אלמנטרי זה או אחר.

מבחני־הנהיגה נועדו להבטיח, שמי שמקבל רשיון יהיה בעל הכשרה מינימלית הכרחית בנהיגה. נהיגה נכונה מותנית בידע בשני תחומים: בכללי התנועה ובתיפעול הרכב במצבים שונים. הממשלה חייבת לקבוע את התנאים לקבלת רשיון נהיגה ותו לא. כל היתר הוא עניינו של האזרח. עליו לרכוש את הידע ואת המיומנות הדרושים בכוחות עצמו ועליו להוכיח את שליטתו בהם בכל שיידרש. הממשלה אינה צריכה לעסוק לא בהוראה ולא בבחינה.

אולם ממשלות ישראל אינן רואות זאת כך. רשיון הנהיגה נהפך בידי השלטון לכלי, שבאמצעותו הוא מבקש להגיע למטרות שהן מעבר לעניין עצמו. למשל, ההנחה היא שאם יכבידו על השגת רשיונות הנהיגה, ממילא יופחתו את כמות כלי־הרכב שבדרכים. לשם כך מנהיגים למעשה מעין קיצוב של כמות מבחני הנהיגה. כיוון שזה נוגד את רצון הציבור, הוא מוצא לו דרכים עקלקלות לעקיפת ההכבדות הללו. מה שהחל כפרוטקציה כדי להקדים את התור, היה במהרה לשוחד שתכליתו השגת הקלות ניכרות במבחן עצמו.

במצב הקיים זו כמעט גזירת גורל. משרדי הרישוי פועלים במסגרת שירות המדינה וחלים עליהם גם מיגבלות התקציב וגם סדרי העבודה הממשלתיים: שעות העבודה שלהם הן השעות הנהוגות בכל שירות המדינה וכאשר מקצצים את התקציב הממשלתי, מקצצים גם בהם. כל זה ללא קשר עם מספר הנבחנים הממתינים לבחינה או עם השעות הנוחות להם. תלמידי בתי־ספר מבטלים ימי לימודים ומבלים בקרים שלמים במשרד הרישוי. מבוגרים מבטלים ימי עבודה. אורך התור נמדד בחודשים, כך שתלמיד המוכן לבחינה, נאלץ להפסיק את לימודיו ולקבל שיעורי ריענון כאשר מגיע סוף־סוף תורו. אם נכשל, חלילה, ימתין עוד חודשים רבים.

בין מספר הממתינים למבחן ובין מספר הבוחנים אין כל קשר. עכשיו, למשל, הוחלט לפטר שתי עשרות בוחנים זמניים, לא מפני שהם מיותרים, אלא מפני שאין תקציב להעסקתם. לא ייפלא איפוא שבמסגרת לחצה זו אין הבוחנים מסוגלים להקדיש לנבחנים לא את הזמן ולא את תשומת־הלב הדרושים, ולא אחת הם פועלים על־פי התרשמות שטחית. התוצאה היא, שנבחנים נרגשים נכשלים לעיתים קרובות בשל טעות של מה־בכך ואילו אחרים, שהצליחו להרשים את הבוחן, יוצאים ורשיונם בידם, אף־על־פי שהם עלולים לסכן את הסובבים אותם.

לפני כשנה הציעו השרים ארנס והורביץ להוציא את מבחני הנהיגה מידי משרד־התחבורה ולהעבירם למכונים פרטיים. הממשלה אימצה את המלצתם. אם תוגשם ההחלטה אפשר יהיה להתאים את מספר הבוחנים לביקוש ולבצע את המבחנים גם בשעות שאינן מקובלות במשרדי הממשלה. בתמורה יידרש הנבחן לשלם את העלות האמיתית של המבחן, כשם שהוא משלם את מחיר לימוד הנהיגה. גם בתחום הזה עשויה להתפתח תחרות בין המכונים, כפי שהיא כבר קיימת בתחום רישוי הרכב, ואלה שיתנו שירות טוב מאחרים יראו ברכה בעמלם. אשר לבוחנים, הם יוכלו לעשות מלאכתם מתוך רגיעה ובשכר ההולם את הידע, את המאמץ ואת האחריות הכרוכים בדבר.

להצעה הזו קמו מיד מתנגדים – הן משרד־התחבורה, שבתחומו מצוי משרד הרישוי, והן הבוחנים עצמם. את התנגדות המשרד אפשר להבין, גם אם אינה מוצדקת. וכי איזה ביורוקרט מוכן להוציא מידו סמכות לשלוט בציבור? אבל את הבוחנים אי־אפשר להבין כלל. וכי מה יכול להיות טוב יותר לבוחן, מאשר להשתחרר מאילוצי השירות הממשלתי? הרי ההסדר החדש עשוי לשפר לא רק את תנאי עבודתו, אלא גם את הכנסתו.

ההתנגדות נשענת, כתמיד, על טובת הציבור, כביכול. אומרים, שאם יעבירו את מבחני הנהיגה למכונים פרטיים, יהיה זה פתח לשחיתות, למתן רשיונות נהיגה לכאלה שאינם כשירים לכך. זו יכלה להיות טענה נבונה, אילו במסגרת המשרד הממשלתי היה הכל כשורה. אולם אנו הרי יודעים מה קורה שם. בשנים האחרונות נחשפו שם פרשיות שחיתות, שרק מעטות כמותן בהיקף ובחומרה. האם דווקא במכון פרטי, שיחשוש לעצם קיומו ושיתן שירות טוב ללא תורים וללא שרירות־לב, תגבר השחיתות?

להתנגדותם של משרד־התחבורה ושל הבוחנים אין הצדקה, וגם סיכסוך העבודה, שכבר שיבש את עבודת משרדי הרישוי, מיותר. על משרד־התחבורה לגשת לביצוע ההחלטה ולהעביר את מבחני הנהיגה למכונים פרטיים. יהיה זה לטובת הציבור ולטובת העובדים.

מה מונע בעדה לחקור

מאת זאב טריינין

הכנסת יכולה להסמיך ועדת חקירה מטעמה לזמן עדים ודבר אינו מונע בעד ועדת־חקירה כזאת להגיש המלצות ולהעלות מסקנות אישיות לביצוע

נראה כי לראשונה בתולדות הכנסת ייעשה שימוש בסעיף 22 לחוק יסוד: הכנסת, המסמיך את הכנסת למנות ועדת חקירה „כדי לחקור דברים שהכנסת קבעה". הכנסת יכולה למנות את ועדת החקירה על־ידי הסמכת אחת הוועדות הקבועות של הכנסת או על־ידי בחירת ועדה מבין חברי הכנסת.

בקרב הבקיאים במשפט קונסטיטוציוני רווחת הדעה, כי החוק הזה הוא ללא שיניים, שכן אינו מקנה לוועדה סמכות לחייב עדים להופיע לפניה ולהיחקר על ידיה, ואף לא להציג לפניה מסמכים. החוק גם אינו קובע דבר לגבי התוצאות המעשיות של מסקנות הוועדה והחלטותיה. לעומת זאת, לוועדת חקירה המתמנית על־פי סעיף 19 (א) לחוק ועדות חקירה תשכ"ט–1965 מוקנות כל הסמכויות, אך בדומה לוועדת חקירה המתמנית על־ידי הכנסת, אין החוק קובע כי חובה לפעול על־פי המלצות הוועדה.

אם תמנה הכנסת ועדת־חקירה לחקירת מחדל פולארד, יהיה עליה לתת את הדעת על שאלת־יסוד: מה מידת אחריותו של שר לפעולות שבוצעו במסגרת משרדו, אם את הפעולות הללו ביצעו פקידים רמי־דרג במשרד, שלא על דעת השר ובניגוד למדיניותו ואולי אף בניגוד למדיניות הממשלה כולה.

התשובות על שאלה זו הן שונות בארצות שונות, שמשטרן פרלמנטרי דמוקראטי. יש המחמירות עד כדי הסקת מסקנות קיצוניות ביותר (יפאן) ויש המחמירות פחות, אך אף בהן אין מסתפקים בפחות מהתפטרות השר הנוגע בדבר. זכור, למשל, מקרה שר החקלאות באנגליה, שהתפטר בגלל מחדל חמור של פקידי משרדו, שהוא אף לא ידע עליו.

בישראל אין הוראת־חוק הקובעת ששר אחראי לנעשה במשרדו, אפילו ידע על מעשה כלשהו שהיה בגדר מעשה חריג וגרם נזקים ואפילו אישר את המעשה הזה. אך מעבר למצב החוקי מקובל בישראל, ששר אחראי לנעשה במשרדו. עקרונות המשטר הפרלמנטרי מחייבים את השר, במסגרת האחריות המשותפת של הממשלה והאחריות כלפי הכנסת, לשאת בתוצאות משגהו. נשאלת אם־כן השאלה: האם אין באימוץ גישה זו כדי לחייב שר לשאת באחריות לנעשה במשרדו, גם במקרה שלא ידע על המחדל שהתרחש מתחת לאפו? האם אין לראות משגה בעצם הדבר שהשר לא קבע במשרדו נהלים, שימנעו מראש אפשרות של מחדל כדוגמת מחדל פולארד?

אי־אפשר, כמובן, לדעת מראש מה יהיו הממצאים של אותה ועדת־חקירה שתמנה הכנסת ומה ההמלצות שתמליץ לאור ממצאים אלה, וזאת אם אמנם יהיו בידיה הכלים הדרושים לניהול החקירה ואם יהיו לה השיניים למימוש המלצותיה בשעת הצורך.

אשר להזמנת עדים, למסמכים ולחקירת עדים, חשיבות מיוחדת נודעת לפירוש שיינתן לסמכות שמקנה החוק לכנסת לקבוע את „סמכויותיה ותפקידיה של ועדת חקירה..." וכי מה ימנע מהכנסת להשתמש בסמכות זו, אם תמצא לנכון, ולהסמיך את ועדת־החקירה לזמן עדים, לחקרם ולהציג מסמכים ככל שייראה בעיני הוועדה. אשר למסקנות הוועדה ולהמלצותיה, גם לוועדות־החקירה שמונו על־פי חוק ועדות־חקירה, לא היתה להן סמכות אופרטיבית, ואף־על־פי־כן הגישו המלצות ומסקנות לביצוע. ועדת כהן העלתה מסקנות אישיות לגבי שר הבטחון דאז וכך ועדת בייסקי לגבי הבנקים. אין ספק כי יהיה מקום לאבחנה בין הסאנקציה שיש להטיל על בעל המחדל לבין השר אשר ייתכן שלא היה שותף מעשי למחדל אך היה אחראי לו.

בנק ישראל מציע:

חדש!

הנפקה במכרז

שג"א סדרה 4111 ד'

צמודה למדד המחירים לצרכן
כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

הסדרה תוצא ביום שישי, 13 במרץ 1987, בסכום של 30 מיליוני שקלים חדשים.

הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי, ה־12 במרץ 1987, באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן, שיפורסם עבור חודש מרץ 1987 ותיפדה בתום 5 שנים, ביום העסקים האחרון של חודש מרץ 1992.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.25% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון במרץ של כל שנה, החל במרץ 1988.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן ובתקנון מילוות המדינה (סדרות מסוג „שג"א").

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־92% ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש מרץ 1987.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „שג"א") ובתקנות מילוות המדינה („מכרזים").

מכתבים למערכת דבר

כמו בלבנון?

כידוע בלבנון הנשיא הוא מהעדות הנוצריות ואילו ראש־הממשלה מייצג את המוסלמים לפי החוקה הלבנונית. למעשה אין שום שיתוף־פעולה ביניהם וכל אחד כשר בעיניו יעשה גם אם זה מנוגד לאינטרסים של לבנון.

המצב במדינת ישראל בימים אלה מזכיר לנו את האנדרלמוסיה השלטונית הזו כפי שהיא קיימת בלבנון. פוליטית אני מתנגד לראש־הממשלה הנוכחי, יצחק שמיר. אולם במקרה ספציפי זה אינני חסיד התנהגות של שר כפי שהתנהג. שר החוץ וממלא מקום ראש־הממשלה שמעון פרס בקשר לנסיעתו לקהיר ושיחותיו עם הנשיא המצרי לגבי ועידה בינלאומית, למרות שאני בעד ועידה כזו. הצעד הזה מערער את מעמדו של ראש־הממשלה, לא חשוב אם הוא מהליכוד או מהמערך.

בכל מדינה מתוקנת ודמוקרטית כל שר כפוף להוראותיו של ראש־הממשלה. בכל ישיבת ממשלה הוא המסכם ולעיתים המחליט על צעדים מדיניים. אם שר מערער על גישתו של ראש־הממשלה הוא רשאי להתפטר או סיעתו המשתתפת בממשלה יכולה לפרק את השותפות. כך צריך להיות אם זו ממשלת אחדות לאומית או רגילה. הרי לא יתכן, שכאשר ראש־הממשלה מבקר במדינה מסויימת יסע גם שר החוץ שלו למדינה אחרת, יכריז על עמדות פוליטיות הנוגדות את עמדותיו של ראש־הממשלה ומעמיד את מדינת ישראל כאילו בראשה מכהנת ממשלה עם שני ראשים.

נשאלת השאלה: כלום לא מתערער מעמדו של מוסד ראש־הממשלה בעיני העם? האם אין זה זלזול במימשל תקין? במקרה היום מכהן יצחק שמיר כראש־ממשלה. מחר זה יכול להיות איש מערך, ואת פירות הבאושים נאכל כולנו. קצת כבוד למדינה – רבותי הפוליטיקאים!

חיים חצורי
אילת השחר

„אמץ שמיר את הכרזת בן־גוריון"

פחד נפל על ראש הממשלה, יצחק שמיר, והוא מבהיל את העם היושב בציון ואת היהודים בתפוצות, כי ההצעה אותה הביא פרס ונאבק עליה בדבר ועידה בינלאומית, שיש עימה ניסיון להסדיר את היחסים בינינו לבין הערבים ולמנוע על־ידי כך מלחמה, הצעה זו עלולה להביא לנסיגת ישראל לקווי 1967 (כולל מירושלים) יש בכך גילוי של קטן אמנה, ביחוד ששמיר מכריז שהעם ברובו נגד הניסיון הזה. לא מיותר להזכיר למר שמיר שב־1950 החליטה עצרת האומות המאוחדות ברוב קולות של מדינות ערב כי ירושלים תכונן כגוף נפרד תחת משטר בינלאומי שיונהג על־ידי ארגון האו"ם.

לפני העצרת הזאת של האו"ם הצהיר דוד בן־גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל, כי אנו רואים חובה להצהיר, כי ירושלים היא חלק בלתי־נפרד ממדינת ישראל, כשם שהיא חלק בלתי־נפרד מההיסטוריה של עמנו, וכי החלטה זו איננה בת־ביצוע בשום פנים ואופן.

טוב היה עושה ראש הממשלה שמיר כעת לפני החלטה בדבר ועידה בינלאומית לו היה מחזק את דבריו של פרס שהעם כולו רוצה בשלום ולא במלחמות והיה מצהיר כלפי העולם כולו את ההצהרה האמיצה של בן־גוריון מ־1950 ואחריה.

ישראל קרגמן
תל־אביב

איך עזבה רחל את דגניה

בידיעה על משפט אורי מילשטיין נגד רחל סבוראי ו„על המשמר" כותב נתן רועי („דבר", 27.2.87): „השאלה המעניינת היתה – האם אולצה רחל המשוררת לעזוב את דגניה לאחר שחלתה, כטענת אורי מילשטיין בספרו, או שעזבה מרצונה, כטענת הנתבעים..." וכו'.

כעדה היה, ברצוני לקבוע את הדברים הבאים:

גרנו אז ארבע בנות בחדר אחד: יהודית גלעד, רחל, יונה בדרזד ואנוכי. לכל אחת היתה פינה בחדר הזה. כל אחת עבדה במקום אחר. רחל ביקשה לטפל בילדים, כי מצב בריאותה לא איפשר לה לעבוד בשדה.

היא טיפלה בשני ילדים: בעמוס ברץ ובהדסה בוסל, אשר היו אז בני שנתיים. היא אהבה אותם מאוד. כשעייפה – היתה נוהגת לקחת אותם למיטתה.

רחל היתה מאוד עייפה בתקופה זו, על פניה אפשר היה לראות עד כמה היא עייפה. אנחנו לא ידענו כי היא חולה. חברים רבים היו באים לבקרה, ביניהם בני משפחה אמידים: אחיה, מנהל „בית העם" ומרצה, גיסתה, פסנתרנית מפורסמת.

יום אחד, כשחזרנו מהעבודה, מצאנו את המיטות שלנו בפרוזדור, ומיטתה של רחל, באמצע החדר. לידה עמד הד"ר זיינפלד מכנגל. הוא אמר לנו: „אסור לכם לגור ביחד. יש לה מחלה מידבקת" התעוררה השאלה: מי יאמר לה את הדבר. הפור נפל על דוד שמטרלינג (גלעד).

לאחר זמן קצר הועברה רחל לבית־החולים בצפת. אנשי דגניה המשיכו לבקר אותה ולעמוד אתה בקשרי מכתבים.

למעשה, רחל לא היתה חברה בדגניה. היא הגיעה כאורחת של החברה והיה תגפילוב והיתה בדגניה 7 חודשים.

מצבה של דגניה היה אז קשה מאוד. הן במובן השיכון (4 חברות בחדר אחד), הן במובן הכלכלי, והן במובן הבריאותי.

חום כבד מאוד, בלי ונטילטור, בלי מקרר, יתושים הציקו בלילות, חברים חלו במלריה והרבה חברים לא עבדו. גם מצב התזונה היה לקוי. בתנאים כאלה מובן שלא היה מקום לחברה חולה בשחפת פתוחה, שבה חלתה רחל.

אם כותבים היום על עזיבתה של רחל את דגניה, בלי לתאר את התנאים והמצב ששרר אז – אולי קשה להבין – מדוע לא יכלה רחל להישאר בדגניה.

לנו הדברים ברורים.

מרים ברקוביץ־זינגר
דגניה א'

„עתון 77" ובן־גוריון

ב„דבר" מ־23.2.87 התפרסמה רשימה מאת מאיר פז על גליון העשור של „עתון 77" ובה סילוף תמוה: „כל הדברים המעניינים ראו אור במקום אחר...", בעוד שכל הדברים המופיעים בגליון זה הם פרסום ראשון. ועניין עקרוני: בגליון שרובו דברי ספרות, 75 סופרים בני כל המשמרות, גם רב־שיח על דוד בן־גוריון, בכלאת 100 שנה להולדתו, תאריך שצויין בישראל על־ידי חוגים רבים. בסוף הרשימה נאמר בלעג־מה שרב־שיח זה מתפרסם בתשלום־תוב לבית־ברל, שעימו מקיים „עתון 77" שיתוף־פעולה זה שנה אחת.

– הערה זו מופרכת מעיקרה. „עתון 77" התחייב, מרצונו ומבחירתו החופשית, עם יסודו, לפני עשר שנים, גם לזיקה־חברתית ברוחה לערכי תנועת העבודה במובנם הרחב. כל השנים מקדיש העתון מקום רב יחסית גם לדיונים בנושאים חברתיים ועיוניים, מבלי לקפח את העיקר והיא הספרות העברית. על רקע זה נוצר שיתוף־הפעולה עם בית־ברל. „עתון 77" לא התעורר לעיניי חברה בגלל השיתוף הזה.

תמוה, מה פגם מוצא דוקא „דבר" בפרסום רב־שיח בעתון לספרות ולחברה על דוד בן־גוריון?

מערכת „עתון 77"

מירי פז מעירה:

המאמרים של אנטון שמאס ויהודית הנדל המתפרסמים בגליון האמור לא נועדו לפרסום בלעדי ב„עתון 77". קטעים מתוך המסע לפולין של הנדל התפרסמו גם בעתון יומי אחר ומאמרו של שמאס הוא תרשים הרצאה שלא נועדה מלכתחילה לבימת „עתון 77".

העם ישפוט

„להיגמל מן ההריון המדומה", כותב יוסף שקד מירושלים („דבר", 18.2.87). כל המסקנות של מר שקד הן תוצאה של נאיביות הנותנת לבעליה שלווה ומנוחה, ומשתקת את המחשבה הרציונלית.

שקד מדבר כאילו כל התשובות הן רק שלו ואין צד שני לחפש דרך להידברות איתו. הוא כותב: „האופציה היחידה היא הגשמת האוטונומיה. זה מה שיש". הוא לא יכול להיות נאיבי, כי הוא מותר עד קצה הגבול. הוא כותב: „אל ייסר אותנו מצפוננו היהודי", כאילו הבעיה תלויה במצפוננו ולתת פירושים לצדק לפי רצוננו. הוא כותב: „אותה גדה היא חלק מארץ־ישראל ההיסטורית ונועדה בשעתו לבית הלאומי היהודי. הפשרה הטריטוריאלית כבר נעשתה".

לפני איזה בית משפט אתה עומד ומתעיין שיפסוק לך ויוציא לך לפועל את פסק־הדין? אתה שותף מדברי הקיצוניים בעלי קיר הברזל והפלדה, הרוגלים בשב ואל תעשה. רק להתכונן למלחמות ובזה פותרים את הבעיה ושומרים על הכבשאות. העם ישפוט בין אלה ובין המציאות, כי הוא רק עתיד לשלם את המחיר.

עמר ציון
פתח תקוה

כיצד לפנות שמאלה בכביש דו־סיטרי?

מכתב למערכת של פ. יפה „שוטר עם סימפטיה", יש בו כדי להטעות את ציבור הנהגים. השוטר דוד (ועוד שוטרים פחות סימפטיים הרושמים דו"חות) מפרש לא נכונה את תקנות התעבורה. תקנה מס. 43, ב' (2) אומרת חד־משמעית: הפונה בכביש דו־סיטרי שמאלה, יפנה „בקשת רחבה לצד הימני של הכביש".

ההיגיון בתקנה הנ"ל הוא בכך: א. הפניה לנתיב הימני של הכביש מאפשרת השתלבות נכונה בזרם התנועה מימין; ב. מאפשרת לתנועה הבאה מאחור לעקוף משמאלו, בנתיב האמצעי.

במספר צמתים קיים סימון בהתאם, אם כי ברובו מטושטש. לשכת התנועה בפתח־תקוה אישרה את הנ"ל וביטלה דו"חות שנרשמו בצומת כפר ויתקין – כביש בית ליד – חדרה עקב טענת השוטר שיש לפנות שמאלה בנתיב האמצעי.

מן הראוי היה, שמשטרת ישראל תוציא הנחיות מתאימות בנדון.

דב ראובני
בית־הלוי

מודיעין טבע

בכתבה על „פריחות אביב בכל הארץ", שהתפרסמה ביום ה' 26.2.87 במדור „חן המקום" ב„דבר", נפלו מספר אי־דיוקים.

„מודיעין טבע" של החברה להגנת הטבע נותן בנוסף למידע שוטף על מוקדי פריחה, גם המלצות על אתרי ביקור מעניינים על פי השינויים העונתיים, ובהתאם לצרכים של הפונה.

שירות זה פועל במועדים שצויינו בכתבה, להוציא את יום ה', בו הוא פתוח בין השעות 09:00–13:00 ו־15:00–18:00. מספר הטלפון של „מודיעין טבע" הוא 03–375222.

דליה דרומי
דוברת החברה להגנת הטבע

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

נגד טיוח

החלטת הקבינט אתמול למנות ועדת בירור לפרשת פולארד, היא בלי ספק תוצאה של לחץ ציבורי בישראל, לא פחות מהלחץ מארה"ב. דוגמא מובהקת לכך היו דבריו של מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם (בתמונה) שנטל את רשות הדיבור במסגרת הדיון על הצעת אי אמון לממשלה השבוע וכינה את ההזדמנות כשירות לדמוקרטיה הישראלית. עברנו שלוש פרשות קשות – אמר – פרשת השב"כ, פרשת אירן, ופרשת פולארד, והעלנו לדרגת ערך את האיסור לחקור. וכל זה בשם הביטחון... הוא הדגיש שלוש נקודות בסוגיה מעילה באמונו של הציבור הישראלי, ערעור האמון של העם היהודי בישראל, ומעילה באמונה של ארה"ב, וגורלם האישי של בני הזוג פולארד. מפי דובר מרכזי של מפלגת שלטון אלה דברים בוטים התואמים לדעת הקהל.

טרפיה קבוצתית

עשרות ראשי עיירות הפתח, מאופקים שבנגב ועד שלומי ונהריה בגליל טרחו השבוע לבוא לכנס נוסף, הפעם עם ראש הממשלה, יצחק שמיר במגדל העמק, ובמשך שעה ארוכה הם חזרו שוב ושוב, על טענות מוכרות של קיפוח, העדפת התנחלויות היישובים ביו"ש, על מחסור בתקציבי פיתוח ועוד: „הכנסים האלה שלנו", אמר בכנס עזרא מועלם, ראש מועצת יבנאל, הפכו מזמן למעין „טרפיה קבוצתית" כל שבוע אנחנו נפגשים עם שר אחר ושום דבר לא זז". נציגי ישובי יו"ש בכנס, שלמה קמן מאלפי מנשה ושלמה ואף מקרית ארבע, חשו לא בנוח מול ההתקפה החזיתית של ראש מועצת מעלות, שלמה בוחבוט, שהפיץ בין באי הכנס תדפיס של מאמר שהתפרסם בעתון „נקודה" ובו התקפה חריפה על „עיירות הפיתוח „הנחשלות" הרואות בישובים החדשים ביו"ש את הסיבה לכשלונם..." „...היזהרו מבני עניים", צעק שלמה ואף, המזוקן, שבא לכנס חגור באקדח, לעבר ראש הממשלה: „עוד עשרים שנה אנחנו, בני עיירות הפתח, נשלוט במדינה הזאת". ראש הממשלה הבטיח, ש„הוא שמע בתשומת לב את כל הטענות ואף רשם אותן אחת לאחת". שאול עמור, ראש המועצה המאוחדת, שהוא גם יו"ר הפורום של ראשי ערי הפיתוח הזמין את חבריו – לכנס נוסף, שיתקיים בעוד שבוע בבית ההבראה בנצרת – הפעם עם שר האוצר, משה נסים... כנראה להמשך „הטרפיה הקבוצתית".

יצחק מרידור

הדסה חוגגת

בטקס פתיחת ארועי יובל ה־75 ליסוד ארגון נשות „הדסה" העניק טדי קולק, את עטור עמית ירושלים לכל נשיאות „הדסה" בעבר ובהווה. ותיקת הנשיאות יהודית אפשטיין (92) הגיעה מארה"ב לארוע ובתום קבלת המגילה נשאה נאום תודה נמרץ הוכתה בתשואות כל 2500 חברי המשלחת מארה"ב.

★

בשבת הקרובה יתפזרו 2500 הצירים בכל בתי הכנסת בירושלים, רפורמים, קונסרבטיביים, ואורתודוכסיים לתפילות חגיגיות. ובפורים יתכנסו כל חברי המשלחת יחד עם עובדי מערכת החינוך והבריאות של „הדסה" ויצעדו במצעד ססגוני, בחוצות ירושלים שיכלול כרכרות, פלטפורמות ועליהן בובות ענק.

קרוב לבבות

הדרכת הנוער היא בגדר של שליחות כך התבטא השבוע יוסף קרע, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות בסמינר ראשון מסוגו למדריכים דרוזיים מתנועת הנוער העובד והלומד, שנערך באפעל. „יש לקרב את הנוער הדרוזי לערכי תנועת העבודה" הטעים יוסף קרע ובכך לדכך את ההקצנה בקרב הצבור הדרוזי. יוסף קרע גילה שבכוונת פעילי תנועת הנוער לבדוק תכנית פעולה חינוכית לא רק בכפרי הדרוזים בגליל ובכרמל אלא גם ברמת הגולן שם אין הדרוזים שלמים עם השלטון הישראלי ונוקטים קו לאומני קיצוני.

עודד בר מאיר

פרס לנתניהו

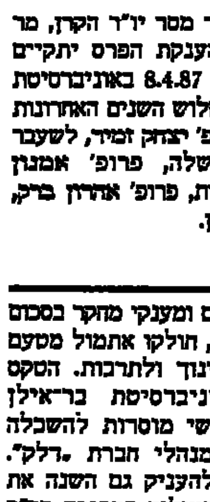

בנימין נתניהו (בתמונה) שגריר ישראל באו"ם הומלץ כחתן פרס צלטנר למשפט וחברה לשנת 1987. הנהלת קרן צלטנר מיסודה של תנועת הזורים בישראל, הפקולטה למשפטים אוניברסיטת תל־אביב, ובתי המשפט, החליטה כי חתן פרס צלטנר לשנת 1987 יהיה שגריר ישראל באו"ם, מר בנימין נתניהו, וזאת על פועלו בכל הקשור לקידום ולמלחמה על זכויות האדם, כך מסר יו"ר הקרן, מר שלמה גרופמן. טקס הענקת הפרס יתקיים במעמד השגריר ביום ר' 8.4.87 באוניברסיטת תל־אביב. חתני הפרס בשלוש השנים האחרונות היו: ד"ר עדנה קפלן, פרופ' יצחק זמיר, לשעבר היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' אמנון רובינשטיין שר התקשורת, פרופ' אהרון ברק, שופט בית המשפט העליון.

מילגות

238 מילגות לסטודנטים ומענקי מחקר בסכום כולל של 310,000 ש"ח, חולקו אתמול מטעם קרן „דלק" למדע, לחינוך ולתרבות. הטקס החגיגי התקיים באוניברסיטת בר־אילן ברמת־גן, בנוכחות ראשי מוסדות להשכלה גבוהה, אישי ציבור ומנהלי חברת „דלק". הנהלת הקרן החליטה להעניק גם השנה את המילגות לסטודנטים הפעילים במסגרת פר"ח (פרויקט חונכות). מטרת הפרויקט היא להצמיד לתלמידים טעוני טיפוח, סטודנטים אשר יסייעו להם בלימודים במשך שנת הלימודים. בין התלמידים הנעזרים בסטודנטים אפשר למצוא גם נערים שעלו מאתיופיה המשתלבים אף הם בפרויקט. כמו כן תומכת הקרן במוסדות החינוך המקצועי בישראל כמו: רשת בתי ספר „אורט" ו„עמל". קרן „דלק" נוסדה בשנת 1961 בשיתוף עם ממשלת ישראל והיא הקרן הפרטית הגדולה בישראל.

שיחזור מגפרורים

אפרים גוטוביץ, פנסיונר מחיפה וליד פולין, שיחזר באחרונה, על פי תצלום, את מחנה ההשמדה בטרבלינקה. את הדגם של טרבלינקה, שתצלומיו ומפתחיו מוצגים בימים אלה במשפט דמיאניוק בבנייני האומה בירושלים, בנה גוטוביץ במשך כשנה (ארבע עד חמש שעות ביום) מ־40,000 גפרורים. הדגם הוצג באחרונה בתערוכה באודיטוריום על הכרמל ותלמידים רבים באו לצפות בו. עתה שוקד גוטוביץ על בניית דגם של בית־המקדש על פי איורים בהגדה של פסח.

את רבבות הגפרורים הדרושים לבניית הדגמים אוספים עבור גוטוביץ ידידים מכל חלקי הארץ.

אריאלה ראובני

לכבודו של טדי

„אני תקווה שיבוא יום וילדים ישראליים וערביים ישחקו ללא חשש ביער זה בשלום ובשלווה". דברים אלו אמר טדי קולק ראש עיריית ירושלים בטכס לציון תחילת נטיעת „יער שלום ירושלים" שנערך ביום ד' אחרי הצהריים על אחת הגבעות הסמוכות לשכונת תלפיות מזרח והצופה אל העיר העתיקה בירושלים. „יער שלום ירושלים" הוא פרי יוזמתו האישית של ליאון דה שליט ורעייתו ואורחים ירושלמיים אחרים שהחליטו, בעקבות גל ההשמצות על ראש העיר טדי קולק לפני מספר חודשים בענין קרן ירושלים, להביע תמיכתם במעשיו ובפועליו הרבים וזאת בדרך לא שיגרתית ע"י נטיעת יער על שמו.

כתב עתי"ם מוסר שבגלל התנגדות ראש העירייה טדי קולק לקריאת היער על שמו, הוחלט שהיער ייקרא „יער שלום ירושלים", לכבוד ראש העירייה טדי קולק. מיוזמה פרטית של קומץ אנשים, הפך הענין לתרומה המונית של כ־3000 עצים מסוגים שונים עבור היער. שטח של כ־15 דונם הוקצה לנטיעת היער שיהיה חלק מיער השלום, הסמוך אליו, למודדות ארמון הנציב.

ביקור עצוב

הכומר יורגן שטריקר, אביה של התיירת מרים שטריקר, שנרצחה אשתקד בישראל, הגיע לביקור בארץ, כאורחו של שר התיירות אברהם שריר. הכומר הגיע לביקור בישראל לאחר שהשר אברהם שריר ערך ביקור בבית הכומר בגרמניה והזמינו באופן אישי לארץ.

בביקור יטע הכומר עצים לזכרה של בתו מרים, שנרצחה בידי מחבל בישראל ויסייר במקומות הקדושים בארץ. הכומר הגיע בלווית משפחתו ומספר אורחים – על חשבון משרד התיירות.

מעניין מהו הסוד אותו לוחש טדי קולק לנשיא חיים הרצוג בעצרת ה־75 להוסדה של הדסה.

המדור נערך ע"י [illegible]

לפני 60 שנה

בגדוד העבודה

אחרי הפירוד בגדוד, נתבטלה פלוגת הגדוד בתל אביב. קבוצת „מתנה" ברחובות נתקבלה לגדוד מתוך הערכה מיוחדת של החלטת הקבוצה להצטרף לגדוד בשעה זו.

באולם הרדיו

מכון הרדיו שע"י חברת העובדים סידר בדירתו החדשה, בקרן רחובות יבנה־מונטיפיורי, אולם רדיו לקהל, באולם 40 מקומות ישיבה. בכל ערב 2 חליפות־שומעים. הביקור הולך ורב. בין המבקרים גם ערבים.

משלוחי הנשק מרוסיה לגרמניה

בישיבה סוערה של ועד ענייני החוץ ברייכסטאג הגרמני הודה מיניסטר ההגנה גסלר, בתשובה על האשמות הסוציאליסטים, כי הצבא הגרמני קיבל מרוסיה משלוחי שראפנלים ושאר תשמישי יריה. גם אירונים צבאיים מתוצרת רוסיה נמסרו לגרמניה.

דבר

לפני 40 שנה

בית הדין העליון מאשר גזירת השילוח

שוב ניתן לנו הלקח שלא בזכות משפטי יסולקו גזירות־שילוח עולים יהודים מחופי ארץ ישראל. בית הדין העליון אישר אתמול שוב את פקודתו של הנציב העליון לגרש לקפריסין את עולי „חיים אל־רוב" בפקודה חוקית.

מהומות והרוגים בטריפולי

בירות. 300 איש נאסרו לאחר המהומות שאירעו אתמול בטריפולי שבלבנון, שבהן נהרגו 16 איש ולמעלה מ־60 נפצעו לאחר קבלת הפנים שנערכה לקאוקג'י, מי שהיה מנהיג הכנופיות בארץ ישראל.

מן השמים נלחמים באנגליה

לונדון. מחצית פועלי לונדון לא יכלו ללכת הבוקר לעבודה בגלל נתוק התחבורה בשל הקור.

חן המקום

צבי אילן

שבילי דור

אתה רוצה כמה שעות, יום, של קורת רוח, לך לנחשולים. בכל מקרה תהנה, בטיול בתל, בחוף המפורץ, באיים המתחברים, במזגגה. אך אם תפגוש את קורט, וכדאי שתבטיח זאת מראש, מובטחת הנאה כפולה ומכופלת. אני כותב זאת על סמך ידע אישי טרי. הייתי לפני כמה ימים עם קבוצה במקום. היה יום סוער והזדות לאנשי המרכז במזגגה, הוזהלי"ת, ישראל וקורט, חברי נחשולים המופקדים על המקום, היתה הרגשה שספינתנו הרעועה הגיעה לחוף מבטחים. קורט עשה לנו אחר־צהריים כה מעניין, כה מצחיק, כה מלמד. מקום ואדם בלתי רגילים.

בדור־נחשולים יש כל מה שצריך ורצוי שיהיה בכל מקום: יש תל הנחפר במסירות ובהצלחה, עם משלחות גדולות, בידי פרופ' אפרים שטרן. יש מוזיאון של ממצאי החפירה בקירבתו. יש מוזיאון לממצאים תת־ימיים וכל אלה תחת קורת־הגג של בנין המזגגה. זה בניין גדול, מרשים בצורתו, שהלך ונחרב, ואחר מהודייו שימש באורווה, עד שבא התייר קורט לפני כתריסר שנים, נשבה בקסמי נחשולים, נשא אחת מבנותיו, הקימו בו יחד בית, ובמקביל החל בונה דולורווה של שיקום המזגגה. זה הבנין בו חשבו בשנות התשעים של המאה הקודמת להקים בית חרושת לבקבוקים עבור היקב בזכרון יעקב, ולכלי זכוכית נוספים. הרעיון של הבארון היה נכון, ליצור את כל מעגלי הייצור באיזור אחד – כלומר גידול ענבים, הפקת יין בזכרון, וייצור בקבוקים מחולות החוף הסמוך, בו יוקם גם נמל. המחשבה הקדימה מעט את זמנה ולא לוותה במחקר הולם, שהיה מראה כי החול במקום אינו מתאים. מאיר דיזנגוף הקים את המפעל ועמד בראשו. התלאות היו רבות, נאלצו להביא חול מבלגיה, למפעל לא היתה זכות קיום כלכלית והוא נסגר. ציון דרך בתולדות התעשיה והישוב, אף אם נכשל. שרידים של המפעל ותוצרתו מוצגים בבנין המזגגה ששוקם. במקום מצוי גם בסיס יחידת הפיקוח התת־ימית של אגף העתיקות, דהיינו שלי וקסמן וקורט רווה. במקום מוצגים מימצאים מפעולתם – אוסף עוגנים וכדים, אוסף ציוד ותותחים מימי נפוליאון ועוד. בנוסף לכך מצוי במקום המוזיאון עשיר־המימצאים הנאים של תל דור וחדר הרפאות של כלי החרס, המאפשר לאדם לראות (בימי חול) כיצד נעשית עבודה זו.

קורט רווה בפתח המזוגגה

הגישה למקום היא מבית ההארחה של נחשולים. שעות הפתיחה הן שמונה עד אחת כל יום חול ועשר עד שלוש בשבת. הכניסה בתשלום. טל. המזגגה, לתיאום סיורים קבוצתיים, 063־90950. במקום ניתנת הרצאה בליווי שקופיות וסרט וידיאו בנושא ארכיאולוגיה תת־ימית והפירות תל דור. קורט עושה זאת, ועושה זאת טוב מאוד. הוא כובש אנשים לענין אהבת הארץ ותיקה, שוחט פרות קדושות, בהומור ובעברית מאוד מיוחדת, עם צ'זפר מיוחד – תיאור גילויי הסירה הרומית בכינרת. ההדרכה במקום ניתנת גם בשפות זרות.

במקום נותנים הדרכה כיצד להגיע לתל דור, הנמצא בצידו השני של נחשולים. אם דרך החוף, או ממגרש החנייה ליד שער המשק וברגל אל התל, עבור בקירבת הכנסיה הביזאנטית שנחשפה לרגלי התל. בתל ניתן לראות את כה שחשפה משלחת האוניברסיטה העברית – מערכת החומות ומגדליהן, את הרובע ההלניסטי, הבנוי בצורה מתוכננת. זאת בצד הצפוני של שטח החפירה המזרחי, את איזור השערים הקדומים, בדרומו של שטח חפירה זה. בצד הדרומי של התל רואים שטח חפירה באיזור של מחסנים, שהיה קשור כנראה בנמל העתיק בו השתבחה דור. בצד מערב, לנוכח החוף, מצויים שרידי המקדש שנחשף בזמנו ועתה מרחיבים את השטח הנחפר. אפשר ללכת גם לצפון התל, אל שרידי התיאטרון שנחשף בעבר, ואל החוף שממערב לו, כן נראים שרידי מספנה עתיקה. רק לאחרונה מצא הצוות התת־ימי עדות ראשונה לקיומו, כנראה, של נמל שני, צפוני, של דור הכנענית. טיול נעים.

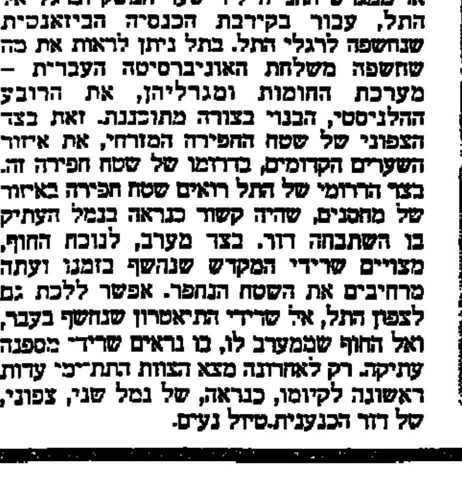

ותותח מימי נפוליאון שנמשה במימי דור

היה צודק

(סוף מעמוד 7)

אצל ידידיהם, מאזינים לשיחותיהם ומסמנים מיקרופונים בחדריהם, לא צריך להרחיק עד להקצנה, המתאר קנוניות של „בני־הדודים" ונגדם. די לקרוא את זכרונותיו של טייס „יו־2" פראנסיס פאוארס. במשפטו במוסקווה הוא שיקר והכחיש שטס אי־פעם מעל ברית המועצות, אבל אישר שטס מעל ישראל וצילם את הכור בדימונה. פאוארס כתב, כי חשש ממיני־סקנדל, הנלווה לסקנדל הגדול, אם יוודע כי ריגל לא רק אחר הרוסים והמצרים של נאצר, אלא גם אחר ישראל הידידותית. חוגים ישראליים מספרים על עוד עקבות של שירותי הביון האמריקאי שמצאו, אך איש עדיין לא מצא שהאמריקאים גייסו את איסר הראל, את צביקה זמיר, או את מישהו מעוזריהם שבשירות פעיל, כדי לרחרח מאחורי פרגוד הביון הישראלי. אילו התגלה מעשה שכזה, כלום היינו שותקים? האם היינו שותקים אילו איש הקשר של החפרפרת היה מתמנה למנהל רשות עמק טנסי, החברה הממשלתית האמריקאית הגדולה ביותר?

כבר קרה שנאלצנו לדרוש מדיפלומט זה או אחר שיתנדף, מאחר שתחב את אפו יותר מדי לעומק התבשילים שלנו. אולם תחיבת־האף אינה גיוס קצין־ביון ישראלי. גיוס קצין־ביון במדינה ידידותית הוא עבירה שעליה נותנים כרטיס אדום, לא צהוב, וכזה האמריקאים אמנם שלפו לנו. ואנחנו? אנחנו צעקנו: „השופט ברוגזה".

כל זה לא היה קורה לנו אילו שמרנו על כללי המשחק. מאז מנחם בגין שכחנו אותם. מי שביקש לשמור עליהם, מוקיעים אותו כיפה־נפש, אם לא כבוגד. האם כבר מפירים חוק־נוהל, אין זה חשוב במיוחד אם מפירים אותו בחכמה או בטיפשות. הטיפשות היא בעצם הנסיעה בצד שמאל של הכביש, אפילו נוסעים בהילוך שני.

עמדות ועגבניות

(סוף מעמוד 7)

המעשי – בניית הארץ וצמיחתה הכלכלית – אלא בצורך בשינוי איכותי בחברה הישראלית, הנמצאת בתהליך של הקצנה פוליטית ודתית; הוא מציע, הסביר, שאם יעלו לארץ מאה אלף יהודים בעלי השקפת־עולם ליבראלית תהיה לכך השפעה משמעותית על המערכת הפוליטית ויהיה סיכוי לבלום את תהליך ההקצנה הדתי־לאומני העובר על ישראל.

לצעירים האמריקאים ברור כי הפדרציות היהודיות שלחו אותם לישראל לא כדי לשכנעם לעלות לארץ אלא כדי להכשירם לעמדות מפתח בקהילתם. בעת שהותם בארץ נשלחה אליהם חוברת מיוחדת ובה פירוט האפשרויות לבחירת קריירה מקצועית במסגרת הפדרציות היהודיות, לרבות מלגות לאוניברסיטה. רבים מהם מודים שאין בכוונתם לעלות לישראל ויעדיפו להיות מנהיגים יהודיים בקהילתם, אך יש המהססים ומבקשים חיזוקים מצד הישראלים. אחד מחברי הקבוצה מודה, כי לשיחה עם בני גילו מישראל תהיה חשיבות מכרעת בגיבוש החלטתו.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
למד – בראלי 18 תכנית ל' – 423869
סניסט – אבן גבירול 83 – 246003

ירושלים
מרי פלוס – בר־אילן 2 – 822237

חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312

פתח־תקוה
פינסקר – פינסקר 2 – 910505

בני־ברק – רמת־גן
פרינץ – רבי עקיבא 162 בני־ברק – 796324

בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' וערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
ירושלים – 02־227171
בחיפה – 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4738/184
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 46 בגוש 6757 רח' מסילה מס' 18 חולון הכוללת מתן הקלה ב א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 1,095 מ"ר בכל הקומות 6 קומות.
ב. לכל הדירות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
[illegible]
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 239952

לנשף, בלי מסיכות

הם לא התכוונו, מעצבי האופנה העילית מפאריס. אבל יצאו להם כמה תלבושות שבהחלט אפשר לחשוב עליהן כמתאימות (לרעיונות, לפחות) לנשף פורים עליז.

לאנון

פייר קארדן

לאוי פרו

גי לארוש

שורשים לפורים

„סטורי" פיקנטי – או סיפור המאבק הנצחי בין גויים ליהודים; כך או כך, זהו חג שבו מותר להתפרק מנורמות המוסר ודינים מגבילים. מהם מקורותיו, מניין מנהגיו: מדוע מתחפשים? למה שולחים מנות? מה אוכלים? על כל אלה מספרת פרופ' עליזה שנהר, חוקרת פולקלור מאוניברסיטת חיפה

מאת יוסף מיכלסקי

רוב החגים היהודיים והנוצריים יונקים משורשים מאגיים ומיתיים קדומים ורק בתקופות מאוחרות יותר הם הועשרו או קלטו הסברים דתיים ולאומיים־היסטוריים. יחד עם זאת, פעלה השפעה הדדית בין החגים היהודיים לנוצריים, והשפעה זו באה לידי ביטוי גם בחג הפורים. בהקדמה זו פותחת פרופ' עליזה שנהר מאוניברסיטת חיפה את הסברה על חג הפורים, על מקורותיו ועל מנהגיו.

אכן, מוצאו של החג במאה הרביעית לפני הספירה בפרס, וקיימות מאותה התקופה עדויות להתכתבות בין מרדכי ואסתר לבין חכמי ארץ ישראל שסירבו, בזמנם, להנהיג את פורים כחג חדש. קל יותר להבין את סירובם של חכמי ישראל אם לוקחים בחשבון שפורים הינו החג היחיד שנסיבותיו מתרחשות מחוץ לגבולות ארץ ישראל ושחגיגת פורים היא בעצם חגיגת נצחון על הגויים. הצעת מרדכי ואסתר נראו, קרוב לוודאי, קצת מסוכנות ועוררו היסוסים בקרב קובעי ההלכה בארץ ישראל. אך למרות זאת „אושרה" לבסוף מגילת אסתר ככשרה להיכלל בכתבי הקודש וזאת על אף האופי „החילוני" שלה, שגרם גם הוא כאב־ראש לחכמי ישראל בטרם החליטו מה שהחליטו.

פרופ' עליזה שנהר מדגישה כי בסופו של דבר סיפור מגילת אסתר הוא סיפור אופייני של חצר מלך מזרחי עם אלמנטים של אינטריגות, הרמון, סריסים, מנה דגושה של מין, בקיצור „סטורי" פיקנטי שלא מתיישב דווקא עם רוח סיפורי המיקרא. יחד עם זאת נתפסה מגילת אסתר כבעלת משמעות מיסטית־נצחית משום שהמן הוא סמל של צורר אנטישמי, הוא דמות טיפוסית של שונא יהודים הנאבק בהם ולכן הוא מוגדר „אגגי".

במילים אחרות: למגילת אסתר תכונות של מטבע בעל שני צדדים – אפשר לראות בה קונפליקט נצחי בין יהודים וגויים או אגדה מפולפלת מזרחית. במשך השנים דאגו חכמי ישראל למצוא את המשמעויות המוסריות, הדידאקטיות־לאומיות של הסיפור ולטשטש את הרובד הפיקנטי שלו.

ולמרות הכל, פורים הוא חג

צלחת מעוטרת למשלוח מנות

בעל רובד דתי חלש למדי. משום כך גם אנשים חילוניים אוהבים אותו. אין בפורים הגבלות דת האופייניות לחגים אחרים, ההיפך הוא הנכון: מותר ליהודי לשמוח בפורים, לאכול ולשתות ככל העולה על רוחו. הדבר אפילו מומלץ.

כאשר שואלים ילדים בבתי ספר „מה זה פורים" הם עונים שהכוונה לחג תחפושות. תחפושת אסורה לפי ההלכה אך באשר לחג זה, השכילו חכמי ישראל להפעיל מנגנון פסיכולוגי מתוחכם מאוד ש„עובד" בפולקלור של עמים במובן אוניברסלי: כאשר דת מחייבת איסורים ושמירה על נורמות מאוד מחמירות, רצוי וחשוב לתת לאנשים אפשרות של פורקן, בצורה מבוקרת, ו„ישחררו את הקיטור". פעם בשנה נותנים להם אפשרות להשתכר, להשתדל להפר איסורים שהם בחזקת „טאבו" בתחומים שונים, לנהוג בניגוד לנורמות. למחרת היום הם ישובו להיות ילדים טובים שיודעים את מקומם. שיטה זו פועלת גם אצל הגויים, בתחומי דת ובתחומים אחרים. באנגליה, למשל, פעם בשנה נוהגות נשות החברה הגבוהה להתחלף בתפקידים עם המשרתות שלהן.

פרופ' עליזה שנהר אומרת, שהמנהג להתחפש בפורים התחיל קרוב לוודאי באירופה, בימי הביניים, וזאת בהשפעת הקרנבלים הנוצריים שמבחינת התקופה הם נערכים לקראת סיום החורף. מטרת הקרנבל המקורי היתה „הפיכת הסדר לשם שמירת הסדר" וכאמור העקרון הזה תפס גם אצל היהודים. מנהג ההתחפשות עבר אבולוציה. בתחילת דרכו נהגו תלמידי ישיבות ללבוש את מלבושם בצורה הפוכה, למשל להתהלך עם מכנס מופשל או לעטות מעילים עם צידם הפנימי כלפי חוץ. במרוצת הזמן השתכללה השיטה, בעיקר אצל יהודים לא חרדים. אם בקרנבל התחילו לבחור ב„מלך ליום אחד", לרוב בחור שנחשב לליצן, בחרו בחורי ישיבות „רב ליום אחד" לא מוצלח וכדומה. כאילו ביקשו לרמוז, שבאותו יום החג אין סטאטוס חברתי, מותר לשכש את המגבונים הנוקשים של החברה. החלו לתת גם דרור ללשון. כולות התופעה למצוא

המן ועשרת בניו תלויים על העץ; דף שלם מאוייר מתוך „חומש דה־קסטרו", כתב־יד נדיר מגרמניה, משנת 1344. ליד כל בן, המופיע בתלבושת שונה ובצבעים שונים – כתוב שמו. רק שני תיאורים דומים נוספים מתקופת ימי הביניים על נושא זה קיימים בעולם

לתחפושות רמז במגילת אסתר, ואמנם מצאו אותו במלה „ונהפוך". כאילו מלה זו משמשת קו מנחה של המגילה.

ה„רב ליום אחד" היה מחוייב לשאת דרשה מפולפלת ובה אלמנטים של דרשה אמיתית – באופן פארודיסטי־סאטירי.

התחפושות לה, כאמור, בשתייה ובסעודה דשנה, שמחה של ממש כאשר הדגש הושם על אכילת מאכלים אופייניים לחג – הכוונה לאכילת אבר מגופו של המן. למנהג הזה יסוד מאגי ברור – יהודי מצרים אוכלים „עיני המן" ואילו יהודי אירופה „אזני המן". הפרג שבעוגיות „אזני המן" נוסח אירופה בוודאי אומץ כמסורת משום שבשפת האידיש פרג הוא „מאן", מלה הקרובה בצלילה למלה „המן" כפי שהיא נהגית באידיש.

מנהג אחר הוא לאכול תרנגול הודו בפורים. יש האומרים, שבכך רוצים להדגיש שלמלך פרס היה שכל של תרנגול בעוד שאחרים טוענים שמקור המנהג בעובדת שליטתו של המלך בשטח שהשתרע מהודו לארץ כוש.

מאכל פורים נוסף הוא „קיטניות", אותן שמים בקצה של שולחן הסעודה כדי להדגיש את דבקותה של אסתר במצוות הדת היהודית: הרי לא יעלה על הדעת שאסתר אכלה טריפה, לכן היא הסתפקה ב„קיטניות".

מנהג מעניין אחר נוגע ל„מחיקת" המן מהעולם הזה. בתקופות הקדומות נהגו היהודים לכתוב את שמו של המן על שתי אבנים והיו משפשפים אותן עד למחיקת השם. בתקופה מאוחרת יותר המציאו את הרעשנים, שתפקידם עד היום הזה גם הוא „למחוק את שמו של המן" בעזרת הרעש הגדול כל אימת שמזכירים את שמו. יהודים דתיים נוהגים להכות על שולחנות או על כל חפץ אחר בשעת קריאת המגילה השמעת השם הארור. מהרעשנים – עברו לקפצונים – וכמובן והדיד עוד נטויה.

בקהילות יהודיות בצפון־אפריקה ובאסיה נהגו להכין בובה בדמות המן ולשרוף אותה. במקומות שונים בארץ נוהגים הילדים לעשות זאת עד לעת האחרונה.

המנהג לשחק משחקי פורים הוא מאוד עתיק ומוזכר כבר בתלמוד כ„משוורתא דפוריא". פרופ' עליזה שנהר מציינת שטרם רוכזו הוכחות למקורות המשחקים האלה. אולם כבר בתקופה הקדומה לבשו משחקי פורים אופי לא־רציני.

במגילת אסתר מוזכרים את משלוח המנות. מנהג זה נובע מהבנת החשיבות הסוציאלית של חג הפורים: אם מעוניינים ליצור לתקופה מוגדרת – של יום אחד – מצב של שיוויון, צריך לאפשר גם לעניים לחגוג, לערוך את הסעודה וכיוצא בזה.

ה„פורימשפיל" הינו מונח אידישאי אך למעשה בכל עדות ישראל נהגו לערוך את המשחקים האלה. ההלכה אוסרת על יהודים כתיבת מחזות ועריכת הצגות, אולם הצגות פורים מותרות – כיוצא מן הכלל. מחזות אלה מבוססים על מקורות מיקראיים, למשל „סיפורי יוסף" ואחרים. ההצגות לוו תמיד בשירים ובשתיה.

חג הפורים הוליד גם אומנות עממית יפה, כתב־יד ומגילות אסתר מעוטרים, חפצים שונים כגון קערה מיוחדת למשלוח מנות מעוטרות בדמויות פרחים וציטוטים מהמגילה. אפשר למצוא רעשנים מקושטים, כוסות מיוחדות ל„רב של יום אחד" ועוד. בקיצור, האמנות היהודית העממית ניצלה יפה את הסרת ההגבלות הדתיות בכל הקשור לחג הפורים.

ראוי עוד לציין את מנהג ה„עדלאידע" המקובל בארץ. מעטים יודעים שמלה זו הינה צירוף של אותיות הקשורות במשפט „עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

מסיכת הפלאים של „הפמיניסטית" הראשונה

לילית, מלכת השדים, קווים לדמותה

מאת ניצה גורביץ'

את סיפורה המרתק של השדה לילית, מלכת השדים, אפשר היה לשמוע מפיו של פרופסור דב נוי, במסגרת הרצאה שנתן באוניברסיטת תל־אביב: „אגדת לילית והתנועה הפמיניסטית היהודית בארצות־הברית". היתה זו אחת ההרצאות שנכללו בכנס של האגודה הישראלית לאנתרופולוגיה שהתקיים לא מכבר בבית התפוצות.

על־פי המדרש „אלפא ביתא בן־סירא" מימי הביניים, הסביר פרופ' נוי, לילית, אשתו הראשונה של אדם הנקראת גם „חוה הראשונה" במקורות קדומים, נבראה במקביל לאדם. זמן קצר לאחר מכן עזבה אותו בגלל בעיות שבינו לבינה. באותו מדרש מסופר, בין השאר, כי אדם ראה עצמו תמיד עליון על אשתו, מה שהתבטא גם בתנוחת המשגל. לילית שתפסה עצמה שוות־זכויות לגבר, לא הסכימה בשום אופן לתנאי. היא דרשה מאדם שינוי בתנוחה: כיוון שתביעתה לא התקבלה על דעתו, עזבה אותו לילית בודד לאנחות. כאן נכנס סיפור בריאה מספר 2. האשה השניה, הלא היא חוה, נבראה באופן אחר: מצלעו של אדם, איבר הנחשב נחות.

אך אגדת לילית לא מסתיימת עם בריאת חוה. היא לובשת ופושטת צורות, חודרת אל תחומי האמונה והמינהג העממי. בין השאר הפכה לילית גם לשדה, מלכת השדים, כיוון שנישאה לאשמדאי מלך השדים. מכאן היא נתפסת כמסכנת את הגבר בפיתוייה, את אשתו בהתנכלויות, ואת התינוקות היא חוטפת והורגת – אם לא נשמרים מפניה.

זמן מה לאחר שחוה נבראה, ממשיך המדרש, ביקש אדם מבוראו להחזיר לו את לילית. ויעבור אדם ראשון בתפילה: ריבונו של עולם... האשה שנתת עימדי ברחה ממני."

הקדוש־ברוך־הוא שלח שלושה שליחים מלאכים לשדל את לילית, אך היא סירבה לחזור וככל הנראה אף נאבקה עם המלאכים ולבסוף ברחה לים־סוף, מקומם של השדים. לאחר משא־ומתן ממושך, חתמה לבסוף לילית על שיר בו התחייבה לא להזיק לתינוקות בכל מקום שבו תראה את תמונת שלושת המלאכים. זהו סיפור לילית על קצה המזלג.

את ההגנה בפני לילית מבטיחים, עד היום, קמעות שבהם מצויינים שמות שלושת המלאכים – והם: סנגנסנוב, סנסוני, סני – וציוריהם מוטבעים בהם. ניתן לרכוש אצל כותבי קמעות וסופרי סת"ם.

סופרים וחוקרי פולקלור רבים עסקו בנושא לילית. פרופסור גרשום שלום הקדיש התייחסות נכבדת לנושא לילית במסגרת מחקריו, ביניהם העוסקים באלוהות הנשית.

בכיוון המחקר הפסיכולוגי מוסברת ראיית השד כיצור דמוני, כנותן ביטוי לפחדים, ולילית עצמה כסמל לעימותים שבינו לבינה. כמו כן מסבירה דמות זו התנהגויות שונות של האשה במצבים שונים: פיתוי, הרהורי עבירה ועוד.

מקורות היסטוריים ארכיאולוגיים ללילית נתגלו במימצאים ארכיאולוגיים מהמזרח הקדום. המימצאים כוללים קערות מאגיות, שבהן מופיעה דמותה של לילית מוקפת טקסט של השבעה, הציורים מבליטים חלקי גוף נשיים מובהקים ולעיתים גם נוסף שיער ארוך.

בשנות השבעים של המאה הזו היתה לילית בשיא הפופולאריות שלה בקרב קבוצות פמיניסטיות יהודיות בארצות־הברית. ב־1976 יצא לאור בטאון הפמיניסטיות היהודיות ושם קורא לו: „לילית". בחוברת הראשונה של בטאון זה התפרסם מאמר ושמו: „השאלה של לילית". לאחרונה ירדה הפופולאריות של מלכת השדים. ב־15 הגליונות האחרונים של הבטאון אפשר לראות שהנושא כמעט נעלם.

פרופסור נוי מסביר את ירידת ההתעניינות בלילית בכך שהתנועה הפמיניסטית היום משלימה עם מסגרת המשפחה היהודית. הנשים דואגות לשיוויון זכויות, אך בתוך המשפחה ולא מחוצה לה, כפי שהיה קודם לכן.

ולילית, שוב, נאלצת לפנות את מקומה...

דני, רותי והמגילה

ספר לילד

מאת מאיר בראלי

„הרפתקה במסכת" מאת אפריים סידון, בלוויית איורי פלסטלינה של רוני אורן הוא השלישי בסדרה של „אגדות למגינים". קדמו לו „אגדה של הגרדי" ו„אגדה של סביבון". השם הנוסף של זה שלפנינו הוא „אגדה של מגילה". הוצאה ר. סירקיס.

עלילת הסיפור בנויה על מרבד קסמים שהטיס את דני (המספר) ואת אחותו רותי אל שושן הבירה. המרבד תוסיעו עבור לא רק את המרחק מישראל לפרס, אלא גם נסעו בזמן והגיעו לשושן ממש לפני האירועים שלזכרם אנו חוגגים את פורים. דני ורותי השתתפו באורח פעיל בשינוי כיוונם של המאורעות שאנו מכירים מהמגילה.

הסיפור קצת מתוחכם מדי לטעמי ונדמה לי שזה יהיה גם יחסם של רבים מהילדים שיקראו אותו. כל מי שניסה לשנות את סיפורי התנ"ך לא שיפר אותם, וזכורים לי לרעה, כדוגמה, עוד מבית־הספר, „שירי תפארת" מאת נפתלי הרץ וייזל. לכן סיפורי פורים שנכתבו בתקופת הזוהר של ספרותנו במזרח אירופה

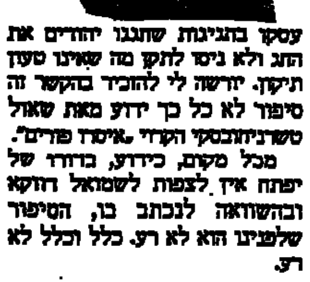

עסקו בהגיגות שנהגו יהודים את החג ולא ניסו לתקן מה שאינו טעון תיקון. ירושה לי להזכיר בהקשר זה סיפור לא כל כך ידוע מאת שאול טשרניחובסקי הקרוי „איסרו פורים".

מכל מקום, כידוע, בדורו של יפתח אין לצפות לשמואל דווקא ובהשוואה לנכתב בו, הסיפור שלפנינו הוא לא רע. כלל וכלל לא רע.

עדלאידע

הידעתם כי הסתדרות הנשים הציוניות „הדסה" נוסדה לפני 75 שנה? הידעתם כי היא נוסדה בפורים? ובכן, כן – ולכן היא קרויה הדסה, בשמה השני של המלכה אסתר, גיבורת המגילה.

ולכן, לרגל יובל־היהלום זה חוגג הארגון בירושלים, שבעה ימים, במספר רב של אירועים ובמתן עיטור הכבוד „עמית ירושלים" לכל נשיאות הארגון בעבר ובהווה, החיות עימנו היום וכן לגב' אסתר רייפנברג, ותיקת הפעילות במועצת הדסה בישראל.

תקבלנה את העיטור מידי טדי קולק: יהודית אפשטיין, רבקה שולמן, ד"ר מרים פרויגר, לולה קימרסקי, שרלוט גייקובסון, רוז מצקין, ברניס טננבאום, פרידה לואיס וכאמור – אסתר רייפנברג.

האירועים, שהחלו כבר ביום א' השבוע, כוללים הנצבת מחלקת ללימודי מחשב במכללת הדסה, פתיחת תערוכה מיוחדת „75 שנות הדסה" בבית התפוצות; טקס פתיחה חגיגי במעמד נשיא המדינה ומכובדים אחרים; קונצרט חגיגי, הפנינג ועוד. לציון החג תקיים משלחת־ענק של הדסה מארה"ב – 2500 חברות ובני משפחותיהן – מצעד ססגוני עם הפתעות, שייצא ביום ב' בשעה 14.00 מבנייני המוסדות הלאומיים בירושלים אל גן פעמון הדרור. בצעדים יחד גם עובדי מוסדות הדסה ותוביל את המצעד בכרכרה מיוחדת, שבה יישבו טדי קולק ורות פופקין, נשיאת הדסה.

שבוע הדסה יינעל ביום ג' הקרוב בטקס שייערך בבנייני האומה בירושלים בהשתתפות ראש הממשלה.

מאכלים בתחפושת

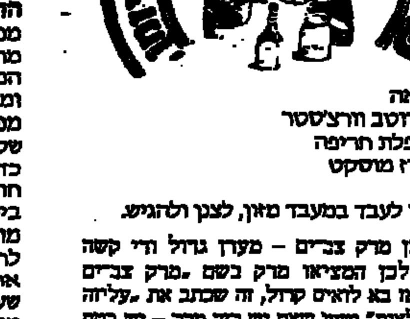

תחפושת, פירושה שמשהו מתיימר להיות משהו אחר – „רמבו", „מלכת אסתר" – ואפשר אפילו לעטר זקן, לצבוע את הפרצוף בכחול, לחבוש כובע ולהתחפש ל„הרדוס". התחפושת במאכלים נוצרה בעיקר בתקופות מצוקה, כשהיה חוסר במצרכים ולכן ניסו לתת להם טעמים אחרים כפיצוי על מה שלא ניתן בזמנו להשגה. תקופת הצנע של ראשית המדינה יצרה שורה שלמה של תחליפי מאכלים, או מאכלים בתחפושת ומה שמעניין הוא, שאם מתייחסים אליהם תוך התעלמות מהתחפושת, אפשר אפילו להנות מהם.

סידרה של מאכלים „מחופשים" אפשר למצוא בספרה של הגב' ליליאן קורנפלד „הבישול הטוב – מזרח ומערב". להזכיר אחדים מהם: קישואים בטעם מוח, קישואים בטעם רסק תפוחי עץ (ברוך...), חציל בטעם כבד (אז, כנראה, היו מחירי הירקות זולים ממחירי הבשר), חציל כתחליף לבשר, קביאר מביצי דגים סתם, ממרח קביאר מזיתים שחורים וממרח כבד משמרים.

ממרח זה נמכר עדיין בשם ממרח־צימחוני וכדאי לדעת כיצד להכינו בבית.

ממרח כבד משמרים

4 כפות שמרים
1 כוס חלב
1 ביצה קשה מרוסקת
½ כוס פירורי לחם
מלח, פלפל
1 בצל מטוגן
שמן לטיגון

ההכנה:
מוסיפים את פירורי הלחם לבצל המטוגן, לחלב ולשמרים ומרתיחים תוך בחישה. מוסיפים את הביצה, מבשלים עד שנקרש ומגישים קר.

הערה: אפשר להוסיף לכל זה כף רסק עגבניות וכמה טיפות טבסקו.

משהו מתוחכם יותר הוא תחליף ל„פטה דה פואה גרא" – מימרח כבד אווז ומיועד לאלה שמחסרון כיס לא יכולים להנות מהמקור. ההכנה פשוטה למדי ובאשר לכשרות – הדבר בידיכם.

„פטה דה פואה גרא"

500 גר' נקניק כבד
100 גר' גבינה לבנה שמנה (9%)
4 כפות מיונז
1 כף חמאה
½ כפית רוטב וורצ'סטר
קורט פלפלת חריפה
קורט אגוז מוסקט

ההכנה:
למעוך או לעבד במעבד מזון, לצנן ולהגיש.

ויש כמובן מרק צב"ים – מעדן גדול ודי קשה להשיגו. לכן המציאו מרק בשם „מרק צב"ים מחוקה" ואז בא לואיס קרול, זה שכתב את „עליזה בארץ הפלאות" וטען שאם יש כזה מרק – יש בטח גם חיה כזו והקדיש לה ולמשפחתה עמודים מספר בספרו. מרק זה מוכן מבשר והוא כשר בהחלט.

„מרק צב"ים מחוקה"

בשר מראש עגל שלם (או 2 ק"ג בשר ראש) מפורקים ומנוקים, מושרים שעתיים במים
4 ליטר מרק עוף (אפשר מאבקה)
ירקות קצוצים דק: 1 גזר, 1 בצל, 4–5 גבעולי סלרי
ירקות למרק – כל מה שהולך
רביכה לבנה מ־4 כפות קמח ו־4 כפות מרגרינה
100 גר' חזה אווז מעושן
מלח, פלפל

ההכנה:
מניחים את הבשר בסיר, מכסים ב־3 ליטר מרק, מוסיפים את הירקות הקצוצים וירקות המרק, מביאים לרתיחה, מסלקים את הקצף ומבשלים כשעתיים וחצי.

מפנים את הבשר – חותכים לחתיכות בעובי של כ־½ ס"מ ומניחים עליו מגש עם משקולת כדי לסחוט את הנוזלים. כשהבשר מתקרר חותכים אותו לחתיכות קטנות. שומרים. בינתיים מכינים את הרביכה בסיר נפרד, מוסיפים את ליטר המרק הנותר, מביאים לרתיחה, מוסיפים את חזה האווז, מנמיכים את הלהבה ומבשלים תוך כדי בחישה כ־1½ שעות.

מוסיפים את המרק שבו התבשל בשר־הראש ומביאים לשולחן.

מרק זה ניתן להכנה יום קודם ואפשר לחממו שניים־שלוש פעמים. הוספת כוס יין אדום למרק לפני ההגשה רק תשפר את טעמו.

מכבדים את בעלת הבית ברעשנים. מגיע לה.

חפש את ההבדלים

לפניך שני בקבוקי פלסטיק זהים בצורתם. צבעו של האחד (השחור־לבן מימין) צהוב ושל רעהו (השחור־לבן משמאל) – לבן.

אבל...

על שניהם כתוב באדום, באותיות גדולות „סוד" ובקטנות יותר – „שמפו לטקסטיל" על השמאלי ו„רב שימושי" על הימני.

אין לי מושג מה יקרה אם תכניס את ה„רב שימושי" לדלי של כביסה או להיפך, אבל ברור לי שלא לזה התכוונה חברת „סמך"...

היא משווקת את הצהוב כחומר ניקוי ב־3.02 ש"ח ואת הלבן כנוזל לכביסה ביד ב־2.95 ולא להיפך. בשום אופן לא להיפך...ואף ש„פורים בשער" ו„משנכנס אדר וגו'" למה לבלבל את הקליינטה??

למה?!

פורים שמח!

איזי לונג

ממליץ ולהיפך

איך להתחפש לד"ר פישר

לך לחנויות המובחרות.
קנה בקבוק אל־סבון „קמיל בלו" 500 מ"ל.
חפש היטב.

אם מצאת מדליון של זהב טהור 24 קרט שערכו כ־250 דולר שהוכנס ל„קמיל בלו" על ידי החברה היצרנית, ד"ר פישר כגימיק של פרסומת, תודיע בבקשה לחברה והיא תשלים את הזכיה בשרשרת זהב שערכה 150 דולר.

תלה את השרשרת על צווארך, צא לרחוב...והראה שכולם יחשבו שאתה ד"ר פישר או לפחות „קמיל בלו". ואם לא...אז לא!!

פורים שמח!

הבוקר שאחרי...

חזרת מהמסיבה שתוי במקצת והלכת לישון מבסוט אך מרוצה.

הצרה מתחילה אחרי שתתעורר. אתה קם, מביט בראי וחושב „מי לעזאזל צבע אותי ככה? ואיך לכל הרוחות אני מוריד את זה? והרי הסבונים היום מלאים כל מיני דטרגנטים מלאכותיים שיהרגו לי את הפנים ככה שהם לעולם לא יתאוששו מזה, הפנים, זאת אומרת."

ואז אתה פשוט צועד אל חנות מובחרת ומבקש סבון על טהרת השומן הצמחי, מסידרת הסבונים הצמחיים של י. מלכי, המבוססת כולה על תמציות של צמחי מרפא: אלוורה, פאפיה, סרפד(!), קמומיל והחוחובה.

נו, תגידו בעצמכם, יש משהו יותר בריא לפנים של הבן־אדם מסבון סרפד?!

אני לא מכיר!

פורים שמח!

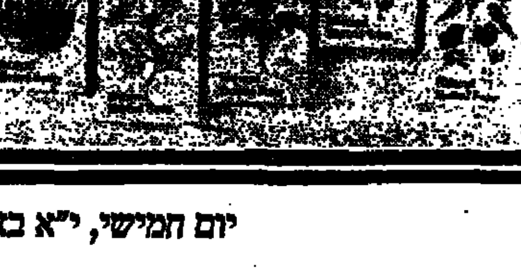

כל הארץ

הסוד הימי של הברונזה

מאת יוסף מיכלסקי

ישראל היא המדינה היחידה שבתחומה נתגלו מטילי הבדיל מתקופת הברונזה הארכיאולוגים שלה יכלו, קרוב לוודאי, בזכות המימצאים שהעלו ממעמקי הים, לתרום לפענוח החידה מה מקורו של הבדיל הזה. סברה זו הועלתה בכינוס ארכיאולוגים שנערך באוניברסיטת אוקספורד בינואר השנה שדן בנושא הובלת מתכות בים בעולם העתיק. בכינוס זה השתתפו ד"ר אבנר רבן, ראש המרכז ללימודי ים באוניברסיטת חיפה, שהוא המוסד הישומי של החוג לציוויליזציות ימיות, והחוקר אודי גלילי, אשר יחד עם עמיתו נסים שמאלי גילו בשנת 1982 ליד חופי חיפה חמישה מטילי בדיל ומטיל נחושת גדול. בכינוס זה נקשרו קשרים עם מדענים בריטים מכובדים, שיש להם

חיפה

האמצעים הטכנולוגיים-המעבדתיים לערוך את הבדיקות הדרושות לאיתור מקורות הבדיל. אבל על כך בהמשך הרשימה. מטילי הבדיל היו במשקל ששה ק"ג האחד, עם סימני כתיב ומטיל הנחושת שקל 17 ק"ג. יצויין שמטילי בדיל ונחושת ביחד הם החומרים המרכיבים ברונזה. מטיל הנחושת היה הראשון שנתגלה בארץ.

זו פעם ראשונה בתולדות הארכיאולוגיה שחוקרים הצליחו לגלות באתר אחד מטילי בדיל ונחושת. אין ספק שמדובר כאן במטען של ספינה טרופה מימי קדם. אחרי שובו מהכינוס גילה אודי גלילי באותו אתר שלושה מטילי בדיל במשקל של 40 ק"ג האחד והם הוכחה נוספת לקיום אותו המטען של הספינה שטרם נחשפה. כאמור, יודעים שהבדיל קיים לפחות 4000 שנה משום שנתגלו חפצי ברונזה אשר מכילים בדיל. לגבי מקורות הנחושת נפתרה הבעיה. יודעים שמרכזי נחושת ומפעלי הפקתה היו בקפריסין, בסרדיניה, בארץ ישראל בתמנע בתקופה מאוחרת יותר ועוד. אשר למקורות הבדיל קיימת סברה שהוא נתגלה בספרד, באנגליה ובאפגניסטן. החומר הובל מאפגניסטן בשיירות אל חופי הים התיכון ומשם לנמלי היעד בהם היה מבוקש. זהו הדין לגבי הובלת החומר מאנגליה. לאחרונה החלו המדענים להשתמש באיזוטופים של עופרת להשוואת מטילי נחושת שונים ובדרך זו הם הגיעו לקביעת מקורות הנחושת. החוקרים הישראלים מבקשים להשתמש באמצעים ובשיטה זו לקביעת מקורות הבדיל ולפתור באופן חד-משמעי את החידה הזאת. שיתוף הפעולה עם הבריטים יסייע בכך.

אהוד גלילי ונגי שמאלי עם מטיל נחושת מסוג „עור חמר"

באשר לגודלם השונה של המטילים, הם נתגלו במטען אחד וחלקים ממטילי הבדיל נחתכו בימי קדם. עובדות אלה מרמזות שצוות הספינה עסק בסחר מתכות או בייצור כלי ברונזה. בתקופת הברונזה עדיין שימשו מטבעות והמסחר התנהל בסחר חליפין. לעיתים נזקקו הסוחרים ל„כסף קטן" לרכישת מוצרים בעלי ערך מועט, ולכן נהגו לשבור את המטילים העשויים מנחושת. לא כן מטילי הבדיל, שהסוחרים נהגו לחתוך אותם או לנסרם ליחידות קטנות יותר. סבירה ההנחה כי כשם שנוצרו מטילי נחושת לצרכי שיווק במשקל 16־40 ק"ג כך נוצרו מטילי בדיל בסדרי גודל דומים.

בתחריט מצרי מקבר מרירה הראשון בתל אל עמארנה מתואר בית האוצר המלכותי. לצדם של מטילי נחושת דמויי עור פר מופיעים חפצים סגלגלים וחציים, שנערמו זה על גבי זה. יש סברה שאלה הם מטילי בדיל גדולים שאוחסנו יחד עם מטילי נחושת.

ראוי עוד להתייחס לעובדת שפע ממצאים ארכיאולוגיים תת-ימיים המתגלים בחופי ישראל. אודי גלילי מסביר זאת בכך שבניגוד לחופי ארצות הים התיכון של אירופה המבורכים במפרצים רבים ובמיבנה טופוגרפי המאפשר לספינה למצוא מחסה בטוח בעת סערה, חופינו ישרים וללא מקומות מסתור. היעדר מקומות כאלה לספינות בחופי הארץ גרם לכך שספינות רבות נקלעו לסערות פתע ונטרפו באיזור המישברים. חפצים רבים מן הספינות ומטענן שקעו ונערמו על החרסית שמתחת לחול. כך הם גם מוגנים מכוחות ההרס של הים ואין אפשרות למשותם לשימוש משני. מסיבה זו הממצאים מהים מקוריים-אותנטיים יותר מאשר ממצאים לא מעטים שנתגלו ביבשה ועברו שימוש משני.

דומה שחשיפת החרסית בעשרות השנים האחרונות נובעת מכרייה בלתי מבוקרת של חול לצרכי בניה ולהקמת שוברי גלים. כרייה זו הקלה על חשיפת ממצאים ארכיאולוגיים אך מאידך היא עלולה לגרום גם חשיפת ממצאים חשובים להשפעות גלי הים והשמדתם.

מרים ממנוב ליד אברהם הרצפלד המנוח ליד המרחצאות

להשתכשך בבוץ עם ב"ג והרצפלד ושרת

מאת שמעון וייס

הביקור השבועי האחרון של מרים ממנוב, בת 77, במרחצאות חמי טבריה לא היה עוד אחד מאלפי ביקוריה במקום. כאשר סיימה את הרחצה והטיפולים הוזמנה ממנוב, מושבניקית מתל-עדשים, אל משרדו של מנהל חמי טבריה, שמואל ויסבך, ושם הוענק לה מנוי חינם לכל חייה במרחצאות. אנשי המרחצאות, מסתבר, יודעים להוקיר את נאמנותה של האשה, שזה חמישים שנה, שבוע שבוע, היא פוקדת את המקום.

איש מבין העובדים במרחצאות, אף לא ברכה, הפקידה הוותיקה ביותר, עוד לא היה שם כאשר הגיעה מרים ממנוב לטבילה ראשונה במעיינות הגפרית, לאחר שאיבחנו אצלה דלקות ריאומטיות ופגיעה קשה בגוש השדרה. הרופאים מצאו שהעבודה המפרכת ותנאי המגורים הקשים בהכשרה בחו"ל היו בעוכריה.

„הגעתי לכאן בפעם הראשונה ב־1936, ממש על ארבע. שכבתי הרבה זמן בבית-חולים וסבלתי כאבים איומים. קיבל אותי ד"ר בוכמן,

טבריה

הזכור לטוב. בעידודו התחלתי לרחוץ במי הגפרית וקיבלתי טיפולי בוץ. לא היו אז במקום מקלחות ולא שירותים. היו רק שתי בריכות קטנות, שנהגנו להכנס אליהן ישר, בלי כל הקדמות", מספרת מרים. היא זוכרת פרטי פרטים. מה סוד הזכרון שלה? „הכל בזכות המרחצאות והטיפולים שקיבלתי כאן", היא מחייכת.

מרים ממנוב מתגעגעת לימים ההם. לא היה לוקסוס, אבל היה יחס מיוחד והיתה אווירה של יחד, היא נזכרת. אנשים מכל הארץ, יהודים, ערבים ובריטים, היו מבלים יחדיו בבריכות מי-הגופרית ואחר-כך יוצאים לטייל בניחותא לאורך חוף הכנרת. שום דבר לא בער. איש לא היה צועק אחרי עשרים דקות של רחצה או שכיבה במיטה למנוחה – „לקום! לצאת! הבא בתור!" היום, מודה מרים, היא באה להתרחץ – וזהו.

עשרות רבות של רופאים, מטפלים ועובדים עברו בחמי טבריה בחמישים השנים הללו. מרים זוכרת רבים מהם, אף שהקשר, מטבע הדברים, נותק. „אני זוכרת את פאטמה הערביה, שהיתה רוחצת למישהו את הגב ואחר-כך היתה שופכת עליו דלי מים מהבריכה וצועקת: 'כשר, כשר!' וכולם היו מתפוצצים מצחוק. באותם ימים היתה מרים מותירה את בעלה ברפת עם הפרות ונוסעת מתל-עדשים לנצרת ומשם לטבריה. מטבריה היתה נוסעת באחד האוטובוסים הערביים לחמי טבריה ואחרי רחצה שם, היתה ממשיכה למרחצאות אל-חמה, להשלים יום של רחצה מבריאה.

בשנים ההן – שנות השלושים, הארבעים, החמישים – הרבו לפקוד את המקום לא רק תושבי האיזור. היו באים לשם אנשים בריאים וחולים מכל הארץ, בהם גם אישים ידועים וראשי ציבור. הם היו מתמקמים במלון טבריה-זול ונעים ומבלים ימים שלמים במרחצאות. בן-גוריון היה אחד מהם. מרים ממנוב זוכרת שכאשר היה מגיע למרחצאות, היו הכל מסתכלים בו בהערצה. שומרי-הראש שלו דאגו לכך שהבריכה תהיה נקיה מזרים כאשר „הזקן" מגיע. „גם משה שרת בימים שהיה עדיין שרתוק, היה בא לחמי טבריה להתרחץ. „אנשים לא התייחסו אליו, כי הוא לא היה עדיין מפורסם, על-כל-פנים לא הכירו אותו כמו את בן-גוריון", נזכרת מרים. היא דווקא הכירה אותו והיתה מתעניינת בשלומו. עם הרצפלד היתה נפגשת ומשוחחת ארוכות. כעסקנית מפא"י באותם ימים, היו לה ולהרצפלד נושאי שיחה משותפים רבים. אלה היו צפים ועולים כאשר השניים עלו מן הרחצה או כאשר היו צועדים לאיטם לאורך הטיילת. אחר-כך היו שרים להנאתם שירים רוסיים מתוך „לידר" הישן.

„הריפוי אז והיום הוא אותו ריפוי", אומרת מרים, „הרי המים לא השתנו בחמישים שנה. אלא שהיום אתה יוצא מהבריכה ויש לך מיטה ובזודה המורה שמכסה אותך. באותם ימים היה הטיפול מאוד פרימיטיבי. היתה אחות אחת שקראו לה שרה והיא היתה צועקת כל הזמן על כולם. פעם אמרה לאחת המתרחצות, שציטטה שיר של ביאליק: היי, את, לכי הצטרפי אליו. רק שירה בציבור במרחצאות היתה משתיקה את שרה.

אני מחמיא לה על המראה שלה. „לא מאמינים שאני בת שבעים ושבע", מחייכת מרים ממנוב בהנאה. „תדע לך שהכל בזכות חמי טבריה. הדור הצעיר לא מבין את זה. היום להבשים בגריים הולכים לחמי טבריה הצעירה להתרחץ ולהשתזף. הייתי שם פעם אחת ואחרי חמש דקות במים הרגשתי שזה לא רציני. חזרה במים גופרית, וחזרתי למרחצאות הישנים והטובים". מרים מבטיחה שכאשר תגיע לגיל שמונים, תתחיל לצאת עם בחורים, אבל דבר אחד היא מבקשת – שלא יעשו לה חגיגות גדולות כמו שעשו לסלוצקין מעין-חרוד ביום-הולדתו המאה. כידוע, הוא מת אחרי ימים.

הנוצרים הנשכחים ברצועה

מאת דני צדקוני

קפיצתו של הקרדינל הניו-יורקי אוקונור, ביום עזיבתו את הארץ, לשעה קלה לרצועה, היתה תמוהה קצת. שהרי דומה כי אין לך בארץ הקודש אזור פחות נוצרי מעזה המוסלמית. לא ידועים לנו טעמי הביקור – יש אומרים שהשר ויצמן היה אחד מיוזמיו – בארץ הפלישתים לשעבר, שאין בה גם אתרים קדושים לנצרות.

עזה

אבל בעקבות הביקור ראוי אולי לשלוח מבט על היישות הנוצרית ברצועה.

הגדולה בעדות הנוצריות שלה היא זו האורתודוקסית. מספר בניה שם כשלושת אלפים נפש. הם רואים את עצמם – כמו הקופטים במצרים – צאצאי המצרים הקדמונים, ויחד עם זאת תושבי עזה המקוריים מזה אלפי שנים. בצורה אופיינית לקבוצות אתניות קטנות, רוב בני קהילה קטנה זו הם משכילים, בעלי מקצועות חופשיים ומבוססים מבחינה כלכלית.

מרכזה של העדה בכנסיה העתיקה ע"ש הבישוף ברפריוס, שנוסדה על ידיו בשכונה שהיום שמה אל-זיתון בחלק הישן של עזה לפני 1562 שנה. במיבנה הצמוד אליה מתגורר הכומר שהוא ראשה הרוחני של העדה. ליד הכנסיה אולפנה ללימודי דת לילדי העדה, ומולה נמצא בית קברות הפעיל עד היום, וקבורים בו נפטרים מתקופות שונות.

ה„מג'ליס מלי" היא המועצה הדתית המנהלת את חיי העדה. בראשה עומד האב ג'ורג' עיסא מטרי, אב ביה"ד הכנסייתי העוסק בענייני אישות, בעיות משפחה, ירושה וכו'. את המועצה בת שלושת החברים ממנה הפטריארך היוונ-אורתודוקסי שמקום מושבו ירושלים המזרחית. בעניינים לא דתיים פועל ועד הקהילה המונה עשרה חברים מנכבדי העדה. מזכיר הוועד עו"ד פרג' צראף ושאר החברים מונו עוד ע"י המושל המצרי. בתקופה המצרית היה לאורתודוקסים גדוד צופים שפעילותו הופסקה מסיבות פוליטיות. לעדה פזורה של כששת אלפים איש המתגוררים במדינות ערב השונות, ובעיקר בנסיכויות הנפט. הם תופסים שם עמדות מפתח במנגנון הממשלתי ומקיימים קשרים הדוקים עם משפחותיהם בעזה.

העדה הלטינית, שבכנסייתה („המשפחה הקדושה") ביקר הקרדינל מניו-יורק, קטנה ביותר, ומונה כמאתיים וחמישים נפש בלבד. ה„לטיניים", שלא כמו האורתודוקסים, ברובם פליטים שהגיעו לאיזור במלחמת השחרור. בתור שכאלה מצבם הכלכלי רעוע וחלקם הם נזקקי סעד. כנסיית „המשפחה הקדושה" נבנתה על ידם לפני 37 שנה במה שמכונה „הרובע היהודי" בעיר העתיקה של עזה. במבנה שלידה מתגורר הכומר ג'ליל עוואד שהוא והנזירה ג'וסיה קטאפצ'יל הם ראשי העדה. ליד הכנסיה גן-ילדים, שרוב חניכיו מוסלמים.

אסון קשה פקד את ה„לטיניים", כשהמחבלים רצחו בשנת 1972 את ראש העדה הכומר יוחנא נמרי. האשימו אותו ב„שיתוף פעולה" עם השלטונות הישראליים. הכומר צאלה הוא כיום הראש הרוחני וגם המנהיג הכללי של העדה. ממנה את הכומר בעזה הפטריארכיה הלטינית של ירושלים.

ליד העדה הלטינית פועלת בעזה מטעם הוותיקן המשלחת האפיפיורית לענייני צדקה. זו מונה שש נזירות ממיסדרה של האם תרזה, שביקרה אצלן לאחר זכייתה בפרס נובל לשלום.

בזמנו היתה בעזה גם קהילה בפטיסטית קטנה, מורכבת ממתנדבים (מיסיונרים) אמריקאים ובריטים. הם הפעילו במרכז עזה בי"ח שהוקם על-ידי הבריטים לפני כמאה שנה. הבפטיסטים הפסיקו את פעילותם בעזה לפני מספר שנים וביה"ח נהפך לערבי תחת השם „אל אהלי".

בעזה פעילה שלוחה של „מועצת איחוד הכנסיות" במתן הכשרה מקצועית, תמיכה בבני ילדים, רכישת ציוד לנכים, מתן הלוואות לסטודנטים הלומדים בארצות ערב. גם בעזה יש מועדון של ימק"א אך לא מפואר כמותו. בראשו עומד ד"ר ג'ורג' רשמאוי, לפני כל אולמפיאדה שמו עולה לכותרות בקשר לייצוג פלשתיני במשחקים.

היחסים בין הממשל הישראלי והעדות הנוצריות הקטנות בעזה טובים. מסורת היא שלכבוד חג המולד וראש השנה האזרחי מבקר ראש המינהל האזרחי אצל הנוצרים. בהזדמנות זו הוא „תורם" סכומי כסף לא גדולים במיוחד לקופות מוסדותיהם. קמ"ס החקלאות במפקדתו מספק לנוצרים עצי אשוח מיערות הקק"ל.

מחכים לכל הפרוייקטים

מאת אמיר רוזנבליט

מספר המובטלים בבאר שבע גדל בסוף 1986 בשיעור של 50 אחוז לעומת סוף 1985 ובשיעור של 77 אחוז לעומת השנה שקדמה לה. בשירות התעסוקה טוענים כי רק מימוש פרוייקטים לאומיים כגון הקמתו של שדה התעופה הבין-לאומי בנבטים הסמוכה וביצוע התוכנית להעברתם של מפעלי התעשיה הצבאית לרמת

באר-שבע

בקע שמדרום לבאר שבע, ישפרו את מצב התעסוקה וגם זאת בטווח הארוך בלבד.

מנתונים של שירות התעסוקה מתברר שמספר המובטלים ששה ימים ומעלה בבאר שבע הגיע בדצמבר אשתקד ל־2172 איש, לעומת 1442 בסוף 1985. בסוף 1984 היו רשומים בשירות התעסוקה 1225 מובטלים ואילו בסוף 1983 רק 714. לנוכח נתונים אלה, המודים על העמקת האבטלה במשך שלוש שנים ברציפות, הכריז שירות התעסוקה על העיר כמוקד בעייתי של אבטלה והחליט להיערך לתיזוך עבודה אגרסיבי יותר ולגיוסות כוח אדם באיזור.

בירת הנגב היא הישוב היחיד בארץ שנרשמה בו עליה של עשרות אחוזים בהיקף האבטלה שנה אחרי שנה. עם זאת, העיר אינה נכללת במסגרת 26 ערי הפיתוח שקיבלו מעמד זה מהממשלה וממילא אין היא נהנית מהטבות הנגזרות מכך. האבטלה בבאר שבע מגיעה היום לכדי 5.4 אחוזים, בעוד שהאבטלה הממוצעת בערי הפיתוח אינה עולה על חמישה אחוזים.

מנהל לשכת התעסוקה בנגב המרכזי, ליאון מיוני, טוען כי כאלף באר שבעים, כשבעה אחוזים מכלל בעלי יכולת העבודה בעיר, הצטרפו בשנה האחרונה למעגל המובטלים, כאשר במקביל חלה ירידה הדרגתית במספר ההזמנות ממעסיקים לקבלת עובדים. לדבריו, העליה החדה במספר המובטלים נובעת מהעובדה שמזה מספר שנים אין הפניית משאבים תעסוקתיים לאיזור. הוא ציין כי 94 אחוז מתוך 2000 המעסיקים בבאר שבע מעסיקים 25 עובדים בממוצע.

מיוני: „מזה מספר שנים קיימת הגירה שלילית מתמדת של כוחות צעירים, בוגרי מכללות ואוניברסיטה. אלה לא השתלבו במקומות תעסוקה בנגב ומנסים את מזלם במרכז הארץ. נוסף על כך, קיים בבאר שבע פוטנציאל של כוח עבודה מקצועי שנפלט ממפעלים קיימים ולא ניתן למצוא עבורו מקום עבודה. מצב זה מגביר את המתח וגוברות תופעות של אלימות, בעיקר מילולית במסדרונות לשכת התעסוקה".

למען האמת, נתוני שירות התעסוקה ביחס לבאר שבע אינם מפתיעים. שכן, בעשור האחרון לא הוקם בעיר אף לא מפעל אחד, העשוי לתת מענה למאות הבוגרים המסיימים מדי שנה את לימודיהם האקדמיים באוניברסיטת בן גוריון ובמכללה הטכנולוגית. גם גורלו של "ביסא", המפעל האלקטרוני המתוחכם היחיד בעיר, לא שפר בגלל המשבר העולמי שפקד בשנים האחרונות את תעשיות האלקטרוניקה המתקדמות וכתוצאה מכך פוטרו במקום מאות עובדים, שנאלצו לעבור למרכז הארץ כדי למצוא את פרנסתם שם. "בריחת המוחות" המאסיבית והתרוקנות העיר מצעירים – תופעות אלה קבלו תאוצה רבה בשנים האחרונות עם הקמתם של "ישובי הלוויין" מסביב לבאר שבע, מיתר ולהבים, אליהם נהרת האוכלוסיה המבוססת ובעלת האמצעים, תוך חיפוש איכות חיים טובה יותר.

במשך 38 שנות קיומה של באר שבע המודרנית, עיקר גידולה בא לה מעליה ומריבוי טבעי. החוליה החלשה במרכיבי הגידול היתה ההגירה אליה וממנה. מנהל היחידה למערכות מידע בעיריית באר שבע, מיכאל גיא, טוען כי בשנת 1985 נכנסו לעיר 3069 תושבים חדשים, אולם עזבו אותה 4556 ותיקים. „פירושו של דבר", אומר גיא, „שאוכלוסיית העיר קטנה כתוצאה מההגירה השלילית בכמעט 1500 תושבים. העיר אמנם גדלה בשנה זו, אולם היה זה בעיקר עקב ריבוי טבעי ולא בעקבות הגירה אליה". בלי לפטור את ההנהגה המקומית מאחריות למצב הקיים, ברור לרבים כי המפתח לפיתוחה של בירת הנגב מצוי היום, כמו בעבר, בידי הממשלה.

נערות הביפר שבחוף

מאת נתן רועי

הזונות של תל-אביב אינן מתרשמות מנסיונו של צ"ץ להרחיקן מחוף תל-ברוך והן נמצאות בשלב מתקדם של הסבה מקצועית: לא עוד הזונה המוכרת כזונת רחוב אלא זונת הדרשה שאינה אלא עיסוי בבתי תל-אביב באיצטלה של "ליווי תיירים". כך, לדעת הזונות, ישמרו על המקצוע מחד גיסא ועל הניקיון מאידך גיסא. הרפיות מיניות – זה המסר החדש של הפרוצות התל-אביביות.

רב פקד שלום פריש, מפקד מחלק מוסר ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל-אביב, אומר כי גם לפני כמה שנים עבדו הפרוצות במכוני עיסוי, אבל בחודשים האחרונים יש

תל-אביב

ירידה במספרם וההרפיות ניתנות על ידי "נערות ביפר", העושות זאת בהזמנת הלקוח בבתי מלון, בביתו, או ב"מפעל מאורגן", בית בושת. שיטת הפעולה מתוחכמת משהו: הצרכן מתקשר לאחד ממכוני העיסוי הללו ומודיע שהוא מבקש נערת ליווי. בעל העסק העונה לשיחות הטלפון, מודיע לצרכן להזמין חדר בבית מלון שנקבע על ידו. בדרך כלל מבקש בעל העסק להזמין חדר בבית מלון ברמה גבוהה ולא במלון ברחוב הירקון. לאחר מכן מבקש בעל העסק מהצרכן להתקשר אליו כשיגיע לבית המלון ולהודיע לו באיזה חדר הוא מתאכסן. בעל העסק מתקשר לבית המלון ושואל את פקיד הקבלה האם פלוני מתגורר בבית המלון, ואז מאשר הפקיד כי הלקוח אכן מתאכסן שם.

לחדרו של הלקוח נשלחת נערה-מעסה – פרוצה. היא עושה בדרך כלל עיסוי עבור 60 שקל. 40 שקל ניתנים לבעל העסק (רועה הזונות) ו־20 לכיסה. אבל כיוון שאין המדובר בסכומים גדולים, היא מוכנה להיענות לבקשות של הלקוח. אם רוצה הוא משגל, הוא חייב לשלם סכום גבוה יותר, בדולרים, הנשאר בדרך כלל אצלה. כל תוספת, כמו התפשטותה של ה"מעסה", עולה לו סכום נוסף.

בתל-אביב יש מספר משרדים לשידור בנות לוויה, אך מסתתרים מאחוריהם מעשים מעבר לליווי תיירים. הם פועלים בעיקר במרכז העיר או בחלקיה הצפוניים. משרדים מעטים מאד פועלים בדרום העיר בגלל הסביבה המסורתית שעלולה "להקיאם" מתוך השכונה. עם זאת, בשכונות הדרומיות עדיין רווחת זונת הרחוב המזדמנת – זונה אחת הידועה לכולם ועושה זאת בדרך כלל בשכונה עצמה או מחוצה לה.

בית בושת ברחוב

בשעות הבוקר המוקדמות מגיעות לחוף תל-ברוך הזונות של "משמרת הבוקר". יש ביניהן נשואות ואמהות לילדים שהבעל שולח אותן לעבודה. יש פרוצות העובדות כאן דרך קבע והן "מתוייקות" במשטרה. "משמרת הבוקר" מקבלת את כל עמך ישראל עד השעה 13.00 בערך ואז הן עוזבות ונוסעות הביתה. הפרוצות טוענות כי טוב לעבוד בבוקר כיוון שאין תחרות גדולה והן יכולות "לעשות קופה" עד השעה 12.00.

בשעות הערב המאוחרות פועלות בחוף תל-ברוך עשרות פרוצות, ביניהן "קוקסינלים", העובדות עד לשעות הבוקר המוקדמות. זונה לעולם לא תיקח את הלקוח שלה לביתה. היא תמיד תבצע את האקט במקום העבודה עצמו או בבית מלון. אחר כך תשוב למקום שבו עמדה לפני כן ותמתין ללקוח הבא. בין הלקוחות תמצא גם אלימים התוקפים לעיתים את הפרוצות וגונבים מהן את הכסף.

לדברי רב פקד פריש, ראש מחלק המוסר ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל-אביב, מרבית הפרוצות צורכות סמים קשים. הזנות היא עבירה, אך הפצת סמים היא עבירה חמורה הרבה יותר. הצורך בסמים ותאוות הכסף בזנות הביאו לתל-אביב עשרות פרוצות מכל הארץ. הגיעו לכאן, לדברי פריש, פרוצות מאילת ומקרית שמונה.

יש פרוצות שעדיין יושבות בפתחי בתי המלון של תל-אביב ומחפשות או"מניקים שמגיעים לעיר מיוניפי"ל. אחרות מטיילות ברחובי העיר ועוצרות "טרמפים". בשבועות האחרונים נעצרו כמה פרוצות כאלה ושוחררו בבית משפט השלום בתל-אביב. אבל, מרבית הזונות עובדות בשטח העיסוי שהפך ללהיט בעקבות זעקות השבר העולמיות על איידס. הלקוחות כמו גם הפרוצות אינם רוצים מחלות והם מעדיפים הרפיה עם קונדום.

המצב הכלכלי הקשה מדרבן בדרך כלל זנות-רחוב. הגברים מחפשים פורקן למתחים ולקשיים וזו אולי הסיבה שהזנות התל-אביבית פורחת בימים אלה בצורות שונות ומשונות. כאן בתל-אביב, העיר המטורפת ביותר במזרח התיכון, תמצא מכל צבע ומכל מין, אבל לא תמצא פיקוח על זנות רחוב. לא תמצא רופא הבודק זונות מדי בוקר. חברי הכנסת מגיעים לחוף תל-ברוך כדי לצפות בזונות בעבודה. "גימיק" לא רע, אבל קידום הפיקוח נדון מזמן לכישלון. הזנות איננה יעד מרכזי של הממשלה וכמובן לא של המשטרה.

שבוע גשום לסיום החורף

המשימה של מכבי הערב במשחק העונה במאדריד

לאחוז את השור הספרדי בקרניו ולטפס על גבו לגמר בלוזאן

שחקני מכבי ת"א יצאו הערב לדלג מעל המשוכה הספרדית כדי להעפיל למשחק גמר גביע אירופה לאלופות. המכבים ישאפו לזכות בנצחון המסורתי על אדמת ספרד במשחקם מול יריבתם הוותיקה – ריאל מאדריד.

הערב יגיעו כל ההשערות והתימרונים לקצם. הניכוי של צבי שרף יודעים היטב, כי הצלחת עונת המשחקים תקבע על־פי תוצאת משחקם במאדריד.

מיקי ברקוביץ וחבריו עברו דרך ארוכה ומלאת יסורים עד למשחק הקובע הערב. לאחר פתיחה צולעת של משחקי בית הגמר הגיע המשך המרשים, שהציב אותם בעמדה מבטיחה לעליה לגמר בלוזאן.

יתכן שהאלופה הספרדית מהווה השנה ציון דרך בדרכם של המכבים. שכן, ההתאוששות המרשימה של מאני וחבריו החלה במשחק הבית מול ריאל מאדריד – 80:81.

על היחסים המיוחדים בין שני מועדוני הפאר כבר דובר רבות. במשך השנים נוצרו קשרי ידידות וחברויות אישיות בין חברי ההנהלה והשחקנים. אבל לא נראה לנו, כי מועדון מפואר כריאל מאדריד יתן משחקים במתנה. ראשי הקבוצה הספרדית כבר טרחו להבהיר זאת. "אנו מאחלים למכבי להגיע למשחק הגמר, אך הערב אנו חייבים לזכות בנצחון כדי לסיים בכבוד את הופעתנו בבית הגמר".

גם ראשי מכבי ת"א לא מוכנים לשמוע על "מתנות". מאמן הקבוצה, צבי שרף, הדגיש בימים האחרונים, כי הנביה חייבים להיות בכושר טוב כדי לגבור על הספרדים הלוחמים. משחקה של ריאל מאדריד מול טרסר מילאנו חייב לשמש לכולם אות אזהרה. שכן, במשחק זה נלחמו הספרדים על כבודם ובתום משחק מהיר ומהנה הם הצליחו לזכות בנצחון, שהשיב להם מעט מגאוותם.

אין ספק, כי שחקני מכבי ת"א מצויים כיום בכושר טוב יותר מיריבתם. גם העובדה, כי המשחק לא יערך באולם ה"פביליון" הידוע לרע תסייע למכבים. שכן, המשחק יערך באולם העירוני במאדריד, שבו אין השפעה רבה לצופים.

השאלה הגדולה היא האם תפתח מכבי את המשחק עם שלושה שחקנים גבוהים. כדי למנוע מהספרדים לצאת להתקפות מתפרצות חייבת מכבי לשלוט ללא עוררין מתחת לסלים. עם שלושה שחקנים גבוהים, משימה זו עשויה להיות קלה ביותר.

המועמד לפתוח בחמישיה הפותחת יחד עם מאני וג'נקינס הוא הארווי לאסמוס, [illegible] ביכולתו הקבוצתית. [illegible] השיפור הרב ביכולתו של מוטי ארואסטי.

צבי שרף התלבט קשות אם להציב בחמישיה הפותחת את דורון ג'מצ'י על חשבונו של מיקי ברקוביץ. ג'מצ'י מצוי בכושר טוב יותר ולאחרונה אף שיפר את שמירתו האישית. אולם שחקן כמו מיקי ברקוביץ יתקשה לשבת בפתיחת המשחק על ספסל המחליפים. לכן סביר להניח, כי ברקוביץ יפתח בחמישיה וג'מצ'י יכנס למשחק בהזדמנות הראשונה.

שחקני ריאל מאדריד מוכרים היטב. את משחק הקבוצה ירכז הוותיק, חואן אנטוניו קורבאלן. הרופא בן ה־35 מסרב להזדקן, ובימים האחרונים הוא הודיע על רצונו לשחק במאדריד לפחות עוד עונה אחת.

ראשי הקבוצה מודאגים מפציעתם של איטורריאגה ורולאן. נראה, כי רולאן יצליח להתאושש עד המשחק והוא ישתתף לעיתים.

במשחקיה האחרונים של הקבוצה גילו לארי ספריגס וברנסון שיפור רב ביכולתם. עובדה זו באה לידי ביטוי בנצחונותיה של מאדריד בעת האחרונה. שחקנים חזקים וטובים הם דל קוראל ורומאי.

על הספסל של מאדריד יושבים שחקנים מוכשרים ובעלי עתיד, אך בעיקרם היא חוסר נסיונם. את משחק הקבוצה ינהל המאמן הוותיק, לולו סאיינס, ועוזרו, קליף ליוק.

במאדריד מצפים רק ל־6000 צופים, שימלאו מחצית ממושבי האולם העירוני.

יתכן קרב פורמאלי

כבר בזמן הפתיחה של המשחק במאדריד ידעו שחקני מכבי ת"א אם הם חייבים לזכות בנצחון כדי להעפיל למשחק הגמר. הדבר תלוי בתוצאות המשחקים בין ז'אלגירים קובנה לבין אורטס ובין טרסר מילאנו לבין זאדאר.

שני המשחקים יתחילו מוקדם יותר (9 בערב). אין כמעט ספק, כי שחקני מילאנו יבטיחו את עליתם למשחק הגמר, שכן מולם תשחק קבוצה חסרת יומרות כמו זאדאר. אמנם היוגוסלאבים גילו לאחרונה שיפור ניכר ביכולתם, אך בהר הגעש של מילאנו הם יאלצו להניף דגל לבן.

המשחק היותר מעניין יערך בקובנה, שם תארח ז'אלגירים את אורטס. הצרפתים חייבים לזכות בנצחון כדי להשאר בתמונת המאבק על משחק הגמר. למזלם לא ישחק בשורות ז'אלגירים ארוידאס סאבוניס, הסובל מפציעה קשה בכף רגלו.

במשחקיהם האחרונים בזירה האירופית שימשו הליטאים בשר תותחים לקבוצות זאדאר ומילאנו. הדבר גרם למורת רוח רבה בקרב ראשי מכבי ת"א, ששקלו להתריע על כך בפני מוסדות פיב"א.

נראה, כי הצרפתים יזכו בנצחון מול קבוצתה השבורה של קובנה. רק יתרון הביתיות והכבוד האישי של השחקנים עשוי להמריץ את הסובייטים לסיים את הופעתם בבית הגמר עם טעם טוב בפה.

ראוי לציין, כי בפעם האחרונה, בה הופיעה מכבי ת"א בגמר גביע אירופה, היה זה בזכות נצחונה הביתי של צ.ס.ק.א מוסקווה על ריאל מאדריד, שנצחון באותו משחק היה מעלה אותה לגמר על חשבון מכבי ת"א.

אם ינוצחו הצרפתים בקובנה תעפיל מכבי לגמר עוד לפני שריקת הפתיחה למשחק במאדריד והקרב יהיה יוקרתי בלבד.

ישראל שבה לצ'כיה כאחת מ־12 נבחרות הטניס הטובות בעולם

מאת שבח בן־גבריאל

טניסאי ישראל יתייצבו בפעם השניה תוך 21 שנה מול טניסאי צ'כיה בגביע דייוויס, וגם הפעם על אדמת צ'כיה, אבל במעמד שונה. אז, ב־1966, הופיעו הישראלים רק בסיבוב השני, ואילו הפעם ב"בית העליון" המכובד, בו משתתפות 12 הנבחרות הטובות ביותר בעולם.

ב־1966 הצליחו אלעזר דוידמן וגבריאל דוביצקי לחלוף על המשוכה הראשונה בדמותה של פורטוגל, אותה ניצחה ישראל 2:3. בסיבוב השני בפראג, הובסו הישראלים על־ידי יאן קודש ויאן קוקאל בשיעור 5:0. הפעם יתקיים המשחק באולם על משטח פלאסטיק בעיר הראדץ־קארלובה, 100 ק"מ מפראג. התחרויות יחלו ביום ו' ויסתיימו ביום א'.

מאז אותם ימים קודרים בטניס הישראלי, השתפר המצב לאין שיעור. שלמה גליקשטיין ויהושע [illegible] העלו את ישראל על מפת גביע דייוויס, כאשר הצליחו שלוש פעמים רצופות להופיע בגמר הבית האזורי, ולבסוף בפעם השלישית שברו את המחסום, כשהעלו לראשונה את ישראל ל"בית העליון" בנצחון על שוויץ ב־1986.

קודם־לכן נוצחו הישראלים בגמר 1984 ע"י ברה"מ ברגנייבצק (3:2), ואחר־כך ב־1985 ע"י בריטניה במשחק הדשא באיסטבורן (4:1).

[illegible] ל"ארבעת המוסקטרים" הישראלים: עמוס מנסדורף, שלמה גליקשטיין, גלעד בלום ושחר פרקיס.

אמנם הישראלים לא יפגשו את הטניסאי מספר 1 בעולם, איוואן לנדל, אבל במאגר הצ'כי קיימים יותר משחקנים טובים לגדול מכולם. ישנו מילוסלאב מצ'יר בן 23, המתנשא לגובה 1.90 מטר ומדורג כבר במקום השישי בעולם. בשאמתחתו הישגים מרשימים בחצי תבל. הוא הצליח לנצח כמעט את כל הטניסאים הטובים בעולם, ובראשית השבוע עשה זאת לבן־ארצו לנדל בגמר בפלורידה, וגמל לו על ההפסד אשתקד בגמר ה"פלשינג־מדו" בניו־יורק, לאחר שגבר בחצי הגמר על אלוף וימבלדון, בוריס בקר ממערב־גרמניה.

הטניסאי הצ'כי המחונן מצטיין בעיקר בחבטות בשתי ידיו (גבב היד) מהקו האחורי, משם הוא משגר במהירות כדורים לפינות משטח היריב. יודע היטב את מלאכת הכדורים הארוכים, כאשר הוא מריץ את יריביו מקצה לקצה, ואינו בוחל לפעמים להתקרב לרשת, כשהוא חש, כי הגיעה השעה לסיים את המלאכה.

מצ'יר פתח השנה בשתי זכיות בטורנירים של ה"גראנד פרי". הוא ניצח בגמר אוקלנד [illegible] את ההולנדי מיכאל שחיפרס, וכעבור שבוע נטל את הבכורה בסידני, בנצחון על האוסטרלי פיטר דוהאן. הוא הגיע לשיאו דווקא ערב המשחק נגד ישראל, כשנטל את התואר החשוב בפלורידה, בנצחון בגמר על לנדל, לאחר שהכניע בשלבים המוקדמים את וילאנדר, אדברג ונואה.

אשתקד איכזב מצ'יר את האוהדים הצ'כים בפראג, כאשר הפסיד ביחידים לאדברג ולקרלסון השוודים במסגרת חצי גמר גביע דייויס (4:1). מצ'יר ניצח רק במשחק הזוגות, כששיתף פעולה עם הוותיק שבחבורה, תומאס שמיד.

מילוסלב מצ'יר

צ'כיה זכתה פעם אחת בגביע דייויס, בתקופה בה יצגו אותה איוואן לנדל ושמיד, שהיה אז בין הטובים בעולם. זה קרה ב־1980 בנצחון בגמר על איטליה 1:4.

חמש שנים קודם־לכן, ב־1975, הפסידה צ'כיה בגמר לשוודיה עם ביורן בורג 3:2.

המחבט מספר 2, "הענק" מילאן שרייבר, המתנשא לגובה 2.01 מטר, מתבסס על הנשק החזק שלו – חבטות ההגשה. אם הוא מצליח בהן אין מי שיתייצב מולו, כפי שהגדיר זאת הוותיק מכולם, ג'ימי קונורס בן ה־34. "בקריירה שלי לא נתקלתי בחבטות הגשה רצחניות כאלה". ואכן, שרייבר, שידע לנצלן עד תום, הכניע את קונורס בשקו הוא.

שרייבר מדורג עתה במקום ה־30 בעולם, ליד מנסדורף, אבל הרחק מגלעד בלום (145), שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס.

הישגו הגדול של שרייבר בקריירה שלו היה נצחונו על בוריס בקר לפני שנה בטורניר בפלורידה. בפברואר אשתקד, דורג שרייבר 169 בעולם וניצח אז במוקדמות בטורונטו את שלמה גליקשטיין. אחר־כך העפיל לגמר ונוצח בידי השוודי יואקים ניסטרום.

שרייבר ישתף פעולה בזוגות עם הוותיק שבחבורה, תומאס שמיד בן ה־31, המדורג 54 בעולם, בעוד שב־1984 היה עשירי בדירוג העולמי.

המנצחת במפגש

בהראדץ־קארלובה תתמודד בסיבוב הבא מול המנצחת במשחק הודו־ארגנטינה, שיערך באותה עת על משטח הדשא בניו־דלהי, ואילו המפסידות, ככל הנראה ישראל וארגנטינה, יתייצבו זו מול זו בבואנוס־איירס, או בניו־דלהי, במקרה והודו תפסיד, במאבק על ההישרדות ב"בית העליון". המפסידה במאבק זה תנשור לבית האיזורי והמנצחת תמשיך להופיע גם בשנה הבאה ב"בית העליון".

יתר המשחקים: אוסטרליה, מחזיקת הגביע, תארח באדלייד את יוגוסלאוויה; איטליה את שוודיה, ללא שטפן אדברג העייף, אבל הפעם עם מאטס וילאנדר; צרפת, ללא יאניק נואה והנרי לקונט הפצועים, את דרום קוריאה; פאראגוואי תשחק בבירתה אסונסיון מול ארה"ב עם אהרון קריקסטין וג'ימי אריאס ביחידים, פלאך וסגוסו בזוגות; ספרד תתמודד בברצלונה מול מערב־גרמניה, שבראשה ניצב בוריס בקר; מקסיקו תארח במקסיקו־סיטי את בריטניה עם הרכב חדש, הכולל את ג'רמי בייטס וללא ג'ון לויד, שפרש מן הנבחרת.

נצחון לסיאטל לאחר שתי הארכות

לאחר שתי הארכות נצחה סיאטל סופרסוניקס את יוסטון רוקטס 127:136 ואילו אטלנטה הוקס נזקקה להארכה אחת כדי לגבור על סאן־אנטוניו ספרס 106:113, במסגרת ליגת הנב.א.

תוצאות נוספות: לוס־אנג'לס לייקרס–דנבר נאגטס 107:143, גולדן־סטייטס ווריורס–סאקרמנטו קינגס 114:125, דטרויט פיסטונס–ניו־יורק ניקס 93:116, ניו־ג'רסי נטס–וושינגטון בולטס 79:121, פילדלפיה 76–קליבלנד קאבאלירס 91:100.

היום ההגרלה ישראל – צ'כיה סוכם על דגלים והימנונים

גליקשטיין שבר באימונים שלושה מחבטים • במקומם הובאו מהארץ אחרים, אחד ע"י ח"כ גולדשטיין • ה"קפטן" שטבהולץ לא מוציא מכלל אפשרות שבזוגות ישתפו פעולה בלום ופרקיס

שרות "דבר"

הראדץ' קראלובה (מלפרנית). מתח רב שורר במחנה הישראלי וגם בין אוהדי הטניס הצ'כים, ביניהם יהודים רבים, לקראת הגרלת המשחקים שתהיה היום ותקבע את צמד הטניסאים הראשון, שיכנס למגרש המשחקים בין צ'כיה לבין ישראל במשחק הבית העליון של גביע דייויס.

המתח במחנה הישראלי הוא מתח בריא, כאשר הטניסאים הישראלים אינם חוששים מיריביהם למרות הידיעה הסנסציונית על נצחונו המפתיע של מילוסלאב מצ'יר על הצ'כי "הגולה" איוואן לנדל. הרבה צ'כים שמחו על העובדה שהנה נולד להם עוד כוכב־על אשר כבר מנצח על אדמת נכר. הנצחון בפלורידה העמיד את מצ'יר גבוה בפיסגת הטניס העולמי.

ה"קפטן" יוסי שטבהולץ אמר כאן, כי שלמה גליקשטיין מפתיע מיום ליום באימונים והוא חוזר למשחק הטוב וצופה קדימה בביטחה אל עבר יריבו ביום הראשון. בדעת הצוות שטבהולץ – צוהף להפתיע גם במשחק הזוגות. לאחר שקבעו, כי עמוס מנסדורף יהיה המחבט הראשון וגליקשטיין מחבט שני, הם מתעתדים להעמיד את הזוג פרקיס – בלום למשחק הזוגות אם גליקשטיין ייצא מותש ממשחקי היחיד של היום הראשון.

אגב, במשך האימונים הצליח גליקשטיין לשבור שלושה מחבטים – שניים בגרמניה ואחד כאן. שני מחבטים ממלאי מקום הועברו אל גליקשטיין על־ידי דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס, ומחבט שלישי יובא מהארץ על־ידי ח"כ פנחס גולדשטיין, שיגיע לצ'כיה מחר.

המשחקים יחלו ביום ששי לפנות ערב באולם היפה המקורה, המכיל 7000 מקומות ישיבה. המארגנים בטוחים שכל המושבים יתמלאו ולשחקנים תינתן אוירה ביתית מלאה. אתמול ושלשום ערכו הישראלים אימונים ארוכים על המשטח, בו תהיה התחרות, כאשר הם מנסים להתגבר על האיטיות של החזרת הכדורים מן המשטח המיוחד. אור הזרקורים טוב ואין קשיים במעקב אחרי הכדורים.

באולם הוקפו הישראלים על־ידי הרבה מעריצים מקומיים, האוהבים את המשחק ואין להם הזדמנויות רבות להיות קרובים אל כוכבים אורחים. הרביעיה הישראלית הידבקה בחלוקת אוטוגרפים.

גם הכוכב הצ'כי מצ'יר, שעשה את דרכו ישירות מארצות הברית לפראג, כבר הגיע והספיק להתאמן, אך ה"מרגלים" הישראלים ששלח שטבהולץ לא הצליחו עדיין לראות את הרביעיה הצ'כית באימוניה, למרות שהיא מתאמנת באותו מגרש עצמו. המאמן הצ'כי יאן קודאש מנסה, כנראה, להפתיע או למתוח את העצבים בהסתירו את אימוני הנבחרת.

לעומת זאת היה מזכיר איגוד הטניס הצ'כי, מיכאל פולק, ידידותי מאד כלפי היו"ר הישראלי דוד הרניק, ושני האישים סיכמו על עריכת טקס הפתיחה הרשמי בשבת, לפני משחק הזוגות כנהוג. תהיה הנפת דגלים ונגינת ההימנונים.

בינתיים מטיילים התיירים הישראלים, שניצלו את ההזדמנות לבקר בצ'כיה, באתרים יהודיים בפראג הבירה ובתוך כך בבתי כנסת ובמוסדות הקהילה היהודית הדלילה מאד, נפגשו עם רבה של פראג ובוהמיה ויצאו ביום ששי בבוקר לעיירה, שבה יתקיים המשחק.

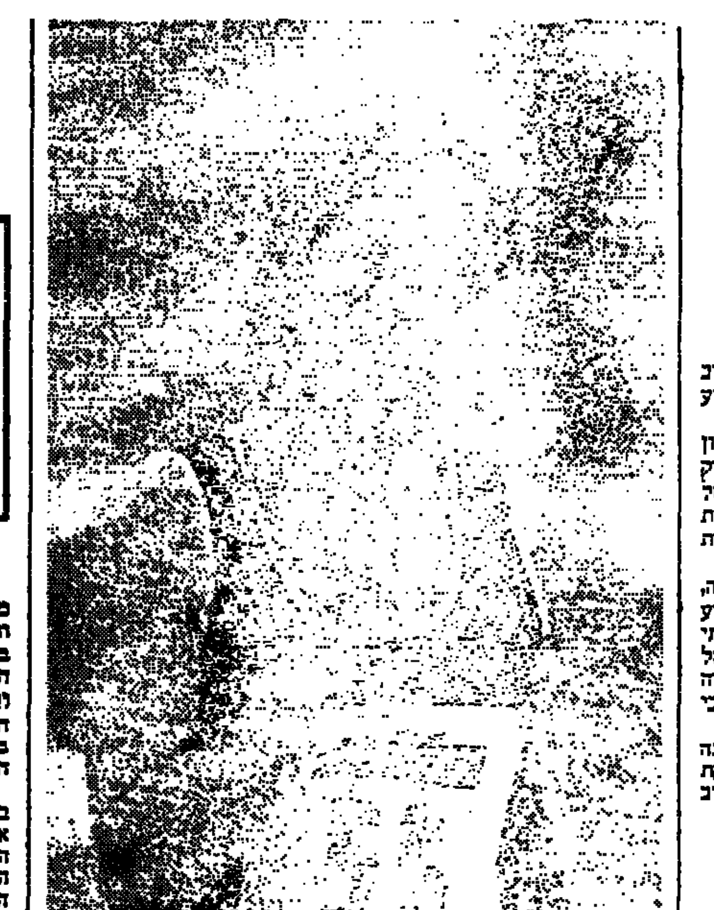

הרוסיה אולגה כריסטוף מנגבת את הזיעה, לאחר זכייתה בתחרות ההליכה למרחק 3000 מ'

ניתן "אור ירוק" להכנות לסיאול

תכנית אימונים הספורטאים לאולימפיאדת סיאול, שעוצבה ע"י היחידה לספורט הישגי בהתאחדות לספורט בתיאום עם האיגודים הענפיים, קיבלה "אור ירוק".

בכנס בהשתתפות ראשי האיגודים, המאמנים הלאומיים בענפים השונים וראשי ההתאחדות, ניתנה תמיכה מאסיבית לתכנית, שהוצגה ע"י היחידה לספורט הישגי.

התכנית כוללת קריטריונים ספורטיביים של הספורטאים לקבוע עד לקיץ הקרוב כדי להיכלל בסגל האולימפי. כן נקבעו תחרויות מוסכמות בחו"ל, בהן ניתן יהיה להתמודד עם הקריטריונים, והודגש, כי הסגל יקבע בחודש ספטמבר עם סיום עונת התחרויות. משחקי הפועל יהוו אחת מזירות המבחן העיקריות, אולם לספורטאים ינתנו הזדמנויות נוספות גם לאחריהם.

בכנס הוצגו גם מודלים מפורטים של תכניות אימונים לספורטאים שונים ברוב הענפים וניתנה טבלה מעודכנת של תחרויות בארץ ובחו"ל.

כנס נוסף לסיכום הופעת הספורטאים ייערך לאחר משחקי הפועל.

בריידי חוזר ללונדון

קשר נבחרת אירלנד ליאם בריידי בן ה־31 הגיע ללונדון כדי לחתום עם קבוצת ווסטהאם המקומית.

בריידי שהגיע לאיטליה ב־1980 מארסנל הצטרף ליובנטוס טורינו ושוחרר מאסקולי לפני תום החורף בחודש ינואר לאחר שהקבוצה האיטלקית הסכימה לכך, למרות מצבה הגרוע בטבלה, היא הפסידה בעשרה מתוך 21 משחקים.

בריידי הצטרף לאסקולי בראשית העונה, כשבא מסמפדוריה גנואה וקודם־לכן שיחק באינטר מילאנו.

בוניפרטי: "נשקול אם לנקוט בצעדים"

ג'ימפיירו בוניפרטי, נשיא מועדון יובנטוס טורינו, הודיע כי ההנהלה מאוכזבת מסירובה של התאחדות הכדורגל האיטלקית לאשר העסקת כדורגלן זר שלישי בכל קבוצה, אלא שניים כפי הקיים עתה.

בוניפרטי ציין כי ההנהלה שוקלת אם לנקוט צעדים חוקיים על מנת לבטל את האיסור.

הדרבי התל־אביבי: הרחק מהזמן הסואן

הדרבי התל־אביבי הגדול יערך בשבת הרחק מהזמן הסואן. גם מזג האויר יאיר פניו לשחקני שתי הקבוצות ולקהל הצופים, כפק הם הצופים יאכלסו את כל המושבים באיצטדיון "בלומפילד". [illegible] שתי הקבוצות את מהיר יכולתן המאכזבת ועובדה היא שאוהדי שתי הקבוצות מדירים את רגליהם ממשחקיהן.

יחד עם זאת, אין ספק שלדרבי התל־אביבי הגדול יש כח משיכה גם כאשר היריבות אינן מצויות בשיא יכולתן. על כך המסאיים [illegible] היריבות ידי בקבוצה זו כדי לעורר את האוהדים מתרדמתם.

המעניין הוא, כי שתי הקבוצות מייחסות חשיבות רבה לנצחון.

בקבוצת הפועל סבורים כי הנצחון יכול להחזיר את הצבע ללחיי המקהקנים ובנוסף יציב את הקבוצה בטבלה מעל קבוצת מכבי.

יקבן קבוצת הפועל תל־אביב סבור שאם יבוא הרבה קהל עשוי להתפתח משחק טוב. "אם לא יבוא קהל – לא נתייחס לדרבי ברצינות" טוען סיני.

בכחנה מכבי תל־אביב תולים תקוות בתוצאת המשחק. לאחר מסכת הכשלונות של הקבוצה בעת האחרונה קיימת אצל השחקנים שאיפה עזה לנצח ובכך לדחוק לקרן זוית, ואף להשכיח, את האכזבות האחרונות. היטיב לבטא את הלוך הרוחות בקבוצה הקשר חיים גולדברג: "אם ננצח יהיה זה המשחק החשוב ביותר שלנו העונה".

שיא משוכות. האמריקאי גרג פוסטר שובר את שיאו העולמי בריצת 60 מ' משוכות באולם, בקזז עשירית השניה

ראש העניק הניצחון על ארסנל – 0:1

החלוץ הוולשי איאן ראש, שבעונה הבאה יככב בשורות יובנטוס טורינו הבקיע את שער הניצחון לליברפול שניצחה בהיכורי את ארסנל 0:1 והגדילה בשש נקודות את יתרונה על בת־עירה אברטון שלה משחק פחות.

יותר 47 אלף איש ראו את ראש מבקיע את השער היחיד בדקה ה־20. זה היה שערו ה־30 של ראש העונה ומדורג שני אחרי חלוצה של טוטנהם קלייב אלן – 40.

ליברפול וארסנל יפגשו שוב ב־5 באפריל בגמר גביע הליגה האנגלי.

המשחק המרכזי בליגה השניה בין פורטסמות המוליכה ולידס נסתיים בתיקו 1:1.

לפורטסמות בראש הליגה 62 נקודות לפני דרבי 58 עם משחק פחות. לידס מדורגת שישית עם 45 נקודות מ־30 משחקים.

הדרבי העירוני בין דנדי ודנדי יונייטד בליגה הסקוטית הבכירה נסתיים בתיקו 1:1.

דנדי יונייטד מדורגת שלישית עם 50 נקודות אחרי ריינג'רס וסלטיק עם 52 נקודות כ"א.

ספארטק – טבליסי 1:3 בליגה הסובייטית

בכדורגל, השיגה ספארטק מוסקווה נצחון חוץ על דינאמו טבליסי 1:3. תוצאות נוספות: שחטיור – זניט לנינגראד 1:1, ... 0:1, דנייפר– אלמהאטה 0:0.

הרוסיה נטליה ליסובסקיה זוכה בבכורה בהדיפת כדור־ברזל (20.52) באינדיאנפוליס

מעריב — עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

אורציון ברתנא

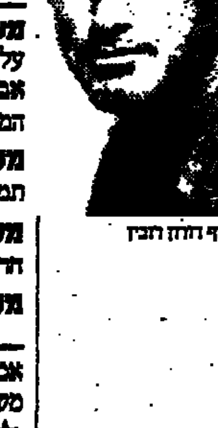

אלוף דורון רובין

מגזין: מבט שלישי — איידס – צוות מפשבוע בדק האם יש בישראל בהלת איידס. כמה גלולות הרגעה אחרי "מבט שני".

דיוקן: אלוף חדש – יוסף ולטר כותב על דורון רובין. ביקורת והלקאה עצמית. לא יהיה זוב לאריות.

מעריב שבת: פרשה — פולארד
על הלק"ם – עודד גרנות ★ באמנות כפולה – אבינועם בר־יוסף ★ רפי איתן – שמואל שגב ★ המהומה בממשלה – יוסף הריף.

מעריב כלכלה: הפיקס מול [illegible]
תמונת מצב נכון לעכשיו – מאת יואב יצחק.

מעריב בא: כל השנה פורים — מאת יוסי [illegible]

מעריב קריירה: עצות מאמריקה למחפשי עבודה

אמנון אברמוביץ – דו"ח ★ אפרים סידון – למטה משמאל ★ אפרים קישון – חד גדיא סיבוב שני ★ שלום רוזנפלד – מן המדף ומן המגירה ★ יעקב אזיו – אגדה לילדים ★ בילי מוסקונה־לרמן – אורציון ברתנא ★ אבי רז – שמעו עלידם השבוע ★ יאיר לפיד – סנטה בא ★

סמירה – סימני נפט ★ לשון הרע ★

יוסי הבמי

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק
הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

על פי תכנית מפורטת 456 יועד שטח של 195.5 מ"ר מתוך חלקה 327 בגוש 6190 ברחוב חזו"א 19 לשמוש בבנק. הבית המצוי שלמה בע"מ הגישה תכנית בב. 15354 להתיר לה שמוש היתר בשטח של 179.7 מ"ר [illegible] להכנית המפורטת הנ"ל. כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 – בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 22 בגוש 6439 [illegible] הקלה / הקלות כלהלן:
1. תוספת 5.1% לאחוזי הבניה [illegible] – 1407 מ"ר במקום 1350 מ"ר.
2. 10% בקו בנין צדדי.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכנית המצורפת אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, [illegible] רשאי להגיש התנגדות לבקשה.
ההתנגדויות מנומקות בשני העתקים יוגשו להועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

הזמנה
לאסיפה השנתית הכללית של קופת הפועלים והפלחים העמלים בע"מ

בעלי המניות וחברי מועצת המנהלים של הקופה מוזמנים להשתתף באסיפה השנתית הכללית שתיערך ביום חמישי 19.3.87 בשעה 11.00 במשרדי קופת הפועלים והפלחים העמלים בע"מ בבית הועד הפועל של ההסתדרות רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב.

על סדר היום: –
1. אינפורמציה על קופת הפועלים – ע"י החבר דוד נגר – יו"ר מועצת המנהלים.
2. בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה.
3. אשור דו"ח מועצת המנהלים לשנת 1986.
4. אשור מאזן הקופה ליום 31.12.85.
5. אשור תקציב שנתי שוטף לשנת 1987.
6. בחירת מועצת מנהלים ויו"ר לקופה.
7. מינוי רואה חשבון ויועץ משפטי ומבקר פנים לקופה.
8. שונות.

דוד נגר
יו"ר מועצת המנהלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 –

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשו לועדה המשנה לתכנון ולבניה בת־ים בקשות למתן הקלות בניה כמפורט להלן:
1. חלקה מס' 18 בגוש 7134 ברח' אנילביץ 24, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים א'. מבקשים הקלה מתכנית הבינוי.
2. חלקה מס' 38 בגוש 7134 ברח' רב הד 10, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים א'. מבקשים הקלה מתכנית הבינוי.
3. חלקה מס' 117 בגוש 7144 ברח' העצמאות 54, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעודו מגורים ג'. מבקשים הקלה בקו בנין צדדי במקום 3.50 מ' – 3.20 מ'.
4. חלקה מס' 276 בגוש 7140 ברח' הרצל 80, לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים מיוחד. מבקשים קו אפס המהווה הקלה [illegible] במקום 1.20 מ' לפי תכנית 328.

לכל מי שיש התנגדות [illegible] לבקשות הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

אהוד [illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

הפדרציה העולמית של הקהילות הספרדיות
הועדה המכינה של הכנס הישראלי תשמ"ז
רח' קרליבך 12 תל־אביב 64730 טל: 3-259151

הודעה מס' 1

לקראת הקונגרס הציוני הל"א שייערך בירושלים בחודש דצמבר 1987 החליטה ההנהלה העולמית, בראשותו של נשיא הפדרציה מר נסים גאון,
לערוך **קונגרס עולמי של הקהילות הספרדיות בירושלים.**

לקראת הקונגרס נערכות ועידות בכל סניפי הפדרציה בארץ ובתפוצות ובהן ייבחרו מוסדותיהם והצירים שייצגו אותם בקונגרס העולמי.

הכנס הישראלי יתקיים בי"ט־כ' באייר תשמ"ז 18־19 במאי 1987 בכפר המכביה ברמת־גן.

ועדת הבחירות של ההנהלה בישראל בראשותו של מר דוד סיטון פונה לארגונים והתאחדויות של ספרדים ובני עדות המזרח להשתתף בבחירות לכנס.

ארגונים שטרם השיבו לפניית הועדה מתבקשים לעשות זאת בהקדם.

תאריך אחרון לקבלת פניות הארגונים 20.3.87

נהג!
עשה את
המינמום
למען אלה
העושים את
המקסימום.
תן טרמפ לחייל!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קריות.

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להגדלת השטח למגורים [illegible] קרית ים גוש 10425 מגרש מס' 65.
מהות הסטיה: חריגה של 6.25 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 1.06% משטח המגרש.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

מרחב תכנון מקומי "זמורה"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק – הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה בקשה לועדה המקומית "זמורה" ע"י יהודה קפלן למתן שמוש חורג במבנה מגורים קיים לחנות לכלי בית ומתנות בגוש 3871 חלקה 42 – גדרה.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך 14 יום מפרסום הודעה זו למשרדי הועדה המקומית זמורה, רח' בית הפועלים 6 ברחובות.

ציון [illegible]
יו"ר הועדה המקומית זמורה

כוכבים ולילות

בקרוב

"בטי בלו" ואחרים, החל בסוף השבוע בבתי הקולנוע

"לאמור פו", אהבה מטורפת, תמצית המיתולוגיה הצרפתית, היא הציר של שלוש יצירותיו של ז'אן־ז'אק בייניקס, האיש שברא את "דיווה", "ירח בביבים" (לא הוקרן כאן מסחרית) וכעת "בטי בלו" (קולנוע "פריז", ת"א). הפעם אין זו אהבה נשגבת, בלתי מושגת, אלא יחסים המתממשים שוב ושוב, בווריאציות משולהבות, לנגד עינינו המשתאות. אנו זוכים להכיר את יתרונותיה הגופניים של הגיבור (שהוא, כפי שאפשר לראות היטב, מהעדלים), אף יותר מאת שפעת גופה של האשה בחייו. מסופר בגבר כחוש וכתוש, בעיצומן של שנות ה־30 לחייו. לאה וכנוע, הוא עונה לשם המחר זורג (והו ז'אן־יוג אנגלד, שהיה הכיים על הגלגיליות ב"רכבת תחתית") ואהובתו הצעירה הסוערת בטי (ביאטריס דאל).

בראשית חיי זורג ומתפרנס משירותי אחזקה באתר נופש קייצי נטוש, מחוץ לעונת התיירות. בטי האימפולסיבית מגלה שמעבידו הדוחה מנצל את פשרנותו של זורג ובאותו זמן מתוודעת לעריכת מחברות, הלא הן הרומן הזוגי שזורג כותב בשעות הפנאי. לאחר עיון בכתבים, מסקנתה היא שאהובה אינו אלא סופר־גאון שהתבוסס בחבלי פרנסה. היא אורזת חפציהם, מעלה את בקתתם באש ומוציאה אותם לעולם הגדול, קרי פאריס. בעיר הגדולה הם מתגוררים אצל ליסה (קונסואלו דה האביללנד, שהיא אכן קרובה של אוליביה) ובידידה החדש אדי (ז'ראר דארמון, הזכור מ"נסיך צעני"). בינתיים מתחילות לצוץ תגובות המו"לים, שובו לשווק את ספרו הזה הפעמי של זורג. סירובם להכיר בגדולתו מערערת את בטי. יציבותה היחסית מתמוטטת. היא מתחילה

נושא לשיחה: ביאטריס דאל ("בטי בלו")

להזיק לסביבתה ולבסוף לעצמה.

בייניקס עיבד את ספרו של פיליפ דיז'אן "37.2 מעלות בבוקר" לסרט המצטיין, כרגיל אצלו, באבינות אסתטית המתוכננת לעודד שריקות (צילום ז'אן־פרנסוא רובין). הוא מקפיד לשוור המוד בסיפור האהבה הטראגי שהוא מספר. את ביאטריס דאל, שהיתה – ללא קשר עם הצלחת הסרט – נושא לשיחה בעיר, גילה בייניקס מעל גבי שער של ירחון אופנה, וזה לה תפקיד ראשון בקולנוע. בשרניות שפתיה ומערכת יחסי הציבור, דימוה לה השוואות עם ב.ב. הגדולה, אך עוד חזון למועד.

בייניקס, שלא השכיל להתחבב על מבקריו, משתרל מאוד הפעם, אך דומה ששוב ייאלץ לסמוך על מעמדו כבמאי של "סרטי פולחן".

★

עוד מתגנבים למסכים, הדוק מעין התקשרות, שני סרטים על טעות בזיהוי. ב"מרדף אדמי" סורים בזיהויו של צעיר כגנב סוסים. העלילה האשמים מסתבכים כאשר מנסים לקחת ממנו את הסוסים. מככבים ארמנד בורנצין הקשיש והנער איתן וייז שהוא לא אחר מאשר בנו של "הדוכס" ג'ון ויין. התחפשת הפופולרית ביותר בשנים האחרונות תככב ב"הצגה איש העשם". כאן סורים בזיהויו של גנב יהלומים ואף כולאים אותו. כשהוא משתחרר מכלאו הוא יוצא לחפש את האחראים לעוול.

★

חוזרים למסך: "בנבי" ו"עוף לי גוץ לי" למתחפשים הרכים ו"מצבים משתנים" ו"חלומות מתוקים" להוריהם.

אמיר רותם

40 שנות חינוך מוסיקלי

האקדמיה למוסיקה בירושלים חוגגת את שנתה ה־40 בסדרת ארועים

במסגרת האירועים החגיגיים במלאות 40 שנה לייסוד האקדמיה למוסיקה ולמחול ע"ש רובין בירושלים עומד להתקיים בערב פתיחת פסטיבל ישראל (ב־18 במאי) מופע מוסיקה מגוון וססגוני, ברחבה שליד משכן האקדמיה, בקאמפוס בגבעת רם, בהשתתפות מקהלות, תזמורות, להקות ג'אז ומחול – תלמידים, סטודנטים וחברי הסגל של האקדמיה ובית־הספר התיכון שליד האקדמיה.

בחודש שעבר התקיים באקדמיה (במסגרת חגיגות ה־40) כנס מוצלח של צוותי נגינה וזמרה, בחסות משרד החינוך והתרבות, בהשתתפות תלמידים צעירים מהקונסרבטוריונים למוסיקה – הישראלי בתל אביב, העירוני ע"ש רובין בבאר־שבע ושליד האקדמיה בירושלים. בוצעו יצירות וקטעים להרכבים של כלי קשת, כלי נשיפה מעץ וממתכת, כלי קשת ולשירת סולו. שתי המקהלות שהופיעו היו: "אנקורי" (מקהלת הקונסרבטוריון הירושלמי) בניצוח ארנון מרוז והמקהלה הבוגרת של הקונסרבטוריון התל אביבי בניצוח סטיבן סלון.

ממוסד קטן וצנוע התפתחה האקדמיה, במרוצת השנים, למערכת מסועפת הכוללת גם שני מוסדות טרום־אקדמיים (קונסרבטוריון עם 500 תלמידים ובית־ספר תיכון עם 300 תלמידים במגמות המוסיקה והמחול בקאמפוס הראשון ברחוב סמולנסקין). בשנה שעברה עברה האקדמיה למשכנה המודרני והמרווח, שבו עומדים לרשות 400 הסטודנטים וסגל המורים תנאי לימוד והוראה משופרים ומשוכללים.

האקדמיה מעניקה לבוגריה הכשרה מקצועית בתחומי היצירה, הביצוע וההוראה של המוסיקה והמחול, במסגרת של חוגים שונים: אמנויות הביצוע, תורת המוסיקה, קומפוזיציה וניצוח, הכשרת מורים. האקדמיה מעניקה תארים של בוגר במוסיקה, בוגר בהוראת המוסיקה ותואר אמן וכן תארים בתוכנית משותפת עם האוניברסיטה העברית. הפעילות החינוכית כוללת הרכבים קאמריים, סימפוניים ומקהלה קאמרית וכן סדנאות (אופרה, ג'אז, בארוק, מוסיקה בת זמננו, מחול והנעה).

המעבר למשכן החדש הביא לגיוון משמעותי של הפעילות בתחום המופעים המוסיקליים הפומביים ובעיקר של הקונצרטים השבועיים (בערבי יום ד') ואירועים מיוחדים הפתוחים לקהל הרחב (באולם הקונצרטים של האקדמיה ובאולם ע"ש ויז). הקונצרטים כבר הוכיחו את חיוניותם והפכו לחלק בלתי נפרד מחיי המוסיקה בבירה. השנה עומדים הקונצרטים והאירועים בסימן היובל והם מוקדשים למחברי יצירות, רסיטלים, הרכבים קאמריים, מוסיקה קולית, מחול ג'אז וסימפוזיונים וסדנאות־מלחינים (בחלקם בשיתוף עם המרכז למוסיקה ירושלים) בהם נוטלים חלק מורים, בוגרים, תלמידים מוסיקאים אורחים מישראל ומחו"ל.

ישראל דליות

טלפורים

ערב פורים יצויין במוצאי שבת גם מעל מירקע הטלוויזיה, וכולם – לבד מחובבי הספורט, שתכניתם תקוצר לכדי מחצית – מצווים לשמוח. לאחר שאוריה אורגד יוכיח שאין צורך להתבאות ולהרחיק עד דרום אפריקה כדי להשפיל (מלשון "פורים שפילי") אנשים לעיני מצלמה נסתרת, נוכל להיווכח פעם נוספת מהו בידור. האחים מארקס בקומדיה ניצחית: "לילה באופרה". נכון, הסרט כבר הוקרן – ולא פעם – מטעם התבר"ה ברוממה, אולם גם הפעם הוא יהיה מצחיק עד דמעות. הארפו, צ'יקו וגראוצ'ו מנסים לעזור לזמר טנור מוכשר ורך מבט להצליח באופרה ובאהבה, ובמהלך המעשה הטוב כמעט וממוטטים את בית האופרה ואת עצביו של כל מי שנקרה בדרכם.

אירווין תאלברג מ"מ.ג.מ.", שהאמין באחים בתקופה שנדמה היה ש"גמרו את הסוס", יזם את הפקת הסרט. סאם ווד, במאי הוליוודי רבגוני, ביים (ב־1936). זהו סרטם השישי של האחים, המצליח שבהם, והראשון בלי האח הרביעי זפו. אלן ג'ונס מחליף את זפו כגיבור הרומנטי ומולו קיטי קרלייל. אך חשובים יותר שני הקרבנות הבלתי נמנעים: מרגרט דאמון, כבדת האברים, מטרה נצחית להעלבותיו של גראוצ'ו וזיגפריד רומאן, הפרוסי העצבני.

שיאו של הסרט בהשתוללות משולחת רסן בערב העלאת "איל טורבאטורה" בבית האופרה – אך עוד קודם לכן, בסצינה בה נדחסים רוב משתתפי הסרט לתוך תא זעיר באניה (בתמונה), בסצינת עיבוד החוזה על ידי שיסופו ובפינג פונג הדיאלוג של גראוצ'ו – צפייה התכווצות בשרירי בטן.

ב"פסוקו של מקום", אחר כן, נבקר בקבר אסתר.

אמיר רותם

"סרט לילה" – אחד מ־4 המועמדים לזכייה ב"פרס האקדמיה הבריטית"

גור הלר, במאי הסרט הישראלי הקצר "סרט לילה", שזכה כבר בפרסים בארץ ובעולם, הוזמן על־ידי "האקדמיה הבריטית לאמנות הקולנוע והטלוויזיה" להשתתף בטקס חלוקת הפרסים לסרט הקצר הטוב ביותר, לאחר שסרטו נבחר, מתוך מאות סרטים שהגיעו לתחרות מרחבי תבל, לאחד מ־4 המועמדים הסופיים שעלו לשלב הגמר. שם הזוכה יפורסם בטקס שיתקיים בלונדון ב־22 בחודש.

ארוע

הפרידה מהשנסון

"מחווה לזמר הצרפתי". מכון התרבות הצרפתי, 5.3

את איב מונטאן ואת ז'ילבר בקו שלפו מן ה"פנתיאון" רק כדי ללמדנו עד כמה הכבידה מסורת השנסון על דור הזמרים החדש בצרפת, כוכבי שנות ה־60 וה־70. כך הוא אירוע שנמשך במשך יום שלם במכון התרבות הצרפתי והוקדש לזמר הצרפתי החדש. משעות הבוקר הוקרנו סרטונים מלווים "בהסברים קצרים שהציגו את דור היוצרים המבצעים בתחום הזמר הקל.

בין הגל החדש שהחל בשנות ה־60 לבין השאנסונרים הגדולים המושלים גם כיום, הוקרש סרט לאיב דושי המגורר בתוכניה כ"טרובאדור" המגחיש את המעבר: עדיין מושם דגש על מלים והשיר עשוי להיות מעין בלדה קטנה, אבל מורגשת הנטיה להצטמצם באישי ובעכשווי, בלי נוסטלגיה.

שנות ה־60 החלו עם מישל פולנרף, לפני הכוכב הלוהט של ראשית עידן הדיסקוטקים, מתקתק ואבאנגארדיסטי בפמשגי הימים האלה. זוליין קלרק היה בשנות ה־60 זמר־לכל־המשפחה. שיריו היו ניגונים, מתגוררים, ורחיים קצת בנוסטלגיה פותר משיריו תורגמו לעברית ובוצעו על ידי אבי טולדנו. כיום קלרק הוא זמר המלווה בתזמורת גדולה, בלהקת רקדניות שתומנות־עוד, הופעותיו באולמות הגדולים ממוסחרות בנוסח השואו האמריקאי הגדול.

קטריין לארה היתה זמרת יוצאת דופן בשנות ה־60 הוללה מפנה מסויים הן בתכני שיריה והן בסגנון הופעתה. אם עד אז היו הזמרות הצעירות בעלות הופעה כמעט אחידה: חתיכות מתקתקות שמזמרות פזמונים לא מחייבים, הרי שלארה אגרסיבית ונועזת בהופעתה וכמה משיריה נחשבים לבוטים (במושגים צרפתיים). שנות ה־60 הן גם שנותיו הטובות של ג'וני האלידיי שלו הוקדש מקום נרחב בדיון על השפעת הזרות בזמר הצרפתי.

מישל ז'ונאס

בשנות ה־70 התגבש סגנון שאיפיין כמה מהזמרים הבולטים. מישל ז'ונאס, מישל ברז'ה, פרנס גל, אלן סושון השפעו מן הג'אז והרוק (האנגלי בעיקר). ז'ונאס, סושון וברז'ה הם זמרים "עירוניים" מבחינת תכני שיריהם. נסיכי השאנסון פארו את יופיה של פאריס ושדרותיה. ז'ונאס, סושון וברז'ה שרו על הזוהמה של הכרך הגדול, האנונימיות, הבדידות. ברז'ה, שניסה את כוחו כזמר בסוף שנות ה־60, לא הצליח ופנה להפקה ולהלחנה לזמרים אחרים, חזר במחצית שנות ה־70 אל הבמה באופרת הרוק "סטארמניה" שהלחין ואף השתתף בה. גיבורי "סטארמניה" היו בני־השוליים של הכרך הגדול: צעירים בודדים ואכסצנטרים החולמים להפוך לכוכבים בעולם שהאנונימיות והקונפורמיות הם תווי ההיכר שלו. גיבורים אחרים באופרה הזאת הם כוכבים בפיסגת הבדידות (אחת הגיבורות היא מעין תעתיק של מרילין מונרו), רקדנים הומוסכסואלים וגרקומנים. "סטארמניה" החזיר אל הבמה גם את פרנס גל שהתפרסמה עוד כנערה צעירה עם זכייתה באירוויזיון ("בובת קש") ונעלמה מן הבמה במשך כעשר שנים. גל, הממלאת כיום אולמות בגרסי ובוניס במשך ארבעה חודשים ויותר, היא שותפתו של ברז'ה בחיים. הוא כותב לה את רוב השירים.

סושון וז'ונאס הם המעניינים שבדור הזמרים הזה. שיריהם אירוניים, נעדרים במתבונן מסרים גדולים ותמיד אישיים מאוד.

את המחווה הנאה לזמר הצרפתי חתם מפגש עם הכוכב מישל ז'ונאס (כוכב, אגב, המתגונן מכל גינוני כוכבות) שהגיע לישראל ליום אחד בלבד.

מירי פז

עליית הצוענים

בשבוע הבא עומד להגיע לארץ, לשורת הופעות, תיאטרון הצוענים הממלכתי הרוסי "רומן". המגעים להבאת הלהקה, המונה 25 זמרים, נגנים, ורקדנים מתנהלים כחמש שנים וב־23 בחודש יסגר המעגל: במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה ושר החינוך יתקיים מופע חגיגי של הלהקה בהיכל התרבות בת"א. תיאטרון ממלכתי רוסי ראשון בישראל.

תיאטרון "רומן", הנחשב לתיאטרון הצועני הראשון בעולם, נוסד לפני 56 שנה. עד אז (ועדיין היום) היתה התרבות הצוענית מוכרת בעיקר בזכות שירים ומחולות עממיים טיפוסיים.

בשנותיו הראשונות העלה התיאטרון הצגות בלשון הצוענים, שעסקו בבעיות אקטואליות של העם הצועני. בהמשך הורחב הרפרטואר וכלל יצירות מהקלסיקה הרוסית והעולמית, שנגעו לא רק בהווי הצועני. הפופולריות של הלהקה גדלה לא רק עקב הרחבת הרפטואר, אלא גם תודות לשינוי שחל בשפה: במקום לשון הצוענים – רוסית מדוברת.

המנהל האמנותי של הלהקה ובמאי הבית שלה הוא ניקולאי סליצנקו, שהחל את דרכו ב"רומן" כשחקן בגיל 17. ללהקה ביים מספר הצגות, ביניהן את "נולד במחנה הצוענים" הנחשבת לאחת ההצגות הטובות ברפטואר של הלהקה. בה הוא גילם תפקיד ראשי של צועני מזמר. בנוסף לכישוריו הדרמטיים, סליצנקו זכה לפופולריות בתור זמר של שירי צוענים מתקופות שונות.

גילה מצא

נידוני קהיר

בתערוכת רישומים בחיפה

מאיר זפרן, אחד מ"נידוני קהיר" העובד היום כמהנדס ב"סולל בונה", עורך בימים אלה תערוכת רישומים מיוחדת, המעלה את חוויותיו הקשות מרגע מעצרו עד לשחרורו. התערוכה מוצגת במועדון "כנס" של עובדי "כור", "נתיבי ה"סולל בונה" בשכונת נוה שאנן והיא כוללת 38 רישומים בשחור לבן, המוצגים בסדר כרונולוגי של האירועים. אל הרישומים מצורפים דברי הסבר.

הסידרה פותחת ברישום המתאר את מעצרו של זפרן, אז נער בן 17, כשהוא נגרר בכוח על־ידי קבוצה של שוטרים מצריים לעיני אמו הצופה במחזה המזעזע מפתח הבית. רישומים אחרים מתארים את תנאי המעצר הקשים בכלא המצרי ואת התעללותם של הסוהרים בזפרן ובחבריו. אחד הרישומים מתאר את בית המשפט המצרי, במהלך המשפט ובעת הקראת פסק הדין.

ברישום אחר מתאר זפרן את אחד הנידונים למוות פוצח בשירת התקווה, לפני העלאתו לגרדום. הרישומים האחרונים בסידרה מתארים את שחרורו של האסיר הראשון בשנת 1961. בפתיחת התערוכה, שבה השתתף קהל רב, נכחו גם שניים מחבריו של זפרן: רוברט דסה וויקטור לוי, שנידונו אז ל־15 ו־25 שנות מאסר ושוחררו ב 1967.

אריאלה ראובני

בעריכת זאב פרי

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: מגות ומתנות (כ).
08.40 בלי מרדות: צירה 1.
09.00 ארץ מולדת: הנרעזים (כ).
09.20 מדעי הטבע (חטה"ב): חקר הים.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 רווה סמסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת (ד'–ה').
11.30 אנגלית ז'.
12.00 מדעי הטבע: אבולוציה 9.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 היסטוריה, העשרה: מרקסיזם.
1.30 ספרות: בדף השמרטף.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 מאו טאו: הארנב המעופף.
3.25 רחוב סומסום: מר תפוזי.
4.00 תחרה של אבן ושל מלים: מסע אל תור הזהב בספרד.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 "מקרון 1" – שם הפרק: מרד הגמודים.
5.55 "משפחת קמבל" – פרק שישי: "לוידי אמיתית". לוידי אנגליה מגיעה לקנדה כדי להינשא לגבר שחיזר אחריה בהתכתבות. עם הגיעה, היא משנה את דעתה ומסרבת להינשא לו. ד"ר קמבל עוזר לה להימלט מאורסה.
6.25 "פסוקו של מקום" – לקראת פורים. מבט אל קבר אסתר (ברעם).
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 שבועון טלוויזיה – מגוון אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – דיון שבועי בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "זהר מיוקי" – פרק בסדרה.
8.50 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 פרט תעודה.
10.00 כדורסל – שידור ישיר ממדריד. ריאל מדריד נגד מכבי תל־אביב במסגרת גביע אירופה לאלופות בכדורסל.
11.30 הגיע זמן לשון – ענייני לשון, בהגשת אבשלום קור. לקראת פורים: "האומר דבר בשם אומרו". ניב יש במגילת אסתר.

קולנוע בטלוויזיה

"הצעד ה־39", מחר 22:15. ראשונו של עניין בסרט מופתי של אלפרד היצ'קוק הגדול. "39 המדרגות" משנת 1935 הוא מסרטיו הגדולים של האמן, הסרט שהפנה אליו את תשומת לבם של האמריקאים, שקלטו אותו אחר כך בשמחה לחיקם. רוברט דונאט כיכב אז כגיבור ההיצ'קוקיאני הנומים, הנקלע לארועים סוערים, לאחר שמרגל מסתורי מתמוטט על מיטתו וסכין קצבים תחוב בגבו. כפי שנהג הרבה גם בסרטיו הבאים, התבסס התסריט על ספר, של ג'ון ביוכאן.

אלא שלצערנו אין אנו צפויים מחר לסרטו הנהדר של היץ', כי אם לאחת משתי הגירסאות המודרניות, שלא התעלו לרמת המקור. דון שארפ, במאי אוסטרלי שבִיים בבריטניה החל מאמצע שנות ה־50, אחראי לגירסת יום שישי ובה מככב רוברט פאוול (בתמונה; מימין עם ג'ון מילס), שבסוף שנות השבעים הוכתר כתקוות הקולנוע הבריטי ונעלם בערפל השיכחה כלעומת שבא. בעלילה הסבוכה נוטלים חלק שחקנים בריטים מהשורה הראשונה: דייוויד וורנר, ג'ורג' בייקר, טימותי וסט, דונאלד פיקרינג, אריק פורטר, דונאלד פיקאפ ואחרים.

לא נוכל שלא לסיים בנימה אופטימית. סרט אחר של אלפרד היצ'קוק, מהגדולים שלו, צפוי בקרוב מאוד על המסך הקטנטן שלנו, יהיה זה "מזימות בינלאומיות", ועל כך בבוא העת.

אמיר רותם

ראיתי, המלצתי

בטלוויזיה אני צופה באופן קבוע ב"מבט לחדשות", "סוף ציטוט", "זה הזמן" ו"מבט ספורט". כל תכנית מספקת דרישה אחרת ואני נהנה מכו־לן.

חיים גורי

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – שוברט: מרש אפיגי (תז. הבידור הווישה/ל. רוסו). מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מס' 21, ק. 467 (א. ברנדל/תז. סנט מרטין/נ. מרינר). דבוז'אק: בחיק הטבע, אופוס 91 (תז. אולסטר/ו. הנדלי) דבוז'אק: סונטינה בסול, אופוס 100 (א. תלמי, חליל/י. תלמי, פסנתר); מוסורגסקי: "לילה על הר הקרח" (תז. קליבלנד/ל. מאזל). הולסט לה: אג'נקה – פתיחה (תז. פילהרמוניה האושה/ג. בריתודיגן). ברטוק: סוויטה מתוך "המנדרין המופלא", אופוס 15 (תז. פילדלפיה/י. אורמנדי).

09.00 קונצרט בוקר – סן סנס: סימפוניה מס' 3, אופוס 78 (ב. מרי, עוגב/תז. פילדלפיה/י. אורמנדי): שופן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ותזמורת, אופוס 11 (כ. צימרמן/תז. לוס אנג'לס/ג'וליני). רסטיגי: מחולות עתיקים (פילהרמוניה הונגריקה/דוראטי): סיבליוס: סימפוניה קלרבו, אופוס 7 (א. ליזר נאומנן/י. היגינן/סקה. אסטוניה/הפילה. של הלסינקי/פ. בלגלות).

12.00 מאוצר הסדיה – מוצרט: סונטה ברה מג'ור לפסנתר ב־4 ידיים ק. 381 (כ. ברמן + א. ארלשטיין): יואל חלבה: 5 שנים לסונטה רביעיה לכלי מיתר בסי מינור (י. מלכין+ליטבק–כנורות/ג. פינצי – ויולה/ה. עציון–צ'לו: גלינקה: שלישייה פתטית ברה מינור לקלרנית, צ'לו ופסנתר (שלישיית קמראטה).

13.05 בהאזנה נינוחה – מנדלסון: הפתיחה "מערת פינגאל" (התז. הסקוטית הלאומית בנצוח אלכסנדר גיבסון): מוצרט: סרנדה מס' 10 בסי במול מג'ור, ק. 361 (סולני כלי הנשיפה מינק באלדייה: קונצ'רטו לנבל ולתזמורת (לילי לאסקין עם תזמורת הקמרית של ז'אן־פרנסואה פייאר. שומרה: סימפוניה מס' 6 בדו מג'ור (תז. פסטיבל מנוחין בנצוח יהודי מנוחין).

15.00 מגשים.

16.00 אתנתחא – שידור חי מאולם ימק"א – צבי הראל, צ'לו/מרינה סנודק, פסנתר – ג'מיניאני: סונטה ברה מינור בטהובן: וריאציות על נושא מתוך "חליל הקסם" של מוצרט: י. טל: סונטה לצ'לו סולו (1937) ברהמס: סונטה בפה מינור, אופוס 120/1 (במקור לויולה).

17.30 קשת של צלילים – מוסיקה לכלי מיתר בבריטניה שלפני י.ס. באך.

18.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית של אנגליה במאה ה־16.

19.00 מוסיקה קלאסית קלה.

20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.

20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש – ברומס – "שירת הגורל" (מקהלות "רינת" + האקדמיה ים/ג. ספרטה): קונצ'רטו לכנור ותזמורת, אופוס 77 (ה. שרינג/ג. ברתיני): סימפוניה מס' 1 בדו־מינור, אופוס 68 (ג. ברתיני).

22.39 מג'ז והלאה.

23.06 דור הזהב – אלפרד קורטו ושותפיו, תכנית רביעית בטהובן: שבע ווריאציות על נושא "חליל הקסם" מאת מוצרט (עם פבלו קזלס): היידן: שלישייה בסול מג'ור, אופוס 73, מס' 2 (עם ז'אק טיבו ופבלו קזלס: בטהובן: סונטה מס' 9 בלה מג'ור, אופוס 9 "קרויצר" (עם ז'אק טיבו).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – "מרחבי" – ערבית מדוברת והפעם: שעור מס' 20.

12.05 מעורב ים־תיכוני – עם מרגלית צנעני.

15.30 השכלה ודעת לכל – "תולדות בית המגן העברי" – והפעם: הקמת ארגון ההגנה ב־1920.

16.05 ארץ לא נודעת והפעם: על תערוכת הפרחים.

17.20 האוניברסיטה הפתוחה – "צרפתית למתחילים" והפעם: שעור מס' 10 (ש.ח.).

19.05 שעור בתנ"ך.

22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

20.05 שורשים – מגוון לענייני עדות ופולקלור.

21.10 שירים עבריים.

21.30 שידור משחק כדורסל בין מכבי תל־אביב לבין ריאל מדריד – שידור חי מספרד.

23.30 ביננו לבין עצמנו – שיחות עם מאזינים בשידור חי.

רשת ג'

18.06 קול מ...

20.05 לי ולך – שיר וברכה.

21.05 מפעם רוק.

23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.

18.05 שעה קלה על כלכלה.

19.05 שירים מכאן.

19.05 רדיו רדיו F.M

19.50 "תיק פלילי 373/86" – מרינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק" – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט.

20.05 יער משורר – ענייני צבא וביטחון (ש.ח.)

20.05 סבבבבסים F.M

20.55 פינה חמה ללבי.

21.50 אוניברסיטה משודרת – פילוסופיה של הטכנולוגיה – המנגנה האדם הרציונלי (ש.ח.)

23.05 קול הג'ו הזה F.M

23.55 "שיחת הצנח" – עם פרופ' יהודה ביני – מרצה להסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת ת"א.

00.05 ציפורי לילה מבלות.

לקראת שידור

"מאוצר הסרטיה" ("קול המוסיקה", 12.00) לציון מלאות 5 שנים למותו של המלחין והמוסיקולוג יואל והלבה תושמע יצירתו – רביעיה לכלי קשת בסי מינור. והלבה נחבר בציבור הרחב כמחברם של כמה שירים אהובים (כמו "אורח סהרורית" ו"הורה מוצגת") אולם הוא הלחין גם יצירות רבות להרכבים קאמריים וסימפוניים ולמקהלות. והלבה נולד ב־1898 באוקראינה ובהיותו בן 22 עלה לארץ ועבד בחקלאות במעמד בלתי מקצועי. לאחר תקופת לימודים בקונסרבטוריון בווינה חזר ארצה ב־1937 והקדיש את זמנו להלחנה, להדרכת מקהלות ותזמורות (כלי־פריטה) ולחקר המוסיקה המסורתית של העדות. עם השלמת לימודיו בווינה ובתל־אביב העניקו לו ב־1964 תואר ד"ר במוסיקולוגיה על עבודתו "שירת ישראל במקורותיה".

והלבה, חתן "פרס אנגל", תרם בקביעות לתכנים להגיגת העדלאידע בתל אביב ואף חבר יצירה לפורים בשם "זו לטכסס של אבינדור המצאיר".

ישראל דליות

סרטים

תל־אביב

אסתר: הזבוב 9.40, 7.15
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
בית ליסין: שחק אותה סם 11.15
בן־יהודה: ג'יגנס בתוף 9.30, 7.15, 4.30
בורוכוב: סיציליות הן כחולות 7.15, 9.30
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15
דיזנגוף 1: המשימה 7.15, 9.40
דיזנגוף 2: שיחות מלוכלכות 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: מונה ליזה 9.40, 7.15
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: נערים במלכודת 9.30–7.15 / חצות – סקס
הוד: הנערים במלכודת 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה):
ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15, 4.30
23.45 הזונה הטובה
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45

חן 2: ג'ושוע אתמול היום 9.45, 7.25, 5
חן 3: מלקולם 9.40, 7.30, 5
חן 4: קטיפה כחולה 9.40, 7.15, 4.30, 2, 11
חן 5: הטיפה בעיניה 9.45, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מפריץ מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לב 2: קייץ 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: כחר ב' 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: הקשר הגורבני 9.40, 7.30, 5, 2
ליימור: להתחתן שנית 9.30, 7.15, 4.30
מוזיאון ת"א: שואה חלק א' 1.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: חורה לנעורים 9.30, 7.15
פאר (לשעבר אלנבי): הנעיה השלישית שלי 9.30, 7.30, 5
חצות – גע מגיש
פריזמה 1: חנה ואחותיה 9.30, 7.15, 4.30
פריזמה 2: בוטה 9.30, 7.15, 4.30
פנורמה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: משחק מסוכן 9.30, 7.15
פריז: כס הרטים 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 התנורים של אלבט
צפון: סגור לרגל שיפוצים

סרט הפתיחה: שם הוורד
שחף: פלטון 9.30, 7.00, 4.15
תמוז – רמת־אביב: סטרוואס 9.40, 7.30
חצות – מחפשת את מר גודבאר
תכלת: דקה לחצות 9.30, 7, 4.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30

ירושלים

אביטר: האוצר מארץ האש 9.15, 7.15
אורגיל: טיפול מיוחד 9.00, 7.00, 4.30
אוריון 1: קרוקודיל דנדי 9.00, 7.00, 4.30
אור 2: זאב אמריקאי בלונדון 9, 7, רנו 4.30
23.15 9½ שבועות של שכרון חושים
אור 4: רמעות של שתיקה 9.00, 6.30
בלגן מאורגן 4.30
23.15 מעריך אלמוני
אור 5: הרוכן של מדפי 9.00, 7.00, 4.30
אור גיל: צבע הכסף 9.30, 7.00
בית אגרון: 4.30 פרס בברטביה
6 אחולו
8.15 כך הייגו
10 עובדת אנדה
חצות – מ.א.ש

האולם הקטן בבי"ה האומה סגור לרגל שיפוצים
הבירה: הקשר הגורבני 9.15, 7.15, 5.15
כפיר: פלאטון 9.15, 7.15
מישמיש: הזבוב 9.15, 7.15
סמדר: מכבסה יפהפיה שלי 9.15, 7
עדן: ג'יגנס בתוף 9.15, 7.15
רון: מפריץ מוסקיטו 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: הכוזרת סרט ספרדי 9.15, 6.45
שואה חלק א' 6.30

חיפה

אורה: פלאטון 9.00, 6.00, 4.00
אורלי: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: מונה ליזה 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: הזבוב 9, 6.45, 4.30
חן: כלקולם 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ג'יגנס בתוף 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מפריץ מוסקיטו 9.15, 6.45, 4.15
מאי: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
קריטאון: אקו פארק 9.15, 7, 4.30
23.30 זכוכית שורה
רון: האוצר מארץ האש 9.00, 6.45, 4.30
רב בת 1: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15

האחרון שראיתי

הסרט האחרון שראיתי היה "זכרונות מאפריקה" עם השחקנית הנהדרת מריל סטריפ, לפני כחצי שנה. אבל, אני מבקר בתיאטרון יותר מאשר בבתי הקולנוע.

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי

רב בת 2: להתחתן שנית 9.15, 7.00, 4.30

קריות חיפה

ספיר: חברים 9.15, 7.00
סביון: איש הבצה 7, 9.15
אורות: חורה לנעורים 9.15, 7.00
בית העם: בוטה 9.00
היובל: ג'ינג'ה אמריקאי II 7.00
כיתן: מונה ליזה 9.15, 7.00

אשדוד

אסתר: הנינג'ה האמריקאי II 9.30, 7.15
אשדורה: קטיפה כחולה 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: חורה לנעורים 9.30, 7.30
הצגה לילדים 4.30
כאור: רעם הנינג'ה 9.30, 7.30
רחל: הרומן של אתמול בלילה 7.30

באר־שבע

חן: האוצר מארץ האש 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון

היכל: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
מלון דניאל: אודיטוריום: בעקבות הכרך 9.30, 7.15
כוכב: 4 הנידאסים
7 איך לשגע ת'מורים
9.30 נשיקת אשת העכביש

עפולה

מופתירון: בוטה 8.30

חולון, בת ים

ארמון: ג'ינג'ר ופרד 9.15, 7.00
1941 23.30
מגדל: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.00
מתגים קרית שרת: רומן שהחל במלחמה 9.30, 7.15
קולנוע לנוער: בעקבות הורוב הקסומה 4.00
סביר: הנינג'ה האמריקאי II 9.30, 7.15, 4.30
ריבה: ג'יגנס בתוף 9.30, 7.15, 4.30
עצמאות: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30

טבריה

אביב: קפיטה קיד II 9.15, 7.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: המקצוע לוחם 9.30, 7.00
חן: חנה ואחותיה 9.15, 7
אורות: חוד ודעם 9.00, 7.00, 4.30

לוד, רמלה

נוה חיים: המקצוע לוחם 9.15, 7.00
אורך: המקצוע לוחם 9.45, 7.30, 5.00

נהריה ועכו

הדר: הטיפה בעינה 9.00, 6.45
היכל: ראן 9.15, 6.30
אודיטוריום: משפט הבשרים 9.00, 7.00

נתניה

סמדר: בעקבות הכרך 9.15, 7, 5
אסתר: הנינג'ה האמריקאי II 9.15, 7.00, 5.00
שרון: ג'יגנס בתוף 9.15, 7.00, 5.00

פתח־תקוה

שלום: ג'יגנס בתוף 9.30, 7.00, 4.30
היכל 1: פלטון 9.30, 7.00, 4.15
היכל 2: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: חמים וטעים 9.30, 7.00, 4.30

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ג'יגנס בתוף 9.30, 7.15, 4.30

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: צבע הכסף 9.40, 7.00, 4.30
ארמון: כלבי הקש 9.40, 7.00, 4.30
לילי: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30
הדר: האוצר מארץ האש 9.30, 7.15, 4.30
רב חן 1: ג'ק פלאש המקפץ 9.45, 7.25, 5.00
רב חן 2: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.00, 4.45
רב חן 3: כולם נפלו על הראש 9.40, 7.20, 5.00
רב חן 4: ג'ושוע אתמול היום 9.40, 7.10, 5.00
שביט: הטיפה בעינה 9.30, 7.15

קרית אונו

מרכז קולנוע: משפט הבשרים 6.30
הודדים 4.30

בני ברק

נחשב: בויס לבלשים אבודים 9.15, 7.00
ראשון: הנינג'ה האמריקאי II 7.00
צביה: כלב 9.15
בית העם: צחוק מי שצוחק אחרון 8.00
הדר: הגבל הגורמי 9.15, 7.15
חן: ג'יגנס בתוף 9.15, 7.15, 5.15